

Karmelski vjesnik

XXXVII, 3/2016

3/2016.

Karmelski vjesnik

RIJEČ OCA PROVINCIJALA	1
IZ SREDIŠNICE REDA	3
IZ SREDIŠNICE PROVINCije	17
PRILOZI	21
IZ ZAJEDNICA BRAĆE	41
IZ SESTARSKIH KARMELA	47
SVJETOVNI RED – OCDS	66
UDRUGA "BL. ALOZIJE STEPINAC"	73
KARMELSKA IZDANJA	77
KATOLIČKA OSNOVNA ŠKOLA	80
DODATCI	83
NAJAVE	88

Karmelski vjesnik * Glasilo hrvatskih karmelićana i karmeličanki OCD i Svjetovnog reda OCDS * **Izdavači:** Hrvatska karmelska provincija (HKP) sv. Oca Josipa, Udruga "Bl. Alojzije Stepinac" bosonogih karmelićanki u RH i BiH, Svjetovni red OCDS HKP * **Urednik:** br. Alen, OCD; **Odgovara:** o. Srećko od Blažene Djevice Marije (Rimac), OCD * **Pri uređenju ovog broja surađivali:**(glavni suradnik) br. Tiho, OCD; grafičko oblikovanje (dizajn) i priprema za tisak (ovitak, knjižni blok), karmelski klerici (braća : br. Ivan P., br. Željko) **Adresa:** Česmičkoga 1, HR-10000 Zagreb; Tel. (01) 4500-500; Fax. (01) 4580-953; E-mail: provincija@karmel.hr; www.karmel.hr * **Tisk:** Grafocentar * **Ovitak:** Ikona sv. Elizabete od Trojstva (str.1); Velika Gospa u Remetama, 15. kolovoza 2016. (str.3); Udruga "Bl. Alojzije Stepinac" bosonogih karmeličanki iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine iz samostanskog života (str.3); Svečani zavjeti u Remetama, 15. listopad 2016. (svetkovina sv. Terezije od Isusa)- braća Tiho od Kraljice Mira (Radan) i Ante od Gospe van grada (Škugor), (str.3); Karmel sv. Ilije (Buško jezero), samostanska kapelica, fotografirao br. Vlado (str.4).

Draga braćo i sestre karmelske obitelji!

Tijekom protekla jubilarne Godine milosrđa, zajedno s cijelom Crkvom nastojali smo pronicati dubine Božjeg milosrđa i moliti Isusa da naša srca učini milosrdnjima poput svoga. Molili smo Isusa da pročisti naša srca, da ih učini krotkima, blagima, poniznima, da postanemo milosrdni poput našeg Oca. Prisjećajući se Isusovih riječi da će čisti srcem Boga gledati, monasi jako naglašavaju rad na čistoći srca i to je jedan od glavnih zadataka monaškog života.

Kako raditi na sebi, na oslobođanju našega srca od svega onoga što ga veže, na izvanredan način nam je pokazao naš otac sv. Ivan od Križa čiji blagdan uskoro slavimo. U svojim spisima nam je ostavio veliko blago iz kojega trebamo obilno crpiti. Pri kraju jubilarne Godine milosrđa Bog nas je obradovao kanonizacijom naše sestre karmeličanke Elizabete od Trojstva. To je milosna prilika da produbimo naše poznavanje njezina duhovnog učenja koje je izuzetno bogato.

Prigodom njezine kanonizacije o. General nam je uputio svoje pismo kojega možete pročitati u ovome broju Vjesnika. Crkva nam je podarila još jednu radost, a to je proglašenje blaženim našega subrata karmeličanina, poznatog učitelja duhovnog života, Marije Eugena od Djeteta Isusa. Ceremoniju proglašenja blaženim predslavio je kard. Angelo Amato 19. studenoga u Avignonu (Francuska). Njegove knjige „Želim vidjeti Boga“ i „Kćerka sam Crkve“ izvrsna su sinteza duh. nauka sv. Majke Terezije.

O blagdanu sv. Mihovila proslavili smo 40 godina prisutnosti naše zajednice u Splitu. Središnje slavlje na blagdan sv. Mihovila predslavio je naš subrat Gospičko-Senjski biskup mons.

Zdenko Križić. Proslavu je prethodila devet dnevna priprava koju su predvodila naša braća koja su živjela i žive u ovoj zajednici. Zahvaljujemo dragom Bogu za svu braću koja su živjela i djelovala u ovoj zajednici kroz proteklih 40 godina i za sve milosti koje je Bog po njima udijelio.

Sestre karmeličanke BSI slave 100 godina svoje prisutnosti u Hrvatskoj, pa im čestitamo ovaj veliki jubilej.

Krajem kolovoza Udruga samostanâ klauzurnih karmeličanki imala je svoju skupštinu u Karmelu u Mariji Bistrici na kojoj su izabrali svoje novo vodstvo. Čestitamo im, kao i novim upravama samostanâ u Brezovici i Mariji Bistrici.

Izlazak Karmelskog misala i časopisa kako nas je razveselio jer sada možemo još većim zanosom slaviti Boga koji se pokazao divan u djelima svojim podižući svece u karmelskom Redu.

Rad na relekturni naših Konstitucija, kako je to odlučio Generalni kapitul u

Avili, je došao do polovice. Na nedavno održanim danima trajne formacije razmatrali smo o bogatstvima izričaja karmelske duhovnosti, kao i mogućnostima produbljenja specifičnog karmeljskog apostolata.

Rad na uspostavi provincije OCDS ide u dobrom smjeru i u siječnju očekujemo pohod Generalnog delegata OCDS o. Alzinira Debastiania koji će vjerujemo dati novi impuls našim zajednicama OCDS. Sustavni studij duhovnosti slavi ove godine 10 godina svoga postojanja, pa čestitamo svim studentima i profesorima.

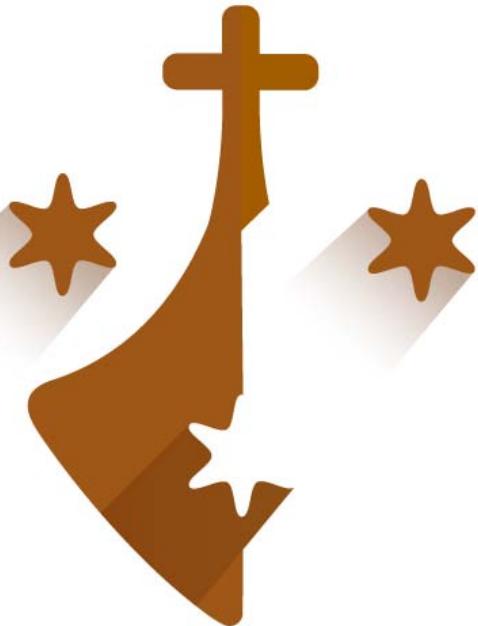
Teologija posvećenog života se nalazi u pripremama za izvođenje nastave u Splitu i nadamo se da će se to ostvariti već slijedeće godine.

Pred nama je blagdan Božića, blagdan dolaska Boga među nas ljude. Taj blagdan i otajstvo Isusove malenosti na

poseban način se slavi u Karmelu. Ne samo izvana, nego u prvom redu iskušto otajstva Isusove malenosti i djetinjstva duboko proniče duh Karmela. Da se prisjetimo samo sv. Male Terezije i S.B. O. Gerarda Tome Stantića. Otajstvo Isusova utjelovljena na poseban način je živjela sv. Elizabeta od Trojstva koja čeznula za utjelovljenjem Riječi u njezinoj duši. „O ognju što sažiže, Duše ljubavi, „siđi nad mene“, da se u mojoj duši ostvari kao jedno utjelovljenje Riječi: da mu ja budem jedno čovještvo više u kojem će obnavljati svoje Otajstvo.“

Neka oganj što sažiže, Duh ljubavi, siđe i nad sve nas, kako bi se i u našim dušama ostvarilo utjelovljenje Riječi i kako bismo bili čovještvo u kojem će Isus obnavljati svoje Otajstvo. Divno Dijete, reći će sv. Mala Terezija, Ti si radi nas ostavio rajske dom, al Ti znaš, naš mali Brate: Karmel Ti je krletkom. Svoj braći, sestrama i priateljima Karmela, upravljam najsrdačnije čestitke za Božić i Novu 2017. godinu!

o. Srećko od BDM, provincial +

IZ SREDIŠNICE REDA

Generalni definitorij bosonogih karmelićana

Corso d'Italia, 38.
00198 Rim – Italija

Šestogodište (2015.-2021.) – Pismo br. 6.

Rim, 11. rujna 2016.
Draga braćo i sestre terezijanskog Karmela:

Pozdravljamo vas bratski nakon novog susreta generalnog Definitorija koji se održao u Rimu od 5. do 9. rujna. Kao i obično, tijekom tih dana dijalogizirali smo i razmatrali o mnogim i različitim pitanjima povezanim sa životom Reda. Ponovno smo zamjetili raznoliko bogatstvo naše obitelji. Bili smo u mogućnosti zahvaliti Gospodinu za vitalnost Reda, i pokušali smo pronaći rješenja za najvažnije probleme koji nas se tiču. Sada želimo s vama podijeliti neke informacije i razmatranja zajedno s nekim brigama koje također oblikuju dio naše službe upravljanja.

Prije nego li smo započeli s temama adresiranim na Definitoriju, proslavili smo imenovanje našega brata, o. Oswalda Escobara, koji je bio viši provincial središnje Amerike, biskupom dijeceze Chalantenango (El Salvador), a papa Franjo imenovao ga je 14. srpnja. Biskupsko redenje određeno je za 1. listopada. Nadalje, prisjećamo se biskupa Jusztina Nándora Takácsa, mađarskog bosonogog karmelićanina koji je bio biskup biskupije Székesfehérvár (Mađarska) od 1991. do 2003. On je umro prošloga 11. srpnja. Preporučujemo ga Gospodaru života.

Mi braća terezijanskog Karmela ušli smo posve u itinerarij ponovnog iščitavanja Konstitucija za obnovu života. Međunarod-

na komisija zadužena za proces sastala se od 29. kolovoza do 3. rujna. Tijekom tog susreta nastavila se redakcija studijskih vodiča za zajednice. Štoviše, komisija je sakupila i analizirala priloge (povratne odgovore) koje je zaprimila do toga trenutka, a koji se tiču prvih četiri studijskih vodiča. Sinteza odgovora prezentirana je Generalu i Definitoriju, a o tome smo raspravljali tijekom našega susreta. Definitorij je pozitivnim ocjenio to da dobar broj zajednica nastavlja predloženo razmatranje. Mnoge od njih potvratile su i izrazile zahvalnost na korisnosti rada za ozbiljnu reviziju i revitalizaciju naših života nas kao karmelićana. Istovremeno, moramo primjetiti da još uvijek ima poprilično mnogo zajednica i okruga koji ne sudjeluju aktivno u procesu, ili bar još nisu poslali svoje odgovore komisiji. Moramo se prisjetiti da je to bila glavna odluka koju je prihvatio Generalni Kapitol 2015., i da to predstavlja jezgru programa Reda za aktualno šestogodište. Bez punog i ozbiljnog sudjelovanja nećemo moći ispuniti naše željene ciljeve. Stoga Definitorij opominje sve da sačuvaju i intenziviraju angažman koji smo učinili da bismo obnovili naš život u svjetlu Konstitucija. Nitko ne bi smio ostati na rubu ovoga zajedničkog projekta Reda.

S obzirom na sadržaj odgovora, već je učinjeno razmatranje o tome da postoji distanca između idealja očitovanog u Konstitucijama i zbilje koju naša braća žive. Neki primjećuju veliki odmak. U mnogo slučajeva, to vodi zajednice da predvide konkretne obveze koje im omogućuju živjeti dublje i s većom vjernošću našoj karižmi ("od Konstitucija k životu"). To je u stvarnosti temeljna svrha ponovnog iščitavanja Konstitucija. Odgovori podjednako

naglašavaju postojanje uopćenog individualizma koji je čini se vrlo negativan za naš način života. Nesumnjivo, to je jedan od stavova koji zahtijevaju ozbiljnu pozornost kako bi se napredovalo prema većoj zajedničkoj integraciji i prema istinskom zajedništvu.

Prema planiranoj metodologiji, do sada zaprimljeni odgovori, zajedno s onima koji će pristizati, biti će temelj na kojem će Red kasnije odlučiti da li je to prikladno za angažiranje u nekoj reviziji, modifikaciji ili proširenju teksta naših zakona. Do daljnega možemo zaključiti iz primljenih odgovora, da općenito govoreći, Red ima pozitivnu viziju glede teksta Konstitucija, premda su također brojni i prijedlozi za ažuriranje ili obogaćivanje njihovih sadržaja i njihovo ponovno pisanje. Imajte na umu da će prema utvrđenom kalendaru ritam tijekom slijedećih mjeseci biti blaži, uvezši u obzir slavlje provincijalnih kapitula: od rujna do prosinca raditi ćemo sa studijskim vodičima 5 i 6, a od siječnja do lipnja na studijskom vodiču 7. Naravno, zajednice koje nisu tako učinile, moraju ispuniti prethodne studijske vodiče i poslati nam svoje odgovore.

Prelazeći na druga pitanja, primili smo podatke i komentare na drugačiji način vizitacija i susreta definitora sa provincijama tijekom proteklih mjeseci. Da počnemo s o. Johannesom Gorantlaom koji je prezentirao svoju pastoralnu vizitaciju provinciji Tamilnadu (Indija). Provincija je iskusila brojčani rast tijekom proteklih godina i trenutno se sastoji od 22 zajednice sa 131 svećano zavjetovanim članom, 17 jednostavno zavjetovanim i 8 novaka, uključujući one koji su u misijama Chittisgarhe i Šri Lanke kao i one koji žive u zapadnim zemljama. Temeljem izvješća o. Johannesa, Definitorij je odobrio neke završne odluke sa svrhom pomaganja provinciji da raste u jedinstvu i da objedini različite aspekte povezane s formacijom, početnom kao i kontinuiranom, sa posebnim naglaskom na karmelskoj duhovnosti. Također je dao neke direktive za adekvatnu pripravu slijedećeg provincijalnog kapitula u kojem će o. Johannes sudjelovati.

Što se njegovog dijela tiče, o. Luke je objasnio svoj nedavni kontakt s njemačkom provincijom gdje je proveo nekoliko tjedana tijekom ljeta. Provincija se sastoji od 4 zajednice i oko 30 braće. Srednja dob je visoka, a zvanja je nedovoljno, kao i u ostalim dijelovima Europe. Istovremeno, u zemlji su u različitim poljima djelovanja prisutna braća iz ostalih provincija, osobito iz provincija Indije.

O. Daniel Chowning, na svojem dijelu, vizitirao je provinciju California-Arizona koja se sastoji od oko 55-58 braće, uključujući i onu braću u Ugandi. On je razmotrio neka konkretna pitanja o životu u okrugu, kao što je situacija s duhovnim centrom u Oakville i njegovi planovi za budućnost. On je također napravio bratski posjet semi-provinciji Nizozemske gdje je trenutačno 13 braće. Oni godinama nisu primili nova zvanja, što je situacija koja proizlazi iz teškog konteksta društva i Crkve u Nizozemskoj tijekom ovih zadnjih vremena.

O. Javier Mena podijelio je neke dojmove sa svojega putovanja Kolumbijom i Karibima, kao i sa svojega boravka u Meksiku gdje je držao duhovne vježbe o Konstitucijama Reda braći iz provincije. Bio je također prisutan na susretu o formaciji s bosonogim karmeličankama.

Krajem srpnja, o. Mariano sudjelovao je na susretu Konferencije viših redovničkih poglavara istočne Azije i Oceanijske. Oni su složili kalendar za slijedeće mjesece u regiji, osobito s obzirom na zborovanja u okruzima i za generalne pastoralne vizitacije. Također su govorili o različitim gledištima povezanim s redovnicama karmeličankama, o procesu ponovnog iščitavanja Konstitucija, o formaciji karmelskog svjetovnog reda i o fondu solidarnosti za misije. Jedna od glavnih tema bila je usmjerenje početne formacije, temeljno pitanje u regiji s velikom vitalnošću zvanja. U tom smislu, nagašeno je da jedan od prioriteta mora biti učenje jezika kao što je engleski jezik, što predstavlja preliminarni korak za pružanje i omogućavanje dobre teološke i pastoralne formacije, a pogotovo za prikladnu karmelsku formaciju. Na primjer, ne postoji prijevodi na mnogim lokalnim jezicima djela

svetaca našega Reda, niti ostalih važnih tekstova kao što su Konstitucije.

O. Mariano je isto tako komentirao neke aspekte o situaciji sa generalnom delegaturom Tajvan-Singapur gdje je on također proveo bratsku vizitaciju od 13. do 22. srpnja. Trenutno su tamo 23 zavjetovana brata, a 13 u formativnoj fazi, sa 4 kuće u 3 zemlje. U ovom području također je potrebno posvetiti dovoljno energije početnoj formaciji kako bi se napredovalo u čvrstoj i trajnoj prisutnosti.

Razmatrajući takve različite situacije na raznim mjestima svijeta gdje je Red prisutan, postali smo još jednom svjesni važnosti misije za život Karmela. Misionarska osjetljivost bila je vrlo intenzivna tijekom naše povijesti, i urodila je velikim plodovima za Crkvu i Red. U regijama daleko od svoje domovine, mnoga naša braća s entuzijazmom su posvetila svoje živote kako bi učinili poznatim Krista i prisutnost Karmela. Danas su se zamjetno izmjenile misijske okolnosti, uključujući i način na koji se one shvaćaju i žive. Međutim misionarska strast ne smije isčeznuti, već je pozvana da raste i da se iskazuje u novim oblicima prikladnima za sadašnje stanje u svijetu. U tom kontekstu, definitivno moramo razmotriti razloge koji dovode do odlučivanja o prisutnosti braće izvan teritorija njihovih vlastitih okruga, i omogućiti dobro razlučivanje vezano uz posljedice ove prakse za budućnost Reda.

Konkretnе dobre vijesti u tom području jesu prisutnost zajednice od trojice talijanske braće (Adolfo, Mariano i Paolo Maria) u Albaniji, teritoriju koji je u velikoj potrebi za evangelizacijom. Novi samostan u Nenshatu, nedavno sagrađen pomoću središnjice Reda, biti će posvećen slijedećeg prvog listopada slavljem koje će predvoditi o. General.

Drugi aspekt za analizirati jest ekonomска suradnja Reda s misionarskim projektima. Iznenađujuće je što smo zamijetili da se vrlo sporo pokreće odluka s prošloga generalnog sabora o stvaranju fonda misionarske solidarnosti s godišnjim doprinosima iz svih okruga. Do sada je sveukupno zaprimljena svega 61 tisuća eura, a praktič-

ki polovica provincija još nisu poslale svoje donacije. Ako se uzme u obzir da je od početka godine više od 88 tisuća eura dano za razne projekte, primljena količina ne pokriva sve učinjene troškove, a ostali već pripremljeni projekti ne mogu biti ispunjeni. Definitorij poziva još jednom na suradnju svih provincija kako bi se nastavilo provoditi konkretni oblik pomoći misijskim teritorijima.

Definitorij je, zajedno s o. Rafałom Wilkowskim tajnikom za redovnike, analizirao projekt trajne formacije bosonogih karmeličanki. U prethodnom razgovoru bili smo informirani o projektu koji je poduzeala skupina braće sazvana od o. Generala i o zaključcima rada grupe posланог sestrama koje su sudjelovale na Generalnom Kapitulu i njihovim nasljednicama u predsjedništvu federacije i udruženja. Primivši njihove odgovore i prijedloge, radna skupina će se ustrojiti na način da konkretizira metodologiju, teme i materijale koje će samostani ponuditi.

U svezi s karmeličanskim redovnicama, raspravljali smo o nedavnom objavljanju apostolske konstitucije Vultum Dei Quae rere o ženskom kontemplativnom životu. Ovaj dokument, očekivan već dulje vrijeme, nudi neka razmatranja o vrijednosti i značenju kontemplativnog života, kao i neke opće upute o dvanaest važnih tema: formacija, molitva, Riječ Božja, Euharistija i pomirenje, bratski život u zajednici, autonomija, federacije, klauzura, rad, šutnja, komunikacijska sredstva i askeza. Međutim ne vidimo velike promjene u temeljnim pitanjima. S druge strane, konkretna primjena novih smjernica povjerena je Kongregaciji za ustanove posvećenog života i društva apostolskog života koja mora ubrzano pripremiti instrukciju o tim temama.

Također smo ovom prilikom, u dijalogu sa Generalnim vikarom, analizirali stanje s postupcima neke braće koji zahtijevaju odluke Definitorija, ili djelovanja prije Kongregacije za redovnike. Osim toga, kao što je uvijek slučaj, generalni ekonom predstavio je stanje računa administracije središnjice Reda. S njime i s o. Robertom Marinijem, župnikom župe sv. Terezije od

Isusa u Rimu (župa generalne kuće), procjenili smo stanje popravnog djelovanja i podrške koja je učinjena u župnoj crkvi, moguće finansijske izvore, kao i druge aspekte života župe.

Definitorij je promišljao i donio odluke o ostalim konkretnim pitanjima života Reda. Stoga je odobrio zahtjev provincije Karnataka-Goa za kanonsko uzdignuće samostana u Derocheu u biskupiji Vancouver (Britanska Kolumbija, Kanada). Definitivne odluke na takve slične zahtjeve koji dolaze iz raznih okruga biti će donesene kada prikupimo svu potrebnu dokumentaciju.

Što se tiče zajednice na Terezijanumu, Definitorij je imenovao o. Christofa Betscharta prvim savjetnikom. U skladu s njegovim imenovanjem u lipnju, o. Albert Wach je nedavno preuzeo dužnost poglavara zajednice. Osim toga, o. Agustí Borrell odgovoran za akademske centre Reda, informirao je Definitorij o koracima koji su nedavno poduzeti kako bi se uspostavila službena i stabilna poveznica između CITeS-a u Avili i Fakulteta teologije na Terezijanumu. To bi također omogućilo crkvenu akademsku potvrdu studijima u CITeS-u.

Definitorij je također prihvatio zahtjev za pridruživanje Redu karmeličanki B. D. Marije Vrata Zorina i svete Male Terezije, kongregacije biskupijskoga prava nastale u Litvi.

U finaliziranju našeg susreta bili smo svjesni da se primiče vrijeme provincijalnih kapitula. Definitorij je odlučio zadržati običaj okupljanja generalnog izvanrednog Definitorija nakon kapitula: u svakom slučaju, on će uslijediti krajem kolovoza ili početkom rujna 2017. Susret će poslužiti za razmjenu informacija i smjernica s provincijalima glede službe upravljanja kako bi se promicala suradnja i koordinacija između središnjice Reda i provincija, i istovremeno da se nastavi proces ponovnog iščitavanja Konstitucija. Definitorij će dati više detalja o datumima, mjestima i temama preuzetima za slijedeći susret koji će biti u prosincu. K tome, slijedeće 2017. godine biti će vrijeme obljetnice za neke provincije Reda koje su službeno ustanovljene 1617, i stoga će one proslaviti četiri stoljeća od svojega

nastanka (Genova, Poljska, Lombardija, Flandrija i Avignon).

Konačno, prisjetimo se da će od sredine srpnja, oko svetkovine Gospe Karmelske, započeti s radom nova web stranica generalne kuće. To je institucionalno sredstvo komunikacije Reda koje možemo konzultirati na talijanskom, engleskom, španjolskom, francuskom, njemačkom i portugalskom jeziku. Tamo možete pronaći relevantne novosti za Red, kao i informacije o aktivnostima Generala, definitora i ostalih suradnika generalne uprave. Na stranici također možete naći različite dokumente i materijale. Stranica će biti malo pomalo obogaćena s novim komponentama. Nadalje, učvrstili smo našu uobičajenu prisutnost na novim društvenim mrežama, osobito na Twitteru i Facebooku, što omogućuje fluidnu i neposrednu komunikaciju. Konačno, otvoreni su kanali generalne kuće na YouTubeu i na Sound Cloudu.

Da zaključimo naše pismo Redu, ne možemo zaboraviti spomenuti radost obitelji terezijanskog Karmela zbog kanonizacije Elizabete od Presvetog Trojstva koja će biti održana u Rimu 16. listopada, kao i zbog beatifikacije o. Marie-Eugena od Djeteta Isusa (Henri Grialou), koja je zakazana za 19. studeni u Avignonu. Elizabeta od Presvetog Trojstva podsjeća nas na neophodnu sintezu između pozornosti usmjerene prema Bogu i prema našoj braći i sestrama, što sačinjava našu karizmu. Ona nudi dobar opis svojega načina razumijevanja i življenja Karmela kada uzima Djericu Mariju kao uzor i prikazuje ju kao "uzor po-unutrašnjih duša" i "štovateljicu Božjega dara", te dodaje: "to je nije sprječilo da se predaje vanjskim stvarima kada je trebalo vršiti milosrđe." (Nebo u vjeri, 40). +

Bratski:

- O. Saverio Cannistrà, General
- O. Agustí Borrell
- O. Łukasz Kansy
- O. Johannes Gorantla
- O. Daniel Chowning
- O. Francisco Javier Mena
- O. Mariano Agruda III
- O. Daniel Ehigie

GENERALOVO PISMO REDU PRIGODOM KANONIZACIJE BLAŽENE ELIZABETE OD PRESVETOG TROJSTVA

Cijenjena braćo i sestre u Karmelu.

Godinu dana nakon kanonizacije bračnog para Martin, spremamo se proslaviti drugi milosni događaj koji nas ispunjava radošću. 110 godina nakon njezine smrti, 16. listopada, naša sestra Elizabeta Catez bit će upisana u kanon svetih Crkve, postajući tako dijelom velike i slavne obitelji karmelskih svetaca.

Mnogi su razlozi za zahvaljivanje Gospodinu i promišljanje o važnosti koju ovaj događaj može imati na putu kojim ide naš Red. Bogata i poticajna nauka koju papa Franjo izlaže u svojim riječima i svojim inicijativama – mislim na encikliku Laudato si i na jubilarnu godinu Milosrđa – može nam pomoći da shvatimo neke aspekte aktualnosti svjedočenja i duhovne nauke ove naše slavne sestre, toliko voljene i cijenjene u duhovnim krugovima, iako malo poznate većini vjernika. Ipak, njezin život živahne, osjećajne, očaravajuće djevojke, pune talenata, velikodušno angažirane u crkvenom životu, privržene obitelji, bogat emotivni svijet i sposobnost za prijateljstvo, zaljubljenice u ljepotu i u svemu očarane i okrenute otajstvu Trojstva koje nam je Isus Krist priopćio... trebao bi je učiniti zanimljivom.

Elizabeta nam može pomoći da iskoristimo obilni i uvijek svježi izvor Trojstva, koji daje vitalnost, smisao, užitak ustrajnosti u našem posvećenju i poslanju. Ona svima nudi nadahnjujući primjer kako nam uranjanje u otajstvo božanskoga života omogućuje da se ostvarimo u punini.

U ovom pismu želim predložiti neke ključeve za ponovno čitanje Elizabetinih spisa s ciljem da shvatimo njezinu aktu-

alnost, imajući na umu neke proturječne fenomene vremena u kojem živimo: rasjepkanost našeg ja, svaki put sve manje sposobnog da uspostavi dobre odnose zbog svoje konfuzije i nepovjerenja; čežnja da se pokažemo drugima, preko posredne prisutnosti, kako bi se osjetili živima, što nam s druge strane ne dopušta da se osjetimo prisutnima samima sebi; mahnita i bučna potraga za aktivnostima kojima ćemo ispuniti vrijeme, koje nas okupiraju i uznemiruju i sprječavaju da dubinski slušamo, osjećamo i razmišljamo; korištenje ljepote i selektivno uživanje u stvarnosti s potrošačkim ciljevima koji odbacuju zahvalnost sprječavajući primanje suštinske ljepote stvari, raščlanjujući narav; opći osjećaj da smo na rubu bezdana, na milost i nemilost nepoznatih i nekontroliranih sila, što čini beskorisnom svaku potragu za dobrom, u svijetu sve više označenom nasiljem, bijedom i nesigurnošću, bez mogućnosti oaze mira; patnja i smrt koje se proživljavaju kao nesreća, a koje naša kultura, koja ne uspijeva prepoznati njihovu vrijednost, naglašava ili banalno ignorira.

Kako sjediniti naše živote?

Jedna nit vodila povezuje iskustvo male Elizabete s trenutkom njezine smrti,

iako još mletačka ali zrela: intuicija da je jedino važno „živjeti za ljubav“. Boga koji je sposoban pridobiti njezin odlučan i kolerični temperament i zarobiti njezino osjećajno srce žedno ljepote, pronalazi u Isusu raspetom iz ljubavi (usp. Pismo 133). U Njemu vidi i dodiruje strastvenu i uzbudljivu ljubav koja je osvaja i uvjerava, u veoma ranoj dobi, da Mu se posve preda. To je susret koji se događa na najvažniji dan njezinog života, dan njezine prve pričesti:

„Tog dana kad je moja duša bila Isusovo prebivalište,/ a Bog je posjedovao moje srce./ Na takav način da sam od tog trenutka/ nakon tog tajanstvenog razgovora/ tog božanskog, uzvišenog razgovora/ težila samo tome da Mu dam svoj život/ da Mu uzvratim barem nešto od Njegove velike ljubavi/ Ljubljenom u Euharistiji/ koji prebiva u mom slabom srcu/ ispunjavajući ga svim svojim blagom“ (Pjesma 47).

Poteškoće s kojima se mora suočiti u svom procesu sazrijevanja – poput sukoba između želje da uđe u Karmel i protivljenja njezine voljene majke; želja da ostane u intimnom odnosu s Isusom i obveza da prisustvuje plesovima gdje su joj se mladići zadivljeni njezinom ljepotom udvarali; osjećajući se pozvana na samoču koja zahtijeva napuštanje i odvajanje dok je okružena tolikim umjetničkim i socijalnim aktivnostima; predati Bogu cijelo svoje srce i u isto vrijeme biti raspoloživa i blizu svojim prijateljicama – pronalaze svoje rješenje u privlačnoj sili kojom na nju djeluje „neizmjerna ljubav“ Kristova, koja sjaji s križa, drveta koje je sposobno „zapaliti vatru ljubavi“ (Pismo 138).

Među omiljenim Elizabetinim tekstovima je početak himna u Poslanici Efesjanima, gdje sv. Pavao naviješta slavnu sudbinu čovjeka govoreći da smo bili u promislu, blagoslovljeni i predodređeni od vječnosti „da budemo sveti i bez mane pred njim po ljubavi“ (Ef 1,4). Stoga „duša koja raspravlja sa svojim ja, koja se bavi svojim osjećajnostima, koja ide za beskorisnim razmišljanjima, za kojekakvim željama, ta duša rasipa svoje snage“, jer „nije sva predana Bogu“ (Posljednje duhovne vježbe 3). Sve što se ne radi za Boga je ni-

šta (usp. Pismo 340), ispražnjava umjesto da ispunji, razdvaja umjesto da sjedini. Nije posao onaj koji razjedinjuje već nevjerovanje „da Bog, koji se zove Ljubav, prebiva u nama“ (Pismo 330), ne biti sjedinen s Bićem koje nas voli, s Ocem koji nas u Kristu čeka u svojoj kući i sa svojim Duhom nas podržava na našem putu.

Veliki čin vjere – podsjeća nas Elizabeta poput odjeka Ivana evanđelista – je vjerovati u ovu neizmjernu ljubav koju Bog ima prema nama (usp. Nebo u vjeri 20). Stoga se ujedinjenje osobe događa preko moći čina vjere i očituje u osjetima. Na način da, kako bi rasli u skladu, ozdravili od životnih rana i sazreli kao osobe, ne treba imati za cilj brigu o nama samima ili nadilaženje naše vlastite slabosti, već bolje, izaci iz nas samih, napustiti vlastito ja (usp. Posljednje duhovne vježbe 26) u korisnoj razmjeni s Kristovim ja koji „želi uzeti naš život kako bi ga promijenio u svoj, naš pun mana, Njegov pun milosti i slave, koja je sva pripremljena za nas pod uvjetom da se odrekнемo samih sebe“ (Nebo u vjeri 18).

Tajna je stoga u tome da prepoznamo koliko smo ljubljeni, upirući oči u Učitelja koji je došao da zapali vatru ljubavi i želi vidjeti da gori u Njegovim učenicima kako bi je razlio na vidljiv način po cijelom svijetu. Božja ljubav je obilna i neizmjerna te uzdiže dušu koja joj to dopusti, čineći je postojanom, više nije podložna nepredvidivim i neizbjježnim potresima života, „jer vidi Nevidljivog“ i stoga se „ne zadržava na utjehama ili osjećajima“; događa se čak da „kad je najiskušavanija, najviše raste njezina vjera, jer ona prelazi preko svih zapreka kako bi se odmorila u nutritivni beskrajne Ljubavi koja ne može činiti doljdela ljubavi“ (Nebo u vjeri 20). Naposljetku to je ljudsko iskustvo Sina poslanog od Oca na zemlju i primljenog od ponizne Majke, to je čežnja upisana u biće svakog čovjeka, to je milost krštenja koje zbog toga prepostavlja novo rođenje, trajno rasvjetljenje koje nam ostaje urezano, početak vječnog života (usp. Nebo u vjeri 2).

Nezrelost za nju, ima korijen u neodlučnosti prema sjedinjenju s Bogom, u ustrajnoj usmjerenošći na samog sebe i odbacivanju ljubavi. Čin kojim nas Bog preobražava i ujedinjuje je skoro fizički fenomen, nestajanje sebeljublja, straha od patnje, poroka, odbacivanja Boga koji traži od nas da prepustimo našu volju kako bi se ukorijenili u ljubavi „razmjena između Onoga koji jest i one koja nije“ (Pismo 131).

Bijeda, blagoslovljeno mjesto milosrđa

Ako želimo postati – s našom posvetom i našim poslom – učinkovit znak Očevog djelovanja „pozvani smo da upremo naše oči u njegovo Milosrđe“ (Lice milosrđa 3). Često u stvarnosti, bilo na jasan ili nejasan način, javlja se u našem umu pitanje i čini nas sterilnima zaustavljajući inicijative i gušći entuzijazam: što učiniti sa svojim slabostima? Bilo bi puno bolje da ne postoje, možda bih bio jači; da sam neranjiv, koliko manje problema bi bilo... A ideal je nedostolič! Na taj način je pred nama prostret stol očaja i frustracije.

Elizabeta rezonira na posve drugačiji način, poput pape Franje kad, motreći otajstvo muke Isusove, kaže da je snaga nežnosti poznata samo kad odlučimo ući u dodir s konkretnom egzistencijom drugih ne držeći ih na udaljenosti ljudske drame koja dodiruje naše i tuđe trpeće tijelo (usp. Radost Evanđelja, 269-270). Razgovarajući sa svojom sestrom Gitom, naša svetica joj savjetuje da odstrani riječ obeshrabrenje iz svog rječnika: što se više osjeća slabost i što skriveniji djeluje Gospodin, imamo više razloga da se radujemo, sjećajući se da „bezdan tvoje bijede, Gitice, privlači bezdan Njegovog milosrđa“ (Pismo 298). nutarnji život je bezdan jer je u njemu Bog koji nas ljubi na nepromjenljiv način, to je bezdan ljubavi koji posjedujemo (usp. Pismo 292).

Ako koristimo svjetlo vjere pronalazimo povjerenje i ljubav koji nam dopuštaju sići u naše dubine, umjesto da ostanemo

mirni na nemirnoj površini mora života. Tako doživljavamo bezdan koji je Bog, intimno vezan uz naše biće, i došavši do kraja „tamo u najvećoj dubini događa se taj božanski susret, gdje se bezdan našeg ništa, naše bijede, susreće licem u lice s Bezdanom milosrđa, neizmjernosti svega u Bogu“ (Nebo u vjeri 4).

Samo prepoznajući ovu istinu, koja je srce evanđeoske poruke, moguće je prepoznati „Boga pod velom čovječnosti“ (Posljednje duhovne vježbe 4) i čuti riječ u sadašnjosti. Ako želimo pronaći mir, trebamo se nagnuti i skočiti „u bezdan našeg ništa“: otud će se roditi klanjanje, „zanos ljubavi“ (Posljednje duhovne vježbe 21). Otud proizlazi povjerenje: nestaje strah zbog naše slabosti, jer „Snažni je u meni i njegova moć može sve; djeluje, kaže apostol, više nego što možemo očekivati“ (Pismo 333).

Koliko nade, stoga, je moguće ako je istina da „najslabija duša, uključujući i najgrešniju, je ona koja ima najviše razloga za iščekivanje“ kad već „posjeduje u svom središtu Spasitelja koji je želi pročistiti svake minute“ (Pismo 249) budući da je „Njegovo poslanje opaštati“ (Pismo 145). Moramo vidjeti naše ništa, našu bijedu i nemoć, u šutnji mirno prepoznavajući da nismo sposobni za napredak ni za ustrajnost, i stavljajući ih pred milosrđe Učitelja (usp. Nebo u vjeri 12). Na taj način možemo pronaći slobodu i mir koji su izraz pomirenja sa samim sobom u Kristu – „On je u meni, ja sam Njegovo svetište/ Oh! Nije li ovo vizija mira?“ (Pjesma 88) – žečeći da On raste u nama i da Ga preko ovog rasta mogu upoznati od ljudi. Stoga, svetost je u našem dometu budući da se nalazi u silaženju, a ne u uzdizanju:

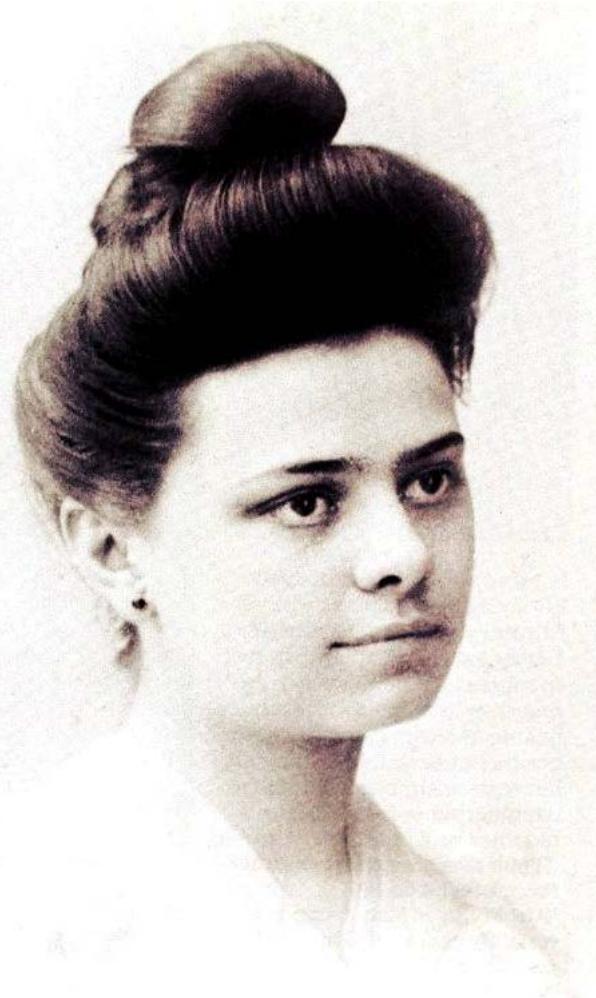
„Svemogući želi/ sići kako bi proširio svoju ljubav./ Traži srce koje će Ga razumjeti/ i u njemu želi uspostaviti svoje boravište/ [...] Pogledaj me, bolje ćeš razumjeti/ dar samog sebe, poništenje./ Kako bi me uzveličao trebaš uvijek silaziti,/ da tvoj odmor bude sniziti se./ Susret se uvijek događa u Njemu.“ (Pjesma 91).

Euharistija je cjelina Trojstva
koje nas prožima

Otajstvo Presvetog Trojstva je bezdan u kojem se Elizabeta gubeći samu sebe pronađe (usp. Pismo 62). To je „neizmjer-
nost ljubavi koja nas preplavljuje sa svih strana“ (Pismo 199), koja prožima i potiče svaku nit bića; koja pokreće dušu u mjeri u kojoj osoba po vjeri doseže krsnu milost i progresivno se oblikuje u Krista. Hori-
zont stvarnosti se sve više širi (usp. Pismo 89) i sve se rasvjetljuje jer Krist je uvodi u dubinu duše, „u one bezdane u kojima se ne živi osim od Njega“ (Pismo 125), da-
jući joj da sudjeluje u Njegovom pogledu, u Njegovim osjećajima, u Njegovom srcu: „On očarava, On privlači. Ispod Njegovog pogleda horizont postaje tako lijep, tako prostran, tako svijetao...“ (Pismo 128). Trojstvo nije apstraktna i složena istina, već život Trojice – tako ih zove – koji u svom radosnom zajedništvu stvaraju svijet i čovječanstvo čineći ih sudionicima sjaja Ljubavi, Svetla i Života. Bog je Otac, njegov Sin i njegov Duh: „naša odaja, naša kuća, očinska kuća iz koje nikad ne smijemo izaći“ (Nebo u vjeri 2).

U logici vjere egzistencijalni temelji i posljedice kršćanske biti su strogo povezani: živjeti u vjeri, upoznati ljubav Krista raspetoga za nas, boraviti u svjetlu koje čini predivnima čak i najbolnije trenutke života, biti preobraženi Duhom poput Marije, živjeti nastanjeni Trojstvom, pronaći nebeski mir na zemlji... za Elizabetu su sinonimi.

Euharistija je ključ ove svjetle i pro-
ročke vizije života. U iskustvu Elizabete, od dana njezine prve pričesti, sakramen-
talnog sjedinjenja s Isusom i produženog klanjanja Onome koji nam se daruje bez prestanka, koji se čini vidljivim u posve-
ćenoj Hostiji, bit će izvor iskustva, vrata komunikacije, mjesto pritjecanja svih ras-
svjetljenja i milosti koje će primiti u svom kratkom i intenzivnom životu. Ušavši u kapelicu, dok je Presveti Oltarski Sakra-
ment bio izložen, „čini joj se da se Nebo otvara, i tako je u stvarnosti, jer je Onaj kojeg obožavam u vjeri isti onaj kojeg bla-

ženici vide licem u lice“ (Pismo 137).

„Ništa ne odražava bolje ljubav Božjeg Srca od Euharistije. To je sjedinjenje, za-
jedništvo, to je On u nama, mi u Njemu. Zar nije to Nebo na zemlji? Nebo u vjeri,
čekajući toliko željeno gledanje licem u lice.“ U iščekivanju ovog susreta „sve ne-
staje i čini se da se već prodire u otajstvo Boga“ (Pismo 165). Euharistija je toliko vitalni čin, da se Elizabeta trudila postići cilj da bude dostojna svaki dan primati pričest (u vremenu u kojem to nije bila uobičajena praks): „Stoga, Bože moj, vrhunac mojih želja je: primati Vas svaki dan i živjeti sjedinjena s Vama od jedne pričesti do druge, u Vašoj blizini. Ah, to je raj na zemlji!“ (Dnevnik 150). Poput sv. Franje; Elizabeta, doživljjava Euharistiju u uskoj vezi s Božićem, iz kojeg proizlazi sjajno svjetlo koje našim očima čini vidljivo zbumujuće otajstvo Utjelovljenja,

početak ostvarenja spasenja i proslavljenja čovječanstva po izljevanju ljubavi i intimnom sjedinjenju s Bogom, koje se po vjeri ostvaruje u ljudskom srcu (usp. Pjesme 75.86.88.91).

U ovom intimnom izljevanju ljubavi radikalno se mijenja ljudsko iskustvo. Što možemo otkriti i „dotaknuti rukom“ – o nama, o Bogu, o drugima, o stvarnosti – priopćujući s punim povjerenjem u otajstvu vjere?

1) U stvarnosti mi smo komplemen-
tarno čovječanstvo. Ako promislimo na trenutak o svaki tren sve težem teretu koji imam – u našim odnosima, u oblikovanju javnog mišljenja, u rastu mladih – vidljivost njegove vlastite slike i „raspoloživost“ preko situacija svakodnevnog života koje odražavaju našu želju da budemo priznati „od drugih“, uviđamo koliko je različit Elizabetin smjer i njezino osobno isku-
stvo. Za nju ne postoji druga mogućnost da bude uistinu ona sama i učini se prisutna drugom, na realan i neprelazan način, nego ući u dubinu gdje se nalazi naša ljud-
ska slika u božanskoj osobi Krista – slika vidljiva Ocu.

Kad se čovjek ne prepozna ili nije pre-
poznat kao prostor osobne komunikacije, ne predstavlja ništa i stoga nema nikakvu vrijednost. Naprotiv, otvarajući se rasvjetljujući svjetlosti vjere, osoba „otkriva svog prisutnog Boga koji živi u njoj; na svoj način ona ostaje trajno prisutna u Njemu, u lijepoj jednostavnosti, jer je On ljubomorno čuva“ (Posljednje duhovne vježbe 5). Sve postaje dragocjeno ako ot-
krijemo tu nevidljivu povezanost i poku-
šamo utkati naše ljudsko iskustvo u nju, usmjerujući pogled u otajstva Njegovog života, pokušavajući opaziti Njegove osjećaje, po preporuci već iz Evandželja, kako bi ih učinili vlastitim: „Čini mi se da bi trebali biti jako blizu božanskom Učitelju, puno komunicirati s Njegovom dušom, poistovjetiti se sa svim Njegovim pokretima i predati se poput Njega volji Očevoj“ (Pismo 158). Vrijednost naših djela vi-
nut će se u zvijezde kad budu proizlazila iz nutarnjeg sudjelovanja u „sakramantu

Krista“; preko svakog oblika naše egzis-
tencije – radost ili tuga, snaga ili slabost – moglo bi se „darovati našem Presvetom Bogu, raspetom Bogu, svu Ljubav“. To podrazumijeva „dopustiti se preobraziti u jednu identičnu sliku s Njim“ preko „vje-
re koja motri i moli bez prestanka. Volja naposljetku postaje zatočena i više se ne odvaja. Srce istinito, čisto i radosno pod Učiteljevim blagoslovom“ (Intimne bilješ-
ke 14). Ova pavlovsko karmelska mistika nadilazi uzaludni pokušaj da se ostvarimo kroz priznanje od strane drugih ljudi ko-
jima pokazujemo našu vanjsku pojavu i naše sposobnosti; pronalazimo sami sebe i druge tražeći Drugoga, gledajući sve sa sviješću da smo – svi – slika Kristova:

Da ja za Njega budem jedno nadopu-
njujuće čovječanstvo u kojem obnavlja svoje Otajstvo. A Ti, o Vječni Oče,
nagni se nad ovo svoje maleno stvorenje,
„zakrili ga svojom sjenom“, (usp. Mt 17,5)

i nemoj gledati u njemu ništa drugo osim „Ljubljenoga u kojem se nalazi sva Tvoja milina“ (usp. ibid)“ (Intimne bilješke 15).

2) Biti osobe zajedništva, koje ga šire. Svaka osoba sa sobom nosi sve osobe koje su obilježile njezin život. Osobe koje su je rodile, koje su doprinijele njezinom odgoju i koje su bile uz nju u ključnim trenucima njenog života. Kad pronađemo sami sebe, pronalazimo i dajemo također i dio od osoba koje nosimo u svom biću.

Uzvišeno otajstvo „novog utjelovljaja“, koje se ostvaruje u duši koja se dopušta voljeti od Raspetoga do dna svoje vlastite bijede, u zahvalnosti Ga ljubeći s naše strane „do iznemoglosti“, zapravo je „ne više ja, nego On živi u meni“ (Pjesma 75), koje dopušta ljubavi utjelovljenoj u Kristu da se širi (usp. Intimne bilješke 15). Zajedništvo, koje svi ljudi dobre volje nastaje izgraditi i koje je u naše vrijeme svaki put sve više narušeno i ranjeno, može se ostvariti samo u mjeri u kojoj se ostvaruje Božja volja da se „sve stvari obnove u Kristu“. Put je označen i Elizabeta ga ovako opisuje: „Motrimo, dakle, ovu obožavanu

sliku, ostanimo bez prestanka ispod njezinog zračenja, kako bi se ona utisnula u nas; nakon toga ćemo pristupati svim stvarima sa stavom duše s kojim je išao i naš sveti Učitelj“ (Nebo u vjeri 27).

Ljubav prema Kristu, prema Crkvi i ljudima idu zajedno i međusobno se podržavaju. Poistovjetiti se s Kristom kako bi imali „dušu punu Njegove duše, Njegove molitve; cijelo biće zahvaćeno i predano“ i „ući u sve Njegove radosti, dijeliti sve Njegove боли“ čini nas „plodnim, suotkupiteljskim bićima koja rađaju duše za milost, umnažaju posvojene sinove Oca, koje je Krist otkupio, subaštinike Njegove slave“ (Intimne bilješke 13). Proslaviti Boga znači učiniti Krista – Njegov život – vidljivim u našem postojanju. Ovdje se otkriva da su nestalnost i mlakost u molitvi proporcionalni nestalnosti u pozivu koji je naš identitet: „prikazat će u Vas pričest Onome koji je Vatra koja prožima da vas On svaki put sve više preobražava u samog Sebe, kako bi Mu mogli dati svu slavu“ (Pismo 328). Duša ustvari, u doticaju s Duhom Svetim, „pretvorit će se u plamen ljubavi koji se razdjeljuje na sve

članove Tijela Kristova, koje je Crkva“ (Pismo 250). Samo tako, „s našom velikodušnošću/ moći ćemo pomoći Crkvii i vidjet će se da već kraljuje Ljubav/ prethodnica nebeske Odaje“ (Pjesma 94); „živjeti od ljubavi ili živjeti od Njegovog života/ pretvorit će nas u Njegove apostole./ Veoma velika je snaga duše koja je tako preplavljen/a/ veoma sam uvjereni da može sve postići“ (Pjesma 77).

3) Živjeti patnju kao blagoslov. Istina je da nismo stvorenii za patnju nego za uživanje, ne za smrt nego za život, i treba dodati: ne da bismo sebično posjedovali već da bismo se velikodušno darivali. U dnu straha i odbacivanja trpljenja može se naći krutost i duboka samoća, idol fizičke ljepote i učinkovitosti, ponos, napisljetu ogromni nedostatak iskustva – da kažemo s Elizabetom – božansko-ljudske ljubavi. Elizabeta je to proživjela, podložila se i dopustila da bude pobijedena, uporno moleći za samu sebe i za voljene osobe u svojim intimnim razgovorima s Trojicom.

Ima riječi koje nam – kad ih samo čujemo – dozivaju osjećaje tuge, potiču nas na sumnju i ne sviđaju nam se, poput žrtva, žrtvovanje, prikazati se za žrtvu, poništene, zaborav sebe, ipak one su jedine koje ocrtavaju u Pismu i u duhovnom iskustvu, potrebu Pashe i istinu ljubavi prema bližnjima. Elizabeta je to dobro razumjela i zato je rekla: „Molimo ga da nas učini istinoljubivima u našoj ljubavi, tj. da učini od nas duše žrtve jer mi se čini da žrtva nije drugo nego ljubav stavljen u djelo“ (Pismo 250). Stoga je izvor sreće misliti „da me je Otac predodredio da budem suočena sliči Njegovog raspetog Sina“ (Pismo 324).

Euharistija je sakrament zajedništva, nebeska gozba, svetkovina jer se netko počinilo, žrtvovao, dopustio uništiti za nas. Možemo stoga opaziti teološko – duhovno središte izraza poput sljedećeg i ljepotu euharistijske perspektive koju otvara: „Hostiju tražiš, obožavani Učitelju/ i želiš u svojoj ljubavi, ovjekovječiti svoj život zauvijek/ utjelovljujući se među čovječanstvom/ želiš da se uvijek uzdiže Ocu/ žrtva

i klanjanje“ (Pjesma 91).

Mir i počinak se ne rađaju u odsutnosti problema i patnje već kad se „zna cijeniti sreća trpljenja i vidjeti je kao otkriće „velike ljubavi“ (Ef 2,4) o kojoj govori sveti Pavao“ (Pismo 323); ako je „bol otkrivanje ljubavi“ ona postaje dragocjena i blagoslovljena i može postati „moje ljubljeno prebivalište, tamo gdje pronalazim mir i odmor; tamo sam sigurna da ću pronaći svog Učitelja i ostati s Njim“ (Pismo 323). Stoga kršćanin ne bi trebao imati drugi ideal osim da „bude preobražen u raspetog Isusa“ (Pismo 324): otkrivajući da je Krist živ u boli, primit će snagu u bolnim i frustrirajućim okolnostima života. Zato, u svjetlu vječnosti, žrtve, borbe, bijede su povod radosti, a ne tuzi (usp. Nebo u vjeri 30); tajna je naučiti zakloniti se uvijek „u molitvu Svoj Učitelja [...], s križa On te je gledao, molio je za tebe i ta molitva ostaje vječno živa i prisutna pred Njegovim Ocem. Ona će te spasiti od tvojih bijeda“ (Pismo 324).

Trpljenje je „kušnja“ nedostatka ljubavi i pretvara se u „odjek“ božanske ljubavi koja nas potiče kako bi ušli u srce i širili čovječnost. U najbolnijoj bolesti može se postati znak nade za one koji su uz nas i za one koji trpe bez nade, ako je živimo kao otajstvo Krista umrlog i uskrsnulog koji slavi svoju misu sa svojim učenikom (usp. Pismo 309).

4) Vrijeme je otkupljeno. Svjetlo vječnosti nudi pravi pogled na stvarnosti jer dajući životu smisao dobrog početka i kraja, smješta ga u proces u kojem se individualni događaji relativiziraju i otkupljeni su apsolutizacijom koja će ih iskoristiti, napunjujući ih očekivanjima. U isto vrijeme, punina osobnog bića priprema se preko svega što činimo, djela koja ostvarimo, riječi koje izrekнемo: „Kako je život ozbiljna stvar! Svaka minuta nam je darovana kako bi „se više ukorijenili u Bogu“ (Pismo 333) i u životu postali slični božanskom uzoru u sve većem intimnom sjedinjenju s Njim.

Trojstvo „nas želi imati uz sebe, ne samo tijekom vječnosti, nego već i u vre-

menu, koje je početak vječnosti iako uviđek u stalnom napretku“ (Nebo u vjeri 1). Što učiniti da ovaj proces djeluje u nama? Tajna je u „samozaboravu, prepuštanju, ne traženju samog sebe, gledanju u Učitelja, samo u Njega, primiti odmah čim dođu izravno Njegovu ljubav, radost i bol“ (Pismo 333).

U ovoj kontemplativnoj dimenziji moguće je čitati događaje, od najmanjeg do najvećeg, kao izraz volje Očeve – kako je to učinio Krist – na način da za onoga koji vjeruje „svaki događaj i uspjeh, svaka patnja i svaka radost su sakrament“ (Nebo u vjeri 10). U svemu je moguće stupiti u kontakt s Njim, stvarnost postaje znakovita, uspjesi se isprepliću i niti se dodiruju i ostavlaju prekrasnu, razumnu, prikladnu podlogu za vlastito ljudsko sazrijevanje i rast. Ako je vječna Riječ ušla u stvarnost i sjedinila se na određen način sa svakim čovjekom, onda „preko svega Ga mogu motriti/ sa zemlje, u svjetlu vjere/ [...] sjediniti se s Njim i dodirnuti Ga vjerom“ (Pjesma 91).

Elizabeta je naučila za vrijeme dugog čekanja prije ulaska u samostan davati prednost pounutrašnjjenju mjesta kontemplacije i sjedinjenja s Bogom, do te mjere da je to živjela usred svjetskih okolnosti, usmjerujući se na ono bitno u pozivu i kršćanskom svjedočanstvu: stvarnost vjere, sjedinjenje s Božjom voljom, Božju prisutnost usred svakodnevnih okolnosti.

Nije moguće iskusiti da „nemamo dovoljno vremena“, tj. iskusiti da nam ono što činimo oduzima život, zato što se ne pronalazi smisao ili zato što predstavlja bijeg od nas samih. Vjera, ako se ne usali, drži nas budnim, pozornima da primimo milost Božju koja nam dolazi svaki dan, sabrani „u svjetlu Njegove stvarateljske riječi, u onoj vjeri “po velikoj ljubavi kojom nas je ljubio“ (Ef 2,4), koja dopušta Bogu da smiri dušu „svojom puninom (Ef 3,19)“ (Nebo u vjeri 34).

5) Živjeti „iz nutrine“, zahvalni i povezani s istinskim životom. Svetost je živjeti „povezani s Njim u dnu bezdana bez dna, iz nutrine“ (Nebo u vjeri 32). „Iz nutri-

ne“ je izraz koji sažima karizmu i vječnu misiju Elizabete od Presvetog Trojstva: živjeti odnos s Bogom, otajstvo Crkve, prijateljske odnose, aktivnosti, egzistencijalna previranja, događaje vlastite epohе, svjesno i ustrajno u uskom sjedinjenju s utjelovljenom, raspetom i uskrslom Riječi, koja se trajno daruje svakom stvorenju. Uroniti u Otajstvo vjere odgovara prelasku iz vlastitog ja na uzvišenost božanskog Ja s posljedičnim širenjem životnog pravca i pogleda; učvrstiti se u vjeri je jedina nužna stvar u našem životu, jer nam omogućuje „djevoljati pod velikim Božjim svjetлом, a nikad prema utiscima i maštī“ (Veličina našeg poziva 11). To je nebesko iskustvo o zemlji, o stvarnosti božanskog života u zajedništvu sa svetima, o vidljivim stvarnostima – iako sad ovdje još uvijek ne u punini – o riječima istine i o životu koji nam objava predaje kao našu svjetlu baština

nu djece Božje.

Tražeći da bude potpuno prisutna u obožavanom Trojstvu, budna u vjeri i prepustena u Njegovom stvarateljskom utjelovanju, Elizabeta želi da „svake minute prodrem sve više u dubinu tvog Otajstva“ (Intimne bilješke 15); živjeti „iz nutrine“

znači potpuno osloniti vlastito biće na Trojstvo „Bog sva ljubav“: ova bliskost „je bila lijepo sunce koje je osvjetljavalo moj život čineći već od njega kao predokus neba. To je ono što mi je podrška danas u боли“ (Pismo 333). Ako dopustimo beskrajnoj ljepoti da se utisne u nas moguće je, čak i u svijetu gdje je „sve zaprljano“ biti osobe „predivne po Njegovoj ljepoti, rasvijetljene Njegovim svjetlom“ (Pismo 331), koje rastu u zahvalnosti i uvijek su u radosti djece Božje (usp. Veličina našeg poziva 12), sposobna da saberu odraz Njegove ljepote i Njegove ljubavi u prirodi i u osobama.

Zdrav odnos prema stvorenjima zatijeva „prepoznavanje vlastitih grešaka, grijeha, poroka ili propusta, i pokajati se od srca, promijeniti se iznutra“ (Laudato si' 218), prepoznajući sa zahvalnošću da je svijet dar koji smo primili iz Božjih ruku. Ova spoznaja navodi nas da djelujemo sa zahvalnošću i poštovanjem, ne zlorabeći nijednu stvarnost, svjesni da svi stvorovi tvore predivnu univerzalnu zajednicu. Svijet „se ne motri izvana nego iznutra, spoznajući veze kojima nas je Otac ujedinio sa svim bićima“ (ibid 220), sigurni da je „Krist privukao k Sebi ovaj materijalni svijet i sada, uskrsnuo, trajno ostaje u nutriji svakog bića, okružujući ga svojom ljubavlju i prodirući u njega svojim svjetlom“ (ibid 221). Zahvaljujući sakramentima – posebno Euharistiji – u kojima je priroda preuzeta u Boga i pretvorena u posrednika, „pozvani smo zagrliti svijet na drugačijoj razini“ (ibid 235) od one koristoljubive i izrabljajuće. Izvanredna je usklađenost između pape Franje, koji gleda i stavljaju temelje integralne ekologije, i Elizabete:

„Gospodin, vrhunac otajstva Utjelovanja, htio je dosegnuti našu nutrinu preko jednog djelića materije. Ne odozgor već iznutra, kako bi u našem vlastitom svijetu mogli susresti Njega. U Euharistiji već je ostvarena punina i ona je životni centar svemira, Gospodin, fokus prepun ljubavi i bezgraničnog života. [...] Euharistija ujedinjuje nebo i zemlju, okružuje i prodire

u sve stvoreno. Svijet koji je izašao iz ruku Božjih vraća se u njoj u sretno i potpuno obožavanje“ (ibid 236).

Marija, uzor slušanja koje nas čini plodnim

„Saberi se, u tvojoj je duši/ gdje se otajstvo ispunilo/ Isus, Sjaj Očev/ utjelovio se u tebi./ S Djivicom Majkom/ kraj tvog Ljubljenog/ On je tvoj“ (Pjesma 86). Marija je stvorene koje se ne može opisati nego samo motriti jer je na jedinstven način prodrlo u otajstvo Krista; može se zazvati njezina pomoć, naučiti od nje kako čuvati dar, stavljajući se u njezine majčinske ruke: „Ova Majka milosti oblikovat će moju dušu, kako bi njezina kćerkica bila živa „izražajna“ slika njezinog prvog sina, Sina Vječnoga, Onoga koji je bio savršena hvala slave svog Oca“ (Posljednje duhovne vježbe 2).

U njoj sve se događa u nutrini i zato je uzor učenika koji se pušta dosegnuti i preobraziti od žive Riječi Očeve, ostajući poučljiva stvaralačkom utjelovanju Duha, kao učenica svog Sina, uči nas klanjati se u tišinu, trpjeti i biti pod križem, kako bi doprinijela djelu otkupljenja; ponizna, slobodna od same sebe, u zaboravu sebe, puna ljubavi i spremna potrcati u pomoć, uvijek sabrana „toliko sabrana u nutrini s Riječi Božjom“ (Posljednje duhovne vježbe 40). Elizabeta osjeća duboko divljenje prema Djevici Mariji, osjeća udivljenje prema njezinoj poniznoj veličini, koja je otvorila nebo, ona u čijoj su utrobi Trojica načinila prebivalište u svom stvorenju (usp. Pjesma 79):

„Zamisli što se događalo u duši Djevice kad je, nakon Utjelovanja posjedovala u sebi utjelovljenu Riječ, Dar Božji... U kojoj tišini, u kojoj sabranosti, u kojem najdubljem klanjanju je morala zaroniti do dna svoje duše kako bi prigrnila onog Boga komem je bila Majka!“ (Pismo 183).

Marija je neustrašiv svjedok jednog ogromnog događaja; i to po snazi njezine šutnje koja je čini sposobnom da sluša u dubini, koja daje pristanak Duhu da utisne u nju vječnog Sina: ona nas uči kako

pripraviti „u našoj duši tiho prebivalište u kojem se uvijek pjeva pjesma ljubavi, daje hvala“ (Pismo 165); uči nas kako slušati: „Oh, da živim slušajući Te/ uvijek mirna u vjeri,/ klanjajući Ti se u svemu/ živeći samo od Tebe“ (Pjesma 88). Strast za slušanjem Njega je užitak sklada, kapacitet za uskladivanje s Kristovom dušom, svjesni da nam On „ima toliko toga za reći“ (Pismo 164). Ustvari, poput Marije i mi smo također „Jedno“ s Gospodinom, koji nam se predaje i prebiva u našoj duši. Otud zahtjev za šutnjom, koji je teško dosegnuti, „da bi uvijek slušala, da bi prodrla sve više u Njegovo beskrajno Biće, poistovjećena je s Onim kojeg ljubi, pronalazi Ga u svemu, vidi Ga kako zrači iz svih stvari“ (Pismo 133). U osobi se rađa hvala bez kraja, klanjanje daru Božjem koje povećava ljubav i strast da se svima omogući da upoznaju Krista, do te točke da „hvala slave“ postaje nova osobnost:

„Hvala slave je duša koja prebiva u Bogu, koja Ga voli čistom i bezuvjetnom ljubavlju, ne tražeći sebe u slatkoći te ljubavi; koja Ga voli onkraj Njegovih darova, čak i kad nije primila ništa od Njega [...]. To je duša šutnje koja je trajno poput lire pod otajstvenim dodirom Duha Svetoga kako bi On svirao na njoj božanstvene melodije [...]. To je duša koja ima pogled uprt u Boga u vjeri i u jednostavnosti. To je reflektor svega što je On. To je poput bezdana bez dna u kojem se On može razliti i proširiti [...]. Hvala slave je, napoljetku, biće koje uvijek ostaje u stavu zahvaljivanja. Svako njezino djelo, svaki njezin pokret, svaka njezina misao, svaka njezina težnja, dok je u isto vrijeme ukorjenjuju sve dublje u ljubavi, su poput odjeka vječnog Sanctus“ (Nebo u vjeri 43).

Zaključak

Elizabeta od Presvetog Trojstva je predivan dar za nas i za Crkvu u ovom periodu obilježenom krizom identiteta, depresijom, ravnodušnošću, nekontroliranom pohlepom, izobličenjem naravi i ljudskom manipulacijom. Ona svjedoči na hrabar, lijep i uvjerljiv način, realnost istina u koje

vjerujemo i pomaže nam da shvatimo da ako ne povratimo eshatološku dimenziju naše vjere, ona će izgubiti učinkovitost i postat će beskorisna, bez poticaja i preobražavajuće snage.

Znamo koje je njezino poslanje, što čini, u čemu traži od nas da surađujemo, sa žarkom ljubavlju i zahvalnošću Trojstvu:

„U nebu moje će poslanje biti privlačiti duše, pomažući im da izidu iz samih sebe kako bi se sjedinili s Bogom preko jednostavnog pokreta ljubavi, i sačuvati ih u toj velikoj šutnji, koja dopušta Bogu da se utisne u njih, preobražavajući ih u samog Sebe“ (Pismo 335).

Zahvalimo joj na napisanim riječima u njezinom posljednjem pismu koje su, poznajući njezino srce, upravljene također i nama:

„Dragi braco, prije nego ode u nebo, tvoja Elizabeta ti želi još jednom izreći svoju privrženost i želju da ti pomaže, dan za danom, dok joj se ne pridružiš u nebu [...]. Morat ćeš se boriti, braco moj, naići ćeš na zapreke na putu života, ali nemoj se obeshrabriti, pozovi me. Da, pozovi svoju sestricu, tako ćeš povećati radost njezinog neba. Bit će jako sretna pomažući ti da pobijediš, da ostaneš dostojan Boga [...]. Kad budem blizu Bogu, saberi se u molitvi i tako ćemo se ponovno još bolje susresti“ (Pismo 342).

Sa španjolskog prevela: s. MJ +

IZ SREDIŠNICE PROVINCII

ZAPISNIK IX. SJEDNICE PROVINCIJALNOG SAVJETA

Buško jezero, 24. 11. 2016. u 14.30 sati

Nazočni: o. Srećko Rimac, o. Dario Tokić, o. Zvonko Martić, o. Vinko Mamić i o. Bernardin Viszmeg. Zapisničar: o. Dario Tokić. Pročitan je zapisnik VIII. sjednice i prihvaćen je bez izmjena.

Dnevni red sjednice:

1. O. Provincijal je izvijestio sa susreta sa Splitsko-Makarskim nadbiskupom mons. Marinom Barišićem. O. Provincijal je pozvan od nadbiskupa i otišao je s o. Antonom Kneževićem i o. Brankom Zebićem. Nadbiskupija bi pomogla za grube radeve da crkva dođe pod krov kako bi mogla poslužiti za potrebe župne zajednice. Odnosi između nadbiskupije i naše provincije biti će regulirani ugovorom koji će biti potpisani nakon što se usuglaši tekst.

2. Izvođenje nastave studija Teologija posvećenog života u Splitu. Provincijalni savjet je već ranije dao pozitivan odgovor HKVRPP-u da nastava TPŽ-a počinje slijedeće godine u Splitu. Dopis provincijal-kama i provincijalima će biti poslan najkasnije na proljeće. Načelno, nastava TPŽ-a bi se odvijala dvije godine u Zagrebu, a dvije godine u Splitu i tako naizmjenice.

3. Pitanje bolesne braće. Na poticaj Sabora provincije odlučeno je da se oblikuje

povjerenstvo u sastavu: o. Dario Tokić, o. Franjo Podgorelec i o. Srećko Rimac, koje će izvidjeti različite oblike zbrinjavanja bolesne braće po drugim provincijama i redovima; pripremiti široku raspravu zasebno po zajednicama; pripremiti konkretnе i argumentirane prijedloge za Provincijalni kapitol 2017.

4. Prijedlog o. Generala o karmelskom studiju u Španjolskoj. Smatramo da prijedlog međunarodne zajednice u Salamanci otvorene za prijem i karmelsku formaciju naših svećano zavjetovanih redovnika ima određenih poteškoća za ostvarenje, te provincijalni savjet predlaže više različitih manjih inicijativa na međunarodnoj razini za tu istu svrhu.

5. Dopis splitske zajednice glede kapelice. Provincijalni savjet je dao dozvolu da kao privremeno rješenje za samostansku kapelicu može poslužiti sadašnja vjerouačna dvorana.

6. Razmotren je prijedlog dnevnog reda splitske zajednice i s određenim prijedlozima poslan je zajednici na određene izmjene.

7. Provincijalni ekonom o. Vinko je podnio finansijsko izvješće Provincije, izvješće o poklonjenom zemljištu u Umagu, o procesu prodaje kuće u Zadru, i o našim terenima na Kupresu.

8. Slijedeće redovite sjednice prov. savjeta do prov. Kapitula održati će se u:

- ponedjeljak, 06. ožujka 2017. u Somboru u 9 sati: otvaranje listića za delegate prov. kapitula;

- ponedjeljak, 01. svibnja 2017. u Grazu u 10 sati: otvaranje savjetodavnih listića za provincijala

9. Razno:

- prijedlog Pravilnika TPŽ-a je načelno odobren;

- poziv o. Generala za slanje bogoslova na Međunarodni zavod u Rimu biti će proslijeđen na Odgojnu skupinu i samu skupinu bogoslova, da daju svoje mišljenje

Sjednica je završila u 16.45. +

IMENOVANJA I PREMJEŠTAJI

1. O. Andelko Jozić imenovan je duhovnim Asistentom Svjetovnog Reda zajednice „Djeteta Isusa“ u Remetama.

2. O. Viktor Grbešić imenovan je duhovnim Asistentom Svjetovnog Reda zajednice „Sv. Terezija Avilska“ u Remetama.

3. O. Juri Zečeviću je produžen mandat predstojnika TPŽ-a na godinu dana.

4. O. Dario Tokić razriješen je službe magistra bogoslova, a novim magistrom bogoslova imenovan je o. Zlatko Pletikosić.

5. O. Danijel Čolo imenovan je pomoćnikom magistra bogoslova.

6. O. Danijel Čolo imenovan je I. savjetnikom zajednice u Remetama.

7. O. Franjo Podgorelec je razriješen službe priora zajednice „sv. Male Terezije“ u Rimu i dodijeljena mu je konventualnost u Remetama.

8. O. Dario Tokić razriješen je službe I. savjetnika u Remetama i imenovan je

priorom zajednice „sv. Male Terezije“ u Rimu.

9. Imenovano je povjerenstvo za izradu Ratio particularis u slijedećem sastavu: o. Petar Janjić – predsjednik, o. Dario Tokić – zamjenik, o. Franjo Podgorelec, o. Zlatko Pletikosić, o. Zlatko Žuvela, o. Stjepan Vidak i o. Srećko Rimac.

10. Br. Vedranu Pavliću dodijeljena je konventualnost u našem samostanu u Splitu.

11. O. Anto Knežević imenovan je provincijalovim delegatom za časnu braću.

12. Za primanje kandidata u samostan određeno je da aspiranti trebaju razgovarati s: o. Provincijalom, o. Zlatkom Pletikosićem, o. Franjom Podgorelcem.

13. O. Viktoru Grbešiću odobreno je produženje poslanja u Vojnom ordinarijatu na godinu dana.

14. Pri samostanu Majke Božje Remetske uspostavljena je zajednica OCDS „Djeteta Isusa“.

15. Pri samostanu Majke Božje Remetske uspostavljena je zajednica OCDS „Sv. Terezije Avilske“.

16. S. Iren Cibranska je imenovana v.d. predsjednice zajednice OCDS u Sofiji.

17. S. Neli Gančeva je imenovana v.d. I. savjetnice i magistre zajednice OCDS u Sofiji.

18. Br. Josif Penev je imenovan v.d. II. savjetnika zajednice OCDS u Sofiji.

19. S. Karmela Malenić je imenovana odgovornom za prihvat kandidata i njihovu formaciju do ulaska u novicijat Zajednice OCDS u Somboru.

20. S. Miranda Matković je imenovana v.d. predsjednice zajednice OCDS u Splitu.

21. S. Julija Kamenjarin je imenovana v.d. I. savjetnice zajednice OCDS u Splitu.

22. S. Anamarija Perić je imenovana v.d. II. savjetnice zajednice OCDS u Splitu.

23. Br. Petar Bekavac je imenovan v.d. III. savjetnika zajednice OCDS u Splitu.

24. Br. Josip Bauk je imenovan v.d. magistra novaka zajednice OCDS u Splitu. +

DANI TRAJNE FORMACIJE I SABOR HRVATSKE KARMELSKE PROVINCIJE 2016

Hrvatska karmelska provincija svetog oca Josipa održala je tečaj trajne formacije za svoje članove u Karmelu sv. Ilike na Baškom jezeru (BiH) 21. i 22. studenog te svoj Sabor 23. i 24. studenog 2016.

Provincijal o. Srećko Rimac otvorio je ovaj susret koji se sastojao od dva dijela – trajne formacije i Sabora provincije. Ove godine naglasak trajne formacije bio je na produbljivanju upoznavanja duhovne nauke sv. Elizabete od Trojstva, kao i specifičnog karmelskog pastoralna. Program se sastojao od zajedničkog Euharistijskog slavlja, razmatranja, zajedničke molitve Jutarnjih pohvala, Srednjeg časa i Večernje molitve, predavanja, rada po skupinama te rekreacije.

Dvadeset i osmorica redovnika prisustvovali su na danima trajne formacije i Saboru provincije. Prvi dan trajne

formacije bio je posvećen nedavno kanoniziranoj karmeličanki iz Dijona sv. Elizabeti od Trojstva. O. Tadej Perić održao je uvodno predavanje o njezinom životu i nauku pod naslovom: „Sv. Elizabeta od Trojstva – najvažniji elementi njezine duhovnosti“, a zatim je o. Jakov Kuharić predstavio sabrana djela sv. Elizabete od Trojstva na francuskom jeziku. O. Jure Zečević predstavio je tiskana djela sv. Elizabete od Trojstva na hrvatskom jeziku i nudio izlazak novih izdanja o njezinom životu i nauku. Drugi dan trajne formacije je bio posvećen specifičnom karmelskom apostolatu. O. Jakov Mamić, asistent Udruge samostana klauzurnih karmeličanki, „Bl. Alojzije Stepinac“ govorio je o klauzurnim sestrarama karmeličankama i našoj suradnji s njima.. Posebno se osvrnuo na nedavno izašlu Apostolsku Konstituciju pape Franje o ženskom kontemplativnom životu „Vultum Dei quaerere“. S. Tea Živković, predstavnica karmelskog Svjetovnog Reda govorila je o odnosu braće karmeličana i Svjetovnog Reda, a također i o osnivanju Hrvatske provincije OCDS. O. Dario Tokić, Provincijalni delegat za Svjetovni Red govorio je o zadaćama duhovnog asistenta zajednicâ karmelskog Svjetovnog Reda i

imao je susret s duhovnim asistentima pojedinih zajednica OCDS. O. Petar Janjić je na početku poslijepodnevnog programa predvodio susret provincijalnog povjerenstva za izradu Ratio particularis naše provincije. S. Lidija Vuksanović i s. Dijana Mlinarić, karmeličanke BSI predstavile su nam svoj karmelski pastoralni rad – Zajednicu karmelskih laika, Mlade Karmela, Karmelijadu. O. Franjo Podgorelec je govorio o Škapularskim bratovštinama i o mogućnostima pastoralna s njima.

U srijedu je započeo Sabor provincije izvješćem provincijala o. Srećka Rimca o susretu provincijala europskih provincija OCD. Susret je održan u Linzu 7. do 10. studenoga 2016. Tema toga susreta bila je: "Novi oblici ovisnosti". Na tome susretu definitor o. Łukasz Kansy je izložio sadržaj pisma o. Generala u kojem se pozivaju provincijali da se izjasne glede projekta zajedničke formacije braće koja su položila svećane zavjete i nalaze se u pripremi za svećeništvo. O. General je predložio mogućnost formacije u Španjolskoj, u Salamanci. O ovom prijedlogu o. Generala raspravljalo se na Saboru provincije i izneseni su neki prijedlozi. O. Jakov Kučarić podnio je izvješće o tijeku procesa

relekture Konstitucija u našoj Provinciji. Br. Josip Alaga je dao praktična uputstva o postupanju prilikom prometne nezgode. O. Vinko Mamić podnio je ekonomsko izvješće Provincije. O. Vinko je predstavio i mogućnost koja nam se pruža za gradnju nove zgrade škole i dvorane. Po tom pitanju su izmijenjena mišljenja i zaključeno je da se još o tome treba razgovarati s o. Generalom i unutar Provincije.

O. Branko Zebić, provincijalni promicatelj zvanja je poslije podne imao susret s promicateljima zvanja pojedinih samostana. Izmijenjene su inicijative i dogovorene su određene aktivnosti na provincijalnoj i na mjesnim razinama. Sabor je raspravljao o pitanju pronalaska rješenja brige za stariju i bolesnu braću. Izneseno je nekoliko inicijativa i mišljenja, a na traženju najprikladnijeg rješenja će se nastaviti raditi. Nakon toga su uslijedila kratka izvješća iz života pojedinih samostana. Posljednji dan Sabora nastavili smo s izvješćima iz preostalih samostana. Br. Vladimir Vuković podnio je izvješće sa susreta časne braće u Somboru. Na kraju je još bilo dano nekoliko praktičnih obavijesti. +

PRILOZI

SVEČANI ZAVJETI U SOFIJI

"Radošću silnom u Gospodinu se radujem, duša moja kliće u Bogu mojojem, jer me odjenu haljinom spasenja, zaogrnu plaštem pravednosti, kao ženik kad se vijenac stavi il' nevjesta kad se uresi nakin-tom." (Iz 61, 10)

Draga braćo i sestre,

Evo riječi proroka Izajije koje odjeknuše u našem hramu u jednom od prazničnih tropara za vrijeme svečanog bogoslužja 16. srpnja ove godine. Osim za nebesku Kraljicu – ukrašenu sa svom veličanstvenom ljepotom Karmela i od svoje djece kao Majka, Zaštitnica i Sestra opjevanu na taj dan po cijelom svijetu – te riječi se ispunije i za našu sestrstu Kristinu od Pre-

svetog Srca Isusovog i Prečistog Srca Marijina, koja je na taj dan zauvijek potvrdila svoje DA Bogu kroz polaganje svečanih zavjeta.

Ujedno to je i dan, kada se u rodnom mjestu s. Kristine (Olena) – koja je već druga Ukrajinka u našoj zajednici – slavi Mukačevska čudotvorna ikona Majke Božje. Presveta Bogorodica! Tko može izbrojiti njezine darežljivosti i dobročinstva prema svima koji se njoj utječu? Ona je poželjela da s. Kristina postane njezina izabrana kćer, da joj služi i da ju naslijeduje, sakrita u tišini i samoći Karmela. Poželjela je da ju uzme pod svoju nježnu majčinsku zaštitu i da ju odjene svojom odjećom. Ona ju je dovela u Bugarsku,

da s. Kristina ovdje usred ovoga naroda, otkrije svoju novu obitelj u Kristu i da se moli i žrtvuje i za njega.

U toj srpanjskoj suboti, osvježenoj od dugoočekivane kiše – donesene kao od same Djevice i podsjećajući nas, taj “mali oblak veličine čovječjeg dlana”, na oblak nad gorom Karmel – skupilo se u našu crkvu mnogo vjernika, kako bi bili svjedoci tog odlučnog koraka s. Kristine na put do vrha gore Karmela. Ceremoniju svečanih zavjeta predvodio je mons. Hristo Projkov, apostolski egzarch katolika istočnog obreda. U samoj svečanosti sudjelovao je nadbiskup mons. Anselmo Guido Pecorari, apostolski nuncij u Bugarskoj. U ime mukačevskog biskupa mons. Milana Šašika, iz Ukrajine su došla trojica svećenika, od kojih je jedan bio župnik rodnog sela s. Kristine. Na svečanoj liturgiji concelebrirali su oci karmeličani o. Bernardin Viszmeg i o. Joan Hadžiev, kao i neki od otaca salezijanaca, redemptorista, asumpcionista i pasionista. Došli su i oci kapucini i drugi dijecezanski svećenici katoličkih župa u Bugarskoj sa svojim vjernicima, zatim braća karmeličani Ivan, Mate i Stanko iz Hrvatske, sestre euharistinke, sestre Majke Terezije iz Kalkute, sestre franjevke,

jozefinke te članovi svjetovnih karmelskih i dominikanskih redova, kao i mnogi prijatelji Karmela. Zaista, velika je bila naša radost zbog tog mnoštva svećenika i vjernika koji su ispunili crkvu i posvjedočili snagu molitvenog zajedništva.

Za vrijeme svete Mise molili smo ne samo obilje milosti sestri Kristini, nego i za njezine roditelje: za njezinog oca Ivana i za pokoj duši njezine majke Marije, koja se – prema riječima propovjednika mons. Hrista – s neba raduje zajedno sa svojom kćerima i nevidljivo prisustvuje u tom svečanom trenutku.

Osim prekrasnih pjevanih pjesama istočne liturgije, na radost s. Kristine otpjevali smo i dvije ukrajinske pjesme: na samom početku “Proslavimo Mamu” u čast Djevici Mariji, a za vrijeme svete Prica jednu vrlo osjećajnu pjesmu Isusu, čiji pripjev “Sve će predati Isusu, srce, dušu i život i zauvijek će se sjediniti s Njim”, prekrasno izražava potpuno predanje Njemu.

Na kraju božanske liturgije, nadbiskup mons. Anselmo Guido Pecorari blagoslovio je sve prisutne u ime Svetog Oca,

pozdravio sestru Kristinu i podario joj molitvu pape Franje svetoj Tereziji od Djeteta Isusa, pod čijim pokroviteljstvom je i sam Karmel Svetog Duha u Sofiji. Je li to slučajnost, ili obazriv znak ljubavi i duhovne prisutnosti svete Male Terezije?

Zahvaljujemo i svima vama, koji ste bili duhovno sjedinjeni s nama na taj dan i koji gajite u svojim srcima prijateljstvo prema Karmelu u Bugarskoj. On je jedan mali i skromni kutak u velikom karmelskom vrtu, no – uvjerene smo – kutak koji su Gospodin i Njegova Presveta Majka izabrali da se za nj na neizreciv način bri nu i čuvaju ga ljubomornom ljubavlju.

Daj, Bože, da sestra Kristina i svi mi, kćeri i sinovi Karmela u Bugarskoj, i ne samo u Bugarskoj, budemo iz dana u dan sve vjerniji svome zvanju i sve više ražareni od Živog plamena ljubavi koji je Spasitelj donio na zemlju po svom Utjelovljenju u utrobi Marije kako bi sve privukao Ocu. Amen.

Sestre iz Karmela Svetog Duha, Sofija +

HUMANITARNI KONCERT U SOMBORSKOJ KARMELIĆANSKOJ CRKVI

U srijedu 3. kolovoza 2016. u 20 sati, održan je humanitarni koncert za Noela Purdu u karmeličanskoj crkvi u Somboru. Organizator koncerta bio je Antun Petrović, a nastupali su:

Zorana Iđuški – dramski sopran, rođena 1993. godine u Somboru. Osnovnu glazbenu školu “Petar Konjović“ u Somboru završila je 2009. godine, a 2013. upisala je Srednju muzičku školu u Beogradu, odsjek solo pjevanje kod prof. Maje Đokić. Nositac je brojnih odlikovanja, 1. i 2. nagrade na državnom razini.

Astina Bracher – sopran, rođena 1994. godine u Somboru. Prvo glazbeno obrazovanje stječe u Muzičkoj školi “Petar Konjović“ u Somboru, gdje sa sedam godina upisuje odsjek za klavir. Bila je član zbora “Juventus kantat“, u kojem je otkrila talent i ljubav prema pjevanju. 2012. godine upisuje Srednju muzičku školu, odsjek solo pjevanje, a 2015. kod prof. Vesne Aćimović upisuje solo pjevanje. Nositac je brojnih međunarodnih nagrada i odlikovanja.

Klavirska pratinja: studenti Kaja Mandić Plavšić i Stefan Jančić iz Sombora.

Slušatelji su mogli uživati u vrhunskoj izvedbi djela najpoznatijih skladatelja. Na programu su bila djela A. Scarlattija, S. D. Lucasa, J. S. Bacha, A. Vivaldija, W. A. Mozarta, S. Rahmanjinova, G. Verdija, A. Dvoržaka...

Ovim humanitarnim koncertom za Noela prikupljeno je ukupno 50.000 RSD (400 €).

Humanitarna fondacija “Novi Beograd“ prikuplja novčana sredstva za liječe-

nje Noela Purde, koji boluje od porođajne paralize Plexus brachialis.

Noel je rođen 2011. u Somboru. Na samom rođenju, uslijed komplikacija, oštećeni su mu živci na desnoj ruci, koja je danas potpuno paralizirana i zaostaje u razvoju. Noelu su neophodne dvije operacije ruke u Beču. Na ovoj stranici se može vidjeti koliko je novca još potrebno i kako donirati: <http://www.budihuman.rs/bhuser/detail/178.html> +

DUHOVNE VJEŽBE HRVATSKE KARMELSKЕ PROVINCIJE NA BUŠKOM JEZERU

Od 22. do 26. kolovoza 2016. u Karmelu sv. Ilike održan je prvi termin ovogodišnjih duhovnih vježbi Hrvatske karmelske provincije svetog Oca Josipa na temu "Vjera, nada i ljubav".

Voditelj je bio fra Ivan Dugandžić, koji je temu razradio kroz nagovore pod sljedećim

naslovima: Prikaz kreposti vjere, Zapovijed ljubavi i pitanje vjere, Odnos vjere i ljubavi, Hvalospjev ljubavi, Čemu se smijemo nadati, Kristovo uskrsnuće kao temelj naše nade, Godina milosrđa i sakrament pomirenja pod vidikom redovničkog života.

Voditelj je svakom sudioniku pružio uvid u opći pojam bogoslovnih kreposti, ali nas je i sve potaknuo da svaki bude u svojoj zajednici onaj koji donosi mir i radost. Upravo je to poruka Godine milosrđa – da budemo ljudi Evandelja, što znači da mjerom ljubavi nadmašujemo зло i neprilike koje zatječemo, kako u vlastitom životu, tako i u životu zajednice te opće Crkve. Središnja misao duhovnih vježbi može se izreći u tvrdnji da je ljubav hrabro izdržati sve kušnje kojih nikad ne manjka, te je upravo u vremenu postmoderne, kada svako srce obuzima strah od svačega, ljubav odgovor na taj strah. Ljubav jest sadržaj vječnog života i najrealnija slika odnosa unutar Pre-svetog Trojstva. +

POSJET OPATIJI HEILIGENKREUZ

Trojica naših bogoslova koji ovo ljetoto pohađaju tečaj njemačkog jezika u Beču, posjetili su s austrijskom provincijalom o. Robertom cistercitsku opatiju Heiligenkreuz.

Opatija Heiligenkreuz (Opatija Svetog Križa) je cistercitski samostan u mjestu Heiligenkreuz u južnom dijelu Bečke šume (Wienerwald), osnovan 1131. godine. Iako su ju opljačkali Osmanlije u 17. stoljeću, te unatoč tome što su cistercite progonili nacisti (1938.-1945.), nikad nije bila uništena ili raspuštena. Na teološkom institutu, koji u ovoj opatiji postoji još od 1802. godine, studira najveći broj svećeničkih kandidata na čitavom njemačkom govornom području. Od 2007. godine ima razinu studija papinskog prava, i od tada nosi ime pape Benedikta XVI. (Hochschule Benedikt XVI.). Misao Benedikta XVI. na ovom studiju ima posebno mjesto, a sam papa posjetio je opatiju i studij 2007. godine. Danas opatija broji 97 monaha.

Opatiju smo posjetili na dan kada cis-

terci slave svetkovinu sv. Bernarda, pa je cijeli naš posjet imao svečaniji ton. Imali smo prigodu razgledati opatiju i sudjelovati s monasima na Večernoj molitvi Crkve, koju uvijek mole na latinskom jeziku, svakodnevno pjevajući gregorijanski korali. To je bio zaista najbogatiji trenutak našeg izleta.

Nakon molitve susreli smo se s opatom Maximilanom Heimom te smo se pridružili monasima za bratskim stolom. Tu smo svjedočili posebnosti monaškog života: obroci se svakodnevno blaguju u šutnji, uz slušanje čitanja iz Svetog Pisma, Pravila ili duhovnog štiva. +

ĐAKONSKO REĐENJE NAŠE BRAĆE ALENA I VEDRANA

U subotu, 8. listopada, zagrebački nadbiskup i metropolit, Josip kardinal Bozanić, zaredio je u zagrebačkoj prvostolnici petnaestoricu novih đakona. Hrvatska karmelska provincija raduje se jer su u

tom broju i dva naša brata, brat Vedran od Isusovih rana i Bezgrešnog Srca Marijina (Pavlić) i brat Alen od Isusa i Marije (Mažić), koji su zajedno s ostalim ređenicima po rukama kardinala Bozanića primili sveti red đakonata.

Kardinal Bozanić je u propovijedi potakao ređenike da uvijek slijede istinu Kristovu jer, kako je rekao, "u Kristu je uvijek istina. On je naprosto istina. Nama je u Isusu dan čvrst temelj. U Njemu smo slobodni. Tko se udaljuje od istine ne postiže slobodu. Udaljavanje od Isusa ne čini naš život slobodnjim, nego srljamo u ispraznost."

Na kraju svečane Euharistije kardinal je pozvao đakone da budu "vjerni istini, vjerni ljubavi, vjerni zajedništvu, vjerni Isusu Kristu bez ikakva straha. Znajte da je Isus uvijek vjeran i nikad ne ostavlja one koji mu služe."

Našoj braći od srca čestitamo i obećajemo molitvenu podršku u njihovom đakonskom poslanju, kako bi bili na slavu Bogu i Svetoj Majci Crkvi! +

SUSRET BRAĆE LAIKA NAŠE PROVINCIIJE U SOMBORU

Na susretu braće laika od 18. do 21. 10. u Somboru bili su br. Andrija, br. Stipo, br.

Miroslav Marija, br. Boško i br. Vladimir. Susret je vodio o. Anto Knežević.

Na samome početku o. Anto je izrazio zadovoljstvo što nam je omogućeno okupiti se na susret braće. Također je izrazio žaljenje što ostala braća, br. Božidar, br. Josip i br. Nikola, nisu mogli sudjelovati na susretu. Rekao je da mu je jako draga što mu je povjereni da vodi ovaj susret, jer na osobit način cijeni poziv brata laika. To je zajednički i temeljni poziv svima nama koji smo se opredijelili za život u Karmelskoj obitelji.

Na prvom susretu o. Anto je naglasio važnost braće laika u Crkvi, zbog njihovog svjedočenja pred ljudima s kojima dolaze u dodir. U izlaganju je predstavio dokument Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi, koji je izdala Kongregacija za ustanove posvećenog života. O. Anto je rekao kako bratsko zajedništvo treba zaživjeti među nama da bismo bili proroci za naše vrijeme. Druga tema koju je obradio je milosrđe. Budući da se nalazimo u izvanrednoj Godini milosrđa, potaknuo nas je na razmišljanje o potrebi da budemo jedni drugima dobrostivi i milosrdni. Osvrnuo se i na molitvu krunice božanskog Milosrđa, koju je Isus objavio preko sv. Faustine Kowalske.

U popodnevnim satima o. Stjepan, poglavar somborske zajednice, pokazao nam je obnovljeno krovište crkve. Proveli smo ugodno poslijepodne u razgovoru s prisutnim članovima zajednice.

Drugi dan o. Anto je, potaknut proglašenjem svetom Elizabetom od Trojstva, govorio o njoj i njenim krepostima. Na popodnevnom susretu smo pogledali snimku emisije "Vidljivi tragovi", u kojoj je o. Anto gostovao i govorio o sv. Tereziji Avilskoj. Nakon večernje molitve zaputili smo se kod župnika vlč. Josipa Pekanovića, koji nas je pozvao na večeru. Večerali smo fišpaprikaš koji je on sam pripravio.

Na predavanju trećeg dana o. Anto je

govorio o važnosti krepsti za redovnički život. Posebno je obradio temeljne kreposti postojanosti, razboritosti, ustrajnosti, vjernosti, odlučnosti, umjerenosti i strpljivosti, kao i njihove suprotnosti. Naglasio je također važnost iskustva vjere, jer ako njega nema, redovnik se pretvara u najamnika. Navečer je došao i naš provincial o. Srećko, te smo se svi zajedno okupili na rekreaciji somborske zajednice.

Četvrti dan o. provincial nam je detaljno predstavio dokument Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi Kongregacije za ustanove posvećenog života. U razgovoru, braća su izrazila zahvalnost i zadovoljstvo što je voditelj susreta bio o. Anto. O. Srećko je predložio da o. Anto i ubuduće bude zadužen za vođenje susreta braće laika, što je o. Anto s radošću prihvatio. Poslijepodne smo bili na šetnji gradom.

Svaki dan susreta molili smo časoslov sa somborskog zajednicom, a navečer smo u crkvi predmolili krunicu te posluživali na misi.

Zahvalni smo dragome Bogu koji nam je darovao ovo vrijeme posebnog zajedništva, o. Anti koji je vodio susret, te somborskoj zajednici koja nam je iskazala svu bratsku gostoljubivost. +

HODOČAŠĆE POVODOM GODINE MILOSRĐA U RIMU

U subotu 29. listopada 2016. organizirano je posebno hodočašće za osobe iz našeg susjedstva koje ne bi mogle same prijeći prag Svetih vrata. Program je sadržavao sve što je potrebno da bi se mogao dobiti potpuni jubilejski oprost: priliku za svetu ispovijed, slavlje euharistije, bili su pripremljeni listići s velikim slovima na kojima su napisane molitve koje treba izmoliti, kao i one preporučene, te organizirani prijevoz minibusom do Bazilike svetog Pavla izvan zidina, što je za te osobe bilo najvažnije.

Ta je bazilika izabrana zbog lakoće pristupa, bilo prijevoznim sredstvima, bilo pješke hodočasnicima. Gospodin nas je obdario prekrasnim danom. Nije čak ni trebalo dugo čekati na ulazu u Baziliku. Sve je mirno teklo svojim tijekom. Na koncu su hodočasnici zahvalili o. Ervinu i o. Dariju na organizaciji hodočašća, te izrazili želju da se ponovno okupimo na inicijativi sličnog karaktera. +

OTVORENJE JUBILEJA PRISUTNOSTI KARMELIĆANKI BOŽANSKOG SRCA ISUSOVA U HRVATSKOJ

U nedjelju 30. listopada 2016. za Hrvatsku provinciju karmelićanki Božanskog Srca Isusova započela je jubilejska godina u kojoj će se na poseban način obilježiti i zahvaliti za 100 godina prisutnosti ove redovničke zajednice u Hrvatskoj. Samoj proslavi otvorenja jubileja prethodila je trodnevna priprava koju su predvodili o. Antonio Mario Čirko i o. Mato Miloš, OCD.

Nadahnuće za dolazak u Hrvatsku dobita je utemeljiteljica bl. Marija Terezija od sv. Josipa kada se susrela s hrvatskim iseljenicima u SAD-u i Kanadi. Uvidjevši njihove potrebe, pisala je svećenicima u Hrvatsku moleći ih da djevojke zainteresirane za redovnički život upoznaju s Karmelom BSI i potaknu ih na rad s hr-

vatskim iseljenicima. Istodobno je poslala sestre iz Beča da u Zagrebu otvore dječji dom i samostan. Providnost je htjela da djevojke pozvane u Karmel BSI ne odu u Ameriku, već ostanu u Hrvatskoj. Godine 1917. osnovan je prvi samostan u Hrvatskom Leskovcu i upravo se zbog toga i ova jubilarna godina otvara na mjestu samih početaka.

Program svečanog otvorenja godine jubileja započeo je u 16.30 sati predstavljanjem povijesti duhovnosti i apostolata karmelićanki Božanskog Srca Isusova u Hrvatskoj, nakon čega je uslijedila kratka pobožnost bl. Mariji Tereziji od sv. Josipa.

U 17.00 sati ulazna je pjesma označila početak svečanog euharistijskog slavlja koje je predvodio mons. Zdenko Križić, biskup gospičko-senjski. U koncelebraciji uz biskupa Zdenka Križića prisutni su bili o. Srećko Rimac, provincijal Hrvatske karmelske provincije sv. Oca Josipa, fra Jure Šarčević, provincijal Hrvatske kapucinske provincije i predsjednik HKVRPP-a, don Pejo Orkić, provincijal Hrvatske salezijske provincije, don Stjepan Bolkovac, tajnik Hrvatske salezijske provincije, vlač. Dubravko Škrlin Hren, župnik Župe sv. Ivana Nepomuka, vlač. Mijo Matošević,

župni vikar Župe sv. Ivan Nepomuka, o. Mato Miloš, OCD, don Anton Šuljić i vlač. Andelko Kaćunko, župnik Župe sv. Stjepana mučenika u Otočcu.

Prisutan je bio i velik broj sestara iz svih zajednica hrvatske provincije, članovi Zajednice karmelskih laika iz Slavonskog Broda, Strmca, Zagreba i Hrvatskog Leskovca, mladi Karmela Božanskog Srca Isusova iz više zajednica, brojni prijatelji i rodbina sestara.

Euharistijsko slavlje toga dana animirao je ansambl „MI tamburica“, koji već 35 godina djeluje i u Hrvatskom Leskovcu obogaćuje liturgijska slavlja. Za ovu svečanu priliku ansambl je uvježbao nove glazbene sadržaje i prekrasno višeglasno izveo himnu ovoga jubileja. Zbor je bio u proširenom izdanju obogaćen sestrama karmelićankama BSI, a sve se odvijalo pod brižnim ravnanjem gospode Renate Krajina.

Po završetku ulazne pjesme svoju srdačnu dobrodošlicu mons. Zdenku Križiću uputio je vlač. Dubravko Škrlin Hren, župnik Župe sv. Ivana Nepomuka. Nakon njega, u ime karmelske obitelji doborodošlicu je izrazila provincijalna poglavarica s. M. Kristina Pišković. Naglasila je kako ovaj jubilej u hrvatskoj provinciji počinje srcem punim zahvalnosti i hvale Trojedinom Bogu za Majku Utetmeljiteljicu i njezinu vjernost poticaju Duha Božjega koji je u njoj rasplamsao jaku čežnju za osnutkom Karmela BSI u hrvatskom narodu, za Božja neizmjerna dobročinstva, za svaku sestraru, svaku kćer naše drage Karmelske Gospe koja se svojim redovničkim posvećenjem darovala Kristovu Srcu kao žrtva prinosnica, za sve obitelji iz kojih su sestre nikle, za župne zajednice u kojima su djelovale, za pridružene članove i mlade koji su se pridružili da karizmu sestara karmelićanki BSI čine živom i djelotvornom. Zahvalivši i osobno ocu biskupu Zdenku, koji je kroz sve ove godine bio uistinu subrat karmelićanin,

pouzdan prijatelj, savjetnik i duhovni pratitelj, s. Kristina je zamolila da u misnoj žrtvi prinese molitve Gospodinu kako bi ova jubilejska godina bila milosno vrijeme rasta u svetosti. Na kraju su svoj pozdravni govor kroz prigodnu recitaciju uputila i djeca iz dječjeg doma, koja su bila posebna briga i ljubav naše bl. Marije Terezije od sv. Josipa.

Posebno je dirljiva bila propovijed našeg dragog biskupa Zdenka, koji je, tumačeci evandelje, naglasio važnost „ostanka u ljubavi koju treba njegovati, za koju se treba boriti, i kojom treba ljubiti kao što je Isus ljubio. Ljubav nužno vodi učenika da se troši za druge, ljubav se hrani žrtvama. Ako ljubav umre, ako se potroši, može donijeti puno roda. Onda ljubav ima smisla. Isus želi da učenici imaju svijest da nisu izabrali, nego da su oni izabrani. Svrha izbora je da idu i rod donose, i rod da ostane, tj. ostaviti nešto iza sebe. Ostaje ono što smo učinili za druge. To ostavlja tragove naših života i ostajemo živjeti u tim tragovima bez obzira na smrt. Blažena Terezija od sv. Josipa je jako dobro razumjela ovaj Isusov govor. Njezino djelo, njezin rod je ostao. Sestre, i vi ste njezin rod, njezin rod su i tolika siromašna djeca, toliki napušteni koje je ona spašavala jer je ljubila kao što voli Isus... Srce mora ljubiti kao što je Isusovo srce ljubilo, onda je uspjeh zajamčen. Stoga je ona svoj Karmel prozvala Karmelom Božanskog Srca Isusova.“

Prije završetka slavlja gđa Renata Krajina, ujedno i voditeljica Zajednice karmelskih laika u Hrvatskom Leskovcu, izrazila je svoju zahvalnost u ime Zajednice karmelskih laika, mladih Karmela BSI i Škapularske bratovštine. Istaknula je kako je velika milost živjeti kršćanski život pod karmelskim plaštem, koji se sve više širi i za laike. Ozrače je to u kojem duše sazrijevaju u vjeri i nadi, u kršćanskom zajedništvu i ljubavi. „Tko je od Boga primio dobru narav, tj. dobre prirodne osobine i sklonosti, neka

ih ne slomi, neka ih samo upravi prema pravom cilju!“, hrabri bl. Marija Terezija od sv. Josipa. Ovim citatom zaključila je svoju zahvalnu riječ gđa Krajina, obećavši da će laici i dalje nastojati u otvorenosti i širokogrudnosti jačati Karmel BSI i cijelu Crkvu.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedilo je štovanje moći bl. Marije Terezije od sv. Josipa. Hrvatska provincija je za ovu prigodu dobila najveći dio kosti prsta bl. Marije Terezije od sv. Josipa. Moćnik je izrađen samo za ovu prigodu u Zagrebu. Na njemu je vidljiva duhovnost Karmela Božanskog Srca Isusova. Prisutan je karmelski križ, srce obavijeno trnjem, a u podnožju je ugravirano geslo družbe i slika Blaženice.

Ovo je tek početak brojnih događanja kojima će se izraziti zahvalnost za ovo stoljeće karmelskog služenja u ljubavi i vjernosti. +

**REMETSKI
KARMELIĆANI O.
JURE ZEČEVIĆ I O.
ANTONIO MARIO
ČIRKO IMENOVANI
ČLANOVIMA DRUGE
SINODE ZAGREBAČKE
NADBISKUPIJE**

Nadbiskup zagrebački, kardinal Josip Bozanić, dopisom br. 211-179/2016 od 26. studenoga 2016., imenovao je našega o. Juru Zečevića, OCD, članom Druge sinode Zagrebačke nadbiskupije. O. Jure je imenovan kao pozvani član. U imenovanju kardinal Bozanić među ostalim piše: »Imajući u vidu Vaše znanje, stručnost i vjernički ugled, pozivam Vas da kao član Sinode, sudjelovanjem, rasprava-

vom i glasovanjem pridonesete dobrim plodovima Sinode...«

Kardinal Bozanić je također, dopisom br. 211-41/2016 od 14. studenoga 2016., imenovao članom Sinode i našeg remetskog župnika o. Antonija Čirka, OCD. O. Antonio je imenovan po službi, kao član Prezbiterorskog Vijeća Zagrebačke nadbiskupije, u koje je izabran na Veliki četvrtak 24. ožujka 2016. godine.

U svojim dopisima našoj subrači kardinal Bozanić im je među ostalim napisao i slijedeće: »Kao član Sinode imate dužnost sudjelovati na svim sinodskim zasjedanjima te aktivno sudjelovati u sinodskim raspravama i glasovanju na dobrobit čitave nadbiskupijske zajednice... Na Vas i Vaš odgovoran rad na sinodskim zasjedanjima rado zazivam blagoslov Trojedinoga Boga, te zagovor Marije, Majke Crkve i blaženih pastira Crkve zagrebačke Augustina Kažotića i Alojzija Stepinca.«

Čestitamo o. Juri i o. Antoniju Mariju i želimo im blagoslov i plodonosan sinodski rad. +

SUSRET EUROPSKIH PROVINCIJALA OCD LINZ (AUSTRIA), 7. - 11. STUDENI 2016.

Od 7. do 11. studenoga 2016. u karmelskom samostanu u Linzu (Austria) održan je susret europskih provincijala OCD. Na susretu je sudjelovalo 23 provincijala. 4 su provincijala iz opravdanih razloga bili odsutni. Na susretu su sudjelovali i generalni vikar o. Agustí Borrell i II. definitor o. Łukasz Kansy.

Susret je započeo pozdravom o. Gabrijela Morra (predsjednik Konferencije europskih provincijala) i austrijskog provincijala o. Roberta Pirastu koji je u kratkom crtama opisao situaciju Karmela u Austriji.

Nakon uvoda, slijedilo je prvo predavanje koje je održao predavač o. Giovanni Cucci SJ, profesor filozofije i psihologije na Gregorijani u Rimu. O. Cucci je pozvan kako bi održao niz predavanja o temi predloženoj za ovaj susret: "Novi oblici ovisnosti". Njegova izlaganja su se odnosila na ovisnosti koje su se pojavile u ovom posljednjem razdoblju upotreblju interneta i društvenih medija. Ta sredstva komunikacije mogu postati predmetom ovisnosti kod nekih ljudi, a najopasniji su: cibersex, kockanje, online kupovina. Razumije se da su to samo sredstva komunikacije i da je potreban odgoj za njihovo odgovorno i svjesno korištenje s posebnom pažnjom na afektivnom području. Predavač je završio izlaganje naglašavajući pozitivan aspekt društvenih medija kao korisnih sredstava za evangelizaciju. Ukazao je i na sredstva koja mogu pomoći da se čovjek osloboди ovisnosti kao što su altruirizam, produbljivanje međusobnih odnosa i žar u pastoralnom radu svjesno se predajući Bogu na taj način.

Drugi dan, prije podne je bio vođen od generalnog vikara Reda o. Agustí Borrella, a poslije podne o. Łukasz Kansy, II generalni definitor je predstavio prijedlog o. Generala i vodio je raspravu. Generalni

vikar o. Agusti je donio svoje promišljanje o stanju Reda u Europi. Načinio je analizu prisutnosti našega Reda u Europi i iznio je perspektive za budućnost. U većini Europskih zemalja je potrebno pristupiti reorganizaciji samostana, načinu zajedničkog života i pastoralu.

Na kraju njegovog predavanja o. Francis Chittuparambil je pročitao pismo-poziv dekana Terezijanuma provincijalima da pošalju mlade u formaciju i mlade svećenike studente na Terezianum kako bi pomogli u teškim vremenima pada broja studenata.

Poslije podne je o. Łukasz Kansy izuzeo sadržaj pisma o. Generala u kojem se pozivaju provincijali da se izjasne glede projekta zajedničke formacije braće koja su položila svećane zavjete i nalaze se u pripremi za svećeništvo. O. General je predložio mogućnost formacije u Španjolskoj, u Salamanci. O načinu i sadržajima bi se moglo diskutirati. Na ovu inicijativu o. General je bio potaknut od odgojitelja bogoslova tijekom vizitacija koje je obavljao. Svrha ove inicijative je dati mogućnost karmelske formacije i međusobnog upoznavanja, poboljšavajući veze među provincijama. Kasno poslijepodne provincijali su se susreli u tri grupe prema jezičnim područjima kako bi raspravljali o prijedlogu o. Generala. Nakon susreta po grupama svi provincijali su se skupili zajedno i glasnogovornici pojedinih skupina

su iznijeli plodove diskusije u svojim skupinama. Nakon toga je uslijedila diskusija i intervencije pojedinih provincijala.

Treći dan susreta bio je posvećen izletu u Beč. Provincijali su posjetili samostan braće i slavili su Euharistiju u našoj crkvi. Bili su na objedu sa zajednicom, a poslije podne su posjetili katedralu sv. Stjepana i povijesni dio grada. +

KONFERENCIJA EUROPSKIH PROVINCIJALA OCD LINZ, AUSTRIA, 9. STUDENI 2016

Obnovljeni Terezijanski
Karmel u novoj Europi.

Početak terezijanskog Karmela povezan je s iskustvom Terezije od Isusa i na poseban način s njezinom osjetljivošću za situaciju društva i Crkve u Europi 16. stoljeća. Svi se sjećamo njezinog živog i skoro dramatičnog raskaza na početku Puta k savršenosti (Put 1,2). Kada je saznala za ono što se događalo među kršćanima u Francuskoj, njezina reakcija je bila neposredna i željela je nešto učiniti: "To mi je nanjelo veliku bol i, kao da ja mogu nešto i kao da jesam nešto, plakala sam s Gospodinom i molila Ga da popravi tako veliko zlo. Činilo mi se da bih bila položila tisuću života za spas jedne od mnoštva onih duša koje su se tamo gubile."

Naravno, Terezija je svjesna svojih slabosti i prilika koje su joj priječile da učini sve ono što je željela, ali to nije bilo dovoljno da je zaustavi, naprotiv: "No, videći da sam žena, slaba i nemoćna da budem od koristi u čemu bih htjela u služenju Gospodinu, a to mi je bila sva želja, i nadalje je, zato što ima toliko neprijatelja i tako malo prijatelja, da ovi budu dobri odlučila sam učiniti ono malo što je bilo do mene,

sa svom savršenošću kojom budem mogla a to je slijediti evanđeoske savjete i nastojati da ovo malobrojnih koje su ovdje čine to isto."

Čini mi se da je ovo izvrsna polazišna točka za nas u ovome trenutku u kojem se nalazimo, čak štoviše, vodič da bismo znali kako reagirati u situaciji u kojoj, kao redovnici i karmelićani živimo u Europi danas. Pozivam vas, dakle da promišljamo o društvenoj i crkvenoj situaciji u kojoj se nalazimo i da mislimo o tome kakav bi mogao biti naš "terezijanski" odgovor.

I. Redovnički život u Europi jučer i danas

1. EUROPA DANAS

Istina je da nije lako, a vjerojatno nije u redu, govoriti općenito o Europi. Stari kontinent je vrlo velik i pun kompleksnosti; Na njemu nalazimo najmanje tri velike kulture: one koje dolaze iz grčko-rimskih korijena, slavenska i anglosaksonska. Bila bi korisna točnija i dublja analiza, ali očito ovdje nije mjesto da se to sada čini.

Situacija i konfiguracija Europe uvelike se promijenila tijekom stoljeća, te se još više promijenila u posljednje vrijeme. Europa i cijeli zapadni svijet žive u našim dñima duboku promjenu koja utječe na sva područja ljudskog života. Tijekom dvadesetog stoljeća, kontinent je doživio sve vrste revolucija i svih zamislivih sukoba. Europa je prošla nekoliko puta užase rata, što je ostavilo njezinom stanovništvu duboke ozljede.

S druge strane, tehnološki razvoj je sve brže utjecao na zapadno društvo na različite načine. Dovoljno je prisjetiti se informatičke tehnologije, koja je već sveprisutna u životima ljudi u različitim oblicima: laptop, smartphone, internet, web i aplikacije za mobilne telefone... Sve ovo utječe ne samo na praktični život, nego također na vrijednosti zapadnog društva.

Europsko društvo je danas karakterizirano elementima kulture blago-

stanja, multikulturalizma, individualizma, nedostatkom viših idealâ... Na osobit način ekonomija je postala kriterij i pokretač razvoja, izbora država i osoba...

U odnosu na politiku, Europa osjeća potrebu da hodi prema učinkovitijem jedinstvu, nadilazeći regionalnu rascjepkanost stvaranjem novih struktura suradnje. Još uvjek proces nije u potpunosti zadovoljavajući i pokazuje se da je jako obilježen ekonomskom moću i starim državama koje se ne žele otkazati svojih autonomija. Izgradnja Europske Unije prolazi kroz nesigurnosti i poteškoće: Europski ustav je paraliziran 2006. nakon negativnih glasova u Francuskoj i u Nizozemskoj. EU je još pod šokom tzv. "Brexta": izlazni put Velike Britanije iz Europske Unije koji je potvrđen na referendumu u lipnju 2016. Ekonomski kriza proteklih godina je pogodila cijelu Europu, a prije svega sredozemne zemlje i kao posljedicu je imala rast novih političkih pokreta, često demagoškog i euro skeptičnog obilježja.

S druge strane EU se pokazuje slabom u odnosu na velike konflikte, također i one koji su joj najbliži: nije bila sposobna izbjegći ratove u Jugoslaviji, ne reagira u odnosu na situaciju u Turskoj, a još manje u Siriji. Čini se da nema drugi odgovor u odnosu na izbjeglice i imigrante nego da pokuša zatvoriti granice. Prijetnja i strah od terorizma obilježavaju život i organizaciju u Europi, koja donosi zakone koji ograničavaju slobodu i puno ulaze u vojsku kako bi garantirala nemoguću sigurnost.

Usred svega toga, zapadni svijet doživljava duboke promjene u svakodnevnom životu, kao npr. u obiteljskom životu. Tradicionalni model obitelji i osobito obitelji kršćanskog tipa, doživjela je duboke promjene i prihvaćeni su i institucionalizirani novi oblici zajedničkog života. Drugi važan fenomen je veliki pad nataliteta, koji zajedno s produžetkom životnog vijeka, uzrokuje značajno starenje zapadnih društava. Ovo se djelomično nadoknađuje imigracijom koja ne prestaje. Useljenici su privučeni bogatstvom i uvjetima života koji su, unatoč svemu, puno bolji nego u najvećem dijelu trećega svijeta.

S gledišta vjere, posebno u Zapadnoj Europi, svjedoci smo posljednjih desetljeća jasnog napuštanja kršćanske tradicije, do te mjere da je papa Ivan Pavao II govorio: "Europska kultura daje utisak «tihe apostazije» od strane sitoga čovjeka koji živi kao da Bog ne postoji" (Ecclesia in Europa, 9). Praktični agnosticizam i indifferentizam su jako prošireni. Izgleda da Europa upravo ignorira svoju bogatu baštinu. Istovremeno useljenici su sa sobom donijeli značajnu prisutnost religioznih prakticiranja različitih vrsta.

2. REDOVNIČKI ŽIVOT U EUROPI

Redovnički život nije rođen u Europi, ali odmah je pustio svoje korijene na našem kontinentu, tu je izrastao i prisutan je ovdje sve do danas. Njegov početak e nalazi u Sjevernoj Africi. Dobro nam je poznato ime Antuna iz Egipta, koji je u trećem stoljeću čuo poziv da se povuče u pustinju kako bi živio na potpuno evanđeoski način. Poznat nam je Pahomije koji se smatra osnivačem cenobitskog redovništva i

još mnogih drugih.

Malo po malo taj način života je provjetao u veliku raznolikost oblika i proširio se na različite teritorije gdje su kršćani bili prisutni. Redovnički život je brzo došao u Europu i tu je pronašao plodan teren za veliki razvoj. Npr. u VI. stoljeću Benedikt iz Nursije, otac zapadnog monaštva, imao je veliki utjecaj na redovnički život u Europi, i općenito u Crkvi i u društvu. Kao što primjećuje post-sinodalni dokument Ecclesia in Europa (2003): "Prije svega priznaje se ključna uloga koju je imalo monaštvo i posvećeni život u evangelizaciji Europe i u oblikovanju kršćanskog identiteta" (Ecclesia in Europa, 37).

Od Srednjega vijeka, Europa je središte kršćanstva i postaje kolijevka glavnih redovničkih Redova i Kongregacija. Odavde potječu benediktinci, franjevci, dominikanci, isusovci, salezijanci, maristi i mnogi drugi. U Europi su živjele osobe od prvotne važnosti u povijesti posvećenog života, kao Benedikt, Dominik, Franjo Asiški, Ignacije, Terezija od Isusa, Ivan don Bosko, Edith Stein i mnogi drugi.

Apostolska pobudnica Vita consecrata, napisana 1996 od Ivana Pavla II nakon Sinode o posvećenom životu, podsjeća da je Zapad, tijekom stoljeća, poznavao veliku raznolikost izražaja posvećenog života. On kaže da su se nebrojene osobe posvetile Bogu "prema specifičnoj karizmi i u stabilnom obliku zajedničkog života za mnogoobrazno apostolsko služenje narodu Božjem." (Vita consecrata, 9).

Sigurno, povijest redovničkog života prvotno je napisana u Europi. Većina misionara koji su navješćivali evanđelje na drugim mjestima krenuli su iz Europe. Mnogi od njih bili su članovi različitih redovničkih obitelji i proširili su prisutnost redovničkog života na različite kontinente.

3. POSVEĆENI ŽIVOT U EUROPI DANAS

U tome kontekstu, možemo se pitati koje je mjesto i uloga posvećenog života u Europi. Prvi utisak bilo kojeg objektivnog promatrača je bez sumnje ne-

gativan: Redovi i Kongregacije, ili barem najveći dio njih, doživljavaju oštar pad u broju svojih članova i nalaze se u stanju istinske krize. Prema nedavnim podatcima Brune Secondina: "...u dva desetljeća redovnici u Europi su se smanjili za više od trećine (ima nas oko 250 tisuća). Ne zaboravimo da se 70% od njih nalaze u pet zemalja: Italija, Španjolska, Francuska, Poljska, Njemačka."

Treba se prisjetiti i cijeniti činjenicu da je posvećeni život još prisutan na mnogim mjestima i često u teškim situacijama. Fratari i časne sestre produžavaju raditi na socijalnom području, brinuti se za potrebite svih vrsta, prihvataći useljenike... Redovnici su još uvijek zauzeti na periferijama društva. Istovremeno, središta formacije redovnika produžuju svoj rad, pružajući dobre rezultate zahvaljujući dugom iskuštu i osobe iz cijelog svijeta dobivaju ozbiljnu formaciju koja im omogućuje da svjedoče Evanđelje u svojim zemljama odakle dolaze.

Pad zvanja posljednjih godina je zapanjujući. Srednja dob redovničkih obitelji je također raste, a u mnogim zemljama je dosegla 70 godina. Osim toga izgleda da starene nije samo fizičko, nego također i psihološko i duhovno. Tako Enzo Bianchi piše na direktan i provokativan način: "Dojmljiva je šutnja, razočaranje, umor, inercija mnogih onih koji pripadaju tome životu koji, izgleda kao da je izgubio svoj ukus i sposobnost proročkih znakova. Jer prešli smo iz izobilja ne samo zvanja, nego i inicijativa i služenja prije četrdeset godina u aktualnu bijedu?"

Mnogi redovnici ne pokazuju sposobnost da se obnove, da se promjene, da se prilagode novim situacijama ili da sudjeluju u obnovama koje postaje sve više i više neophodne i hitne. Starije osobe su živjele – i još uvijek žive – vjerno i sa zadivljujućom postojanošću, ali često osjećaju nostalgiju prošlosti i odbijaju prihvatiti aktualnu stvarnost i neizbjježne promjene. Ta situacija još usporava dolazak novih zvanja, i generacijski jaz čini da je teško prenijeti karizmu i integrirati mlade.

Osim toga u najvećem dijelu slučjeva danas laici vrše tradicionalne djelatnosti redovničkih zajednica: zdravstvo, obrazovanje, socijalna skrb, pa čak i evangeli-ziraju... Kada su te djelatnosti u društvu bile potrebne, neke redovničke obitelji su ih prihvatali. Sada, kada se druge osobe i grupe bave njima, vrijeme je da se preispita uloga redovnika u tom kontekstu.

Obično redovničke obitelji pokušavaju zadržati posao i aktivnosti u kojima su bile aktivne. Pad broja fratara i časnih sestara doveo je do toga da se smanje aktivnosti, ali bez sumnje ne dovoljno brzo. Pokretani željom da zadrže preuzeta zaduženja, neki redovnici su preuzeeli takav stil života koji je obilježen aktivizmom i to im sprječava odgovarajuću brigu za ostale bitne elemente redovničkog života kao što su molitva i bratski život u zajednici. S opredjeljenjem i duhom služenja, često misija i djelo zauzimaju prvo mjesto, dok se iskustvo i osobno svjedočanstvo zapostavlja.

Kako bi, na neki način, odgovorili na tu situaciju, posljednjih godina, većina redovničkih zajednica su započele procese zatvaranja prisutnosti i ujedinjenja provincija. Smanjenje broja članova i neophodnost racionalnije i učinkovitije organizacije izgleda da to traže. Osim toga, proces daje mogućnost da se obnovi ne samo vanjska organizacija nego također i osobno zauzimanje i život zajednice, s nadom da da novu životnost karizmi. Nije rijetko da se čuje od strane Bogu posvećenih osoba izjave koje su pune nade i evanđeoskog okusa. Međutim, trebamo također priznati da one često ostaju na teoretskoj razini: dokumenti, izjave, knjige... i ne uvijek se znaju konkretnizirati u realno redovničko iskustvo.

Treba reći da, unatoč svega toga, najveći dio Redova i Kongregacija zadržavaju svoje središnje uprave u rukama Europljana i prije svega odlučujuće odluke ostaju u Europi, prije svega u Rimu. Redovnici iz Europe, pogrešno ili ispravno, znajući da su karizme njihovih obitelji rođene i odrasle u Europi, osjećaju odgovornost i produžavaju ih tumačiti na onakav način kako ih vide svojim europskim očima.

4. IZAZOV ZA REDOVNIČKI ŽIVOT

Redovnički život u Europi se nalazi u stanju duboke promjene i podložan je mnogim nesigurnostima. Ova tvrdnja sigurno treba biti promatrana u širem kontekstu koji uzima u obzir stanje redovničkog života na drugim krajevima svijeta. Redovnički život u Latinskoj Americi pokazuje znakovitu životnost posljednjih desetljeća i karakteriziran je jakom identifikacijom s brigom za potrebe siromašnih; sada se vjerojatno nalazi u vremenu zrenja i prilagodbe novim društvenim, političkim i kulturnim okolnostima. U Africi, kao uostalom i u cijelokupnoj Crkvi, redovnički život je u periodu rasta i raspoznavanja: sigurno, neophodno je još raditi na još pažljivijoj inkulturaciji, kroz ozbiljan dijalog između Evanđelja i lokalne tradicije. U svakom slučaju, važno je iskoristiti mladost i životnost kontinenta koji je obilježen siromaštvom i iskorištanjem, ali taj kontinent je pun mogućnosti za budućnost. U isto vrijeme, prostrani Azijski kontinent, sa svim svojim bogatstvom i kompleksnošću, je prostor gdje redovnički život i cijelokupno kršćansko iskustvo pokazuju silu koja najviše obećava. Na ovom kontinentu brojčani rast je najveći. Također i u Aziji se javljaju velika pitanja o mogućnostima raspoznavanja i formacije zvanja.

Ali ostanimo u Europi. Na prve mjesto, trebamo uočiti da problemi o kojima smo gore govorili nisu nešto što se odnosi isključivo na posvećeni život nego čine dio globalnog fenomena koji općenito interesira cijelu Crkvu. Izgleda da Europa odbacuje transcendentnu dimenziju ljudske egzistencije. Redovnički život sudjeluje u globalnoj krizi koja pogoda kršćanstvo, i kršćanstvo sudjeluje u najvećoj krizi koja se odnosi na religiozno viđenje svijeta.

Aktualno stanje stvari je izazov na koji Crkva treba reagirati hrabro i odvažno. Redovnički život je uvijek bio karakteriziran sposobnošću da odgovori na kreativan i evanđeoski način na svaku povjesnu potrebu društva i Crkve. Naime, svaka društvena kriza je dovela do novih

oblika redovničkog života. U našem vremenu, također se javljaju novi oblici kršćanskog života, novi pokreti i zajednice, koje pokušavaju živjeti Evandelje na obnovljeni način.

Mnoge redovničke obitelji s dugom poviješću još uvijek idu naprijed, iako neke imaju poteškoća da zadrže korak sa životnošću koje su imale u prijašnjim godinama. Neki promatrači smatraju da su redovničke kongregacije žrtve pretjeranog institucionaliziranja i da se nalaze u konfliktu s vlastitim karizmatskim i proročkim identitetom. Redovničke obitelji su rođene iz karizmatskog iskustva osnivača, potaknutih Duhom u određenim trenucima povijesti i one mogu ostati znakovite samo ako njihovi članovi zadrže živ i obnovljen duh osnivača; organizacijske strukture bi trebale biti pomoć koja bi omogućavala iskustvo karizme a ne da budu zapreka. To zahtjeva neprekidnu ob-

novu kako karizma ne bi ostala zarobljeni-formi iz prošlosti.

Karizme otvaraju nove dimenzije i uzimaju nove oblike, na prvome mjestu po laicima koji su bliski redovničkim obiteljima. Bez sumnje trebamo biti otvoreni tom karizmatskom razvoju. Klasični instituti su samo jedan od mogućih oblika življena karizme.

Prošlo je 50 godina od II Vatikanskog Sabora koji je bio osvježenje za Crkvu i koji je izazvao otvaranje novim ljudskim stvarnostima. U odnosu na redovnički život, "Dekret o obnovi redovničkog života" Perfectae Caritatis je potaknuo pokret istinske evanđeoske obnove među redovničkim obiteljima. Još i danas se čuju glasovi koji traže punu provedbu II Vatikanskog Koncila. Sigurno imaju pravo, ali neizbjegjan je utisak da svijet s kojim je II Vatikanski Koncil ušao u dijalog više ne postoji. Društvo se mijenja vrtoglavim

ritmom, uvijek sve brže i brže. Nažalost postoje i oni koji vjeruju da je Koncil bio nešto negativno za Crkvu i da se treba vratiti na predkoncilski pristup i praktike.

Redovnik, kao i svi drugi kršćani, ima potrebu živjeti u sadašnjosti. Bez ikakve nostalgije za prošlošću koja se nikada više neće vratiti i bez iluzija u odnosu na budućnost koja se nikada neće ostvariti. Trebamo vjerno odgovoriti zauzetošću za aktualnu stvarnost. Konkretno, vrijeme je da se živi Evandelje u kontekstu sekularizirane Europe naših dana. Bruno Secondin kaže: "Danas smo pozvani dati nove odgovore na nove tjeskobe, a ne stare odgovore na pitanja koja više ne postoje."

Da li je Europa možda postala misijska zemlja? Bez sumnje. Da li to znači da trebaju doći misionari s drugih strana svijeta kako bi ponovno donijeli Evandelje u Europu? Redovnički život, kao i Crkva, je dospjela na druge kontinente zahvaljujući upravo velikodušnosti i zauzimanjem europskih kršćanskih misionara. Možda je došlo vrijeme da se dogodi obratan proces? Sigurno da trebamo zahvaliti naporima onih koji dolaze iz Trećeg Svijeta, koji je sada bogat zvanjima, kako bi pomogli naše zajednice. Ta gesta je znak sinovske

zahvalnosti prema onima koji su im prenijeli vjeru, Evandelje, i konkretne oblike nasljedovanja Krista. Pa ipak, izgleda da to nije pravo rješenje. Cilj nije da se održe strukture i djela koja ne odgovaraju aktualnoj situaciji. Nema nikakve potrebe da se održava živima modele iz prošlosti koji lako postaju prepreka obnovi i snazi redovničkog života. Dolazak redovnika s drugih područja ne bi trebao imati kao cilj da produži agoniju zastarjelih struktura, nego donijeti novu životnost i mladost zapadnom kršćanstvu.

Prije svega, trebamo biti uvjereni u to da će budućnost redovničkog života u Europi i u cijelom svijetu biti ona koju Bog želi. Za nas je bitno da živimo u punoj raspoloživosti njegovoj volji. Redovnički život je uvijek bio poznat po svojoj sposobnosti da se prilagodi karakteristikama i zahtjevima društva i Crkve, kreativnim, dinamičkim i proročkim odgovorima. Sada, kada se Europa toliko puno promijenila, ima potrebe također i novih osjetljivosti i novih načina života. Redovnički život u Europi nije u procesu nestajanja, nego preoblikovanja. Sigurno je da će broj redovnika slijedećih godina nastaviti padati, pa ipak budućnost ne ovisi o brojevima, nego o sposobnosti živjeti Evandelje. Kao što kaže José Rovira, najveći rizik nije u brojčanom padu, nego u kvaliteti našeg duhovnog života.

Pobudnica Vita consecrata je naglasila da redovnički život čini "integralni dio života Crkve" (VC 3), i da poteškoće s kojima se susreću određeni broj redovničkih instituta u pojedinim krajevima svijeta, ne trebaju baciti sumnju na tu istinu. I dodaje: "Povjesno gledano, moći će postojati daljnja raznolikost oblika, ali se neće promijeniti bit izbora koji se izražava u radikalizmu darivanja sama sebe iz ljubavi prema Gospodinu Isusu i, u Njemu, prema svakoj sastavničici ljudske obitelji".

5. PREMA BUDUĆNOSTI

Redovnički život može nastaviti postojati u Europi i to treba biti tako jer prisutnost redovničkog života je još uvijek bitna za Crkvu i za društvo. Redovnički život,

koji je uistinu evanđeoski, može ponuditi mnoge znakovite doprinose. A to može učiniti, na poseban način terezijanska karmizma. Predlažem neke od doprinosa koje redovnički život može dati Crkvi i društvu u našem vremenu:

	Sveukupno OCD	U Europi	U Španjolskoj	U Italiji	U Italiji (prov. Ital.)	Azija- Oceanija
1990	3704 (919)	1955 (310)	587 (64)	546 (38)	493 (38)	689 (280)
1995	3833 (936)	1871 (262)	553 (36)	501 (36)	431 (36)	875 (362)
2000	3962 (989)	1807 (250)	507 (24)	481 (52)	401 (52)	1002 (411)
2005	4057 (982)	1692 (184)	452 (17)	479 (54)	391 (54)	1203 (472)
2010	3977 (797)	1594 (113)	426 (10)	441 (23)	346 (22)	1243 (422)
2015	4068 (803)	1480 (100)	364 (5)	407 (22)	307 (21)	1342 (404)

1. Življeno bratstvo nasuprot individualizma koji je u porastu. U post-sinodalnom dokumentu Ecclesia in Europa se kaže: "U današnjoj situaciji koja je multikulturalna i multi-religijska, s druge strane, traži se svjedočanstvo evanđeoskog bratstva koje karakterizira posvećeni život, i koji daje poticaj za pročišćavanje i integriranje različitih vrijednosti kroz nadilaženje podjela." (EE 38). Tradicionalni oblici suživota, počevši od obitelji, su u velikoj krizi. Zajednički život redovnika može biti ogledalo i poticaj za naše suvremenike u njihovim obiteljskim odnosima. U tom smislu, obiteljski duh koji je obilježe Terezijanske zajednice postaje posebno aktualan.

2. Jednostavnost života nasuprot konzumizmu i lakomosti. Zapadno društvo se je previše povjerilo tržištu i potrošnji kao instrumentima napretka i blagostanja, ali zajedničko iskustvo je da novac ne donosi sreću. Nenavezanost i odijeljenost koju nam predlažu naši sveci je izvor slobode.

3. Služenje i besplatnost u odnosu na egoizam. Naše društvo je poticalo stil života gdje se svatko brine za sebe samoga, često u konkurenciji s drugima umjesto da traže opće dobro. Redovnički život je posvećen službi i predanosti da daje ne

očekujući ništa zauzvrat.

4. Briga za siromašne u nepravednom i nesolidarnom društvu. Post-sinodalna pobudnica o Europi nas podsjeća da "prisutnost novih oblika siromaštva i marginalizacija treba pobuditi kreativnost

u brizi za najpotrebnije, koja je karakterizirala toliko osnivače redovničkih Institutata" (EE 38).

5. Prakticiranje univerzalizma nasuprot partikularizma i netolerancije. Evropske države su postale više kulturne i prisutno je više rasa. Ali često postoje sumnje prema strancima i u posljednje vrijeme su u porastu rasizam i ksenofobija i ne nedostaju sukobi, pa čak i nasilje između kultura, naroda i religija. Redovničke zajednice, u kojima često zajedno žive osobe koje dolaze iz različitih naroda su praktični primjer mogućnosti i bogatstva života kao braća nadilazeći granice i rase.

6. Pomirenje nasuprot podjela i osveta. Oproštenje koje je dano i primljeno u klimi milosrđa i bratskog ispravljanja. Također i za Crkvu, redovničke zajednice mogu biti znak nadvladavanja podjela u prošlosti.

7. Radost i nada nasuprot tuge i malodrušnosti. Evropsko društvo ima potrebu ponovno otkriti smisao života i radost življenja. Redovnici su pozvani biti svjedoci duboke radosti koja dolazi iz Evandelja.

8. Osobno prihvatanje nasuprot usamljenosti koja je karakteristika modernih društava. U zapadnom svijetu postoji velika potreba za ljudima koji su spremni slušati. Mnogi ljudi osjećaju se sve i više osamljeni. Redovnik je u stanju ponuditi

slušanje koje proizlazi iz srca i da pomaže ljudima da proniknu u svoju nutrinu i molitvu koja daje smisao životu.

9. Otvorenost transcendentnom nasuprot sekularizmu. U sinodalnoj pobudnici za Europu se kaže: "U kontekstu koji je kontaminiran sekularizmom i koji je dominiran konzumizmom, posvećeni život, dar Duha Crkvi i za Crkvu, postaje sve veći znak nade u mjeri u kojoj svjedoči o transcendentalnoj dimenziji postojanja" (EE 38).

10. Prije svega, središnjost Boga. Strastveno traženje Boga treba karakterizirati posvećeni život. Pobudnica Ecclesia in Europa je to naglasila: "Dakle, pitanje novih oblika duhovnosti, koje proizlazi iz društva, treba pronaći odgovor u priznajuapsolutnog primata Boga koje je življeno od posvećenih osoba po njihovom potpunom darivanju sebe, trajnom obraćenju i životu koji je prikazan kao istinski duhovni kult" (EE 38). Karmelska karizma naglašava Božju prisutnost u vjerniku i osobni odnos prijateljstva s Njim.

Da bi se sve to napravilo nema velikog mnoštva. Jedan znak je koristan ako je jasan i nema potrebe da bude velik. Ono što je potrebno je samo to da redovnici, malobrojni ili mnogobrojni, da žive autentično svoje evanđeosko opredjeljenje. Nemojmo se zavaravati brojevima: niti očaj u područjima s velikim padom broja redovnika, ni entuzijazam u područjima s mnogo zvanja. Biskup Santiago Agrelo (također redovnik), često citira biblijski odlomak Gideonovih vojnica (Suci 7). Bruno Secondin kaže: "Treba prijeći od učinkovitosti, ponosa učinjenim poslom i broja na prvenstvo znakova zajedništva u perspektivi solidarnosti i uvjeverljive nutrine."

Papa Franjo u razgovoru s višim poglavarima, 19 studenoga 2013, je rekao: "Karizma ostaje, snažna je, djelo prolazi. Ponekad se zamjenjuje Institut s djelom. Institut je kreativan, uvijek traži nove putove". "Potreban je novi jezik, novi način da se kažu stvari. Danas Bog to traži od nas: izaći iz gnijezda koje nas drži kako bismo bili poslani." +

Relektura Konstitucija

1. BOSONOGI KARMELIĆANI U EUROPI

Ako bacimo pogled na situaciju našega Reda u Europi, slika koja iz toga proizlazi dosta se podudara s onom redovničkog života u cijelosti. Statistički podatci uvijek imaju relativnu vrijednost, ali ipak treba ih uzimati u obzir. Ako se promatra razvoj braće u posljednjih 25 godina, jasno proizlazi smanjenje, čak pretjerano, koje nam se dogodilo.

Sveukupno svečano zavjetovani, privremeni zavjeti i novaci koji su prisutni u Europi (u zagradama, privremeni zavjeti i novaci), prema podatcima iz Acta Ordinis:

Neki osvrti na podatke. U ovih 25 godina, od 1990 do 2015:

- Red je porastao za 364 redovnika, oko 10 %.

- U Europi se smanjio broj redovnika za 475, tj. za 24 %. Potrebno je uočiti smanjenje od 210 privremenih zavjeta i novaka od 67 %.

- U Španjolskoj, koja je tradicionalno bila zemlja s najviše fratara, broj se smanjio za 223 redovnika, ili 37 % (1975 u Španjolskoj je bilo 733 redovnika, znači u 40 godina dogodilo se smanjenje od 369 redovnika ili 50 %).

- U Italiji, broj redovnika se smanjio za 139, tj. za 25 %. U talijanskim provincijama smanjio se broj redovnika za 186 tj. za 37 %.

- U istome periodu, u Aziji i Oceaniji broj redovnika se povećao za 653, tj. za 94 %.

Osim toga treba imati na umu da među redovnike koji su prisutni u Europi treba pribrojati one iz drugih područja, a koji su prisutni u različitim prilikama. Npr. prema Acta Ordinis, 2015 je bilo 45 redovnika indijskih provincija u Njemačkoj, 34 u Italiji, 6 u Španjolskoj, 3 u Austriji... U nekim slučajevima, preuzeли su samostane europskih provincija, koji mogu na taj način zadržati karmelski identitet, a

u drugim slučajima surađuju s mjesnim provincijama i postaju članovima njihovih zajednica. Postoje i drugi načini prisutnosti. Neizbjježno je upitati se za smisao, karakteristike i uvjete tih prisutnosti, koje vode do nove konfiguracije Reda u Europi, i ne samo to. Budimo pozorni da ne bismo i mi također pali u ono što papa Franjo naziva "umjetnom oplodnjom".

Prisiljeni smo zatvarati zajednice. Nije to priyatno i obično to teško činimo, činimo to kasno, tražeći da spasimo ono što se spasiti može. Pitam se, ne li bi naše energije trebale biti usmjerene na stvaranje novih stvari, na otvaranje znakovitih prisutnosti, koje uistinu mogu odgovoriti na situaciju svijeta i Crkve u našim vremenima.

Sve više i više mi se čini prikladnim da se prisjetimo onoga što je govorila sv. Terezija od Isusa malo prije svoje smrti; pišući Ani od Isusa 30 svibnja 1582, rekla je: "Naša dobit se ne sastoji od toga da imamo veliki broj samostana, nego u činjenici da one koje тамо žive budu svete".

Osim toga, kao što je poznato, pokrenuli su se procesi suradnje na međuprovincijskoj razini u obrazovanju i na drugim područjima, pa čak i procesi ujedinjenja provincija. Jedan od njih je doveo do stvaranja, prošle godine, nove Iberijske provincije, koja je oblikovana od provincija: Andaluzija, Aragon-Valencia, Burgos, Kastilja, Katalonija i Baleari. S druge strane, provincije Toskana i Rim su se ujedinile u novu Provinciju Središnja Italija.

Da li je ovo strategija za budućnost? Je li to rješenje krize koju proživljavamo, ubrzano stareњe naših zajednica i drastičan pad zvanja? Ujedinjenje provincija je praksa koja se već prakticira u gotovo svim Redovima i redovničkim kongregacijama, koja, kako je rečeno, odgovara smanjenju broja redovnika i potrebama da se pronađu fleksibilnije i učinkovitije strukture. Stvarnost čini neizbjježnim ove izbore, i sigurno, rekao bih da ih treba poticati kako ne bi bilo prekasno.

Međutim, te odluke, same po sebi, neće dovesti do obnove koja nam je potrebna. Ujedinjenje je nešto što dotiče strukture, organizaciju, ali ono što treba biti obnov-

ljeno je duh i život. I upravo je to ono što daje smisao procesu našeg ponovnog čitanja Konstitucija.

ZAKLJUČAK

Redovništvo u Europi je u padu i stari. Pad nije nužno nešto negativno. To je znak vremena i izazov. Redovnički život na Zapadu ima dugačko iskustvo i zrelu mudrost, koja može biti vrlo korisna našem vremenu. Radi se o blagu tradicije koje nije za podcijeniti. Sada je, prije svega, potrebno da se obnovi i da se traži način da se odgovori na današnje potrebe Crkve i društva.

Aktualna situacija je providnosna prilikda da se shvati da vrijednost redovničkog života ne ovisi o brojevima ili o učinkovitosti, nego u vjernosti naslijedovanja Krista. Ovo je trenutak da se vratimo poimljaju redovničkog života kao kvascu u tijestu.

U biti, sve ono što sam želio reći da u kontekstu jake krize, kao što je ova koju živimo u Europi, Crkva i konkretno redovnički život, ne možemo zatvoriti oči niti produžiti ići naprijed kao da se ništa ne događa, nego jedini mogući odgovor je da odlučno osnažimo vlastiti kršćanski, redovnički i karmelski identitet.

Zbog toga temeljno za nas je ponovno čitanje Konstitucija, koje sadrže aktualnu formulaciju našeg karizmatskog identiteta. Zbog toga postaje važno obnoviti naš život u svjetlu Konstitucija, kako bi bio istinski i znakoviti u našem aktualnom kontekstu. I evo zašto postaje također neophodno znati da li se tekst u kojem smo izrazili, prije nekoliko desetljeća, naš identitet i naš stil života još uvijek može zadržati ili ima potrebe da bude obogaćen i osvremenjen. +

o. Agustí Borrell

IZ ZAJEDNICA BRAĆE

ZAGREB

Svečani zavjeti u Remetama

Na svetkovinu svete Terezije od Isusa, naša braća Tiho od Kraljice Mira (Radan) i Ante od Gospe van grada (Škugor) položila su svemogućem Bogu doživotne zavjete čistoće, siromaštva i poslušnosti u Redu bosonoge braće Blažene Djevice Marije od gore Karmela.

Svečano euharistijsko slavlje u remetskom svetištu uz brojne suslavitelje predslavio je provincial Hrvatske karmelske provincije, o. Srećko od Blažene Djevice Marije. On je u svojoj propovijedi predstavio svetu Majku Tereziju kao onu koja je „na Marijinom i Ilijinom korijenu učinila da pod kišom milosti Karmel postane drvo puno cvijeća u Božjem vrtu“, te poručio svečanozavjetovanicima: „Braćo, vas je Bog doveo u svoj vrt

koji je Terezija zasadila na Marijinom i Ilijinom korijenu. Hranite se plodovima Karmela, naukom svetih naših otaca, sv. Majke Terezije, sv. Ivana od Križa i tolikih mnogobrojnih svetaca i svetica karmelskoga vrta.“

U nastavku svoje propovijedi o. provincial je ponudio tumačenje triju evanđeoskih savjeta koja su naša braća zavjetovala. Protumačio ih je kao put slobode i radosti, kao izvrstan put koji Isus savjetuje jer želi da se ljubav svečanozavjetovanika prema njemu raspali i da taj oganj nose drugim ljudima.

Otac provincial je zaključio: „Čistoća nije ni u kojem slučaju neko umanjenje ljubavi, nego naprotiv, brate Tiho i brate Ante, ako ćete živjeti čisto od ljubavi Kristove, imat ćete mnoštvo djece. Ne dvoje, troje, pet ili deset, nego puno, puno više. Ako ćete istinski živjeti svoje zavjete, bit ćete jako bogati, sve će biti vaše i moći ćete zajedno sa sv. Ivanom od Križa pjevati: 'Moja su nebesa i moja je zemlja. Moji su svi narodi. Pravednici su moji, moji su grešnici. Anđeli su moji, i Majka Božja i sve stvari su moje. I Bog je moj i za mene, jer je Krist moj i sav za mene. Što, dakle, tražiš i pitaš dušo moja? Tvoje je sve to i sve je to za tebe.'“

Našoj braći od srca čestitamo i molimo da im zagovor Kraljice Karmela pomogne da ustrajno slijede primjer života naše svete Majke Obnoviteljice Terezije od Isusa. +

SOMBOR

Početak novicijata u hrvatskoj karmelskoj provinciji

U nedjelju 4. rujna 2016. godine u samostanu u Somboru trojica dotadašnjih postulanata obukla su karmelsko odijelo i

započela novicijat tražeći "Gospodnje milosrđe, siromaštvo Reda, zajedništvo braće, i milost da Bogu što vjernije služe u našoj obitelji Bosonoge braće Blažene Djevice Marije od gore Karmela."

Ovu želju izrazili su Janoš Kovač iz Vajške u Vojvodini, koji je uzeo redovničko ime br. Lovro od Svetе Obitelji, zatim Jakov

Milić iz Osijeka, sada redovničkim imenom br. Jakov od Križa, te Matej Mandić iz Ivanjkova kao br. Matej od Presvetog Trojstva.

Odijela je pod svetom misom blagoslovio naš o. provincial Srećko Rimac. Uz njega su na misnom slavlju koncelebrirali o. Drago Marić, o. Zlatko Žuvela i o. Stjepan Vidak. Na svetoj misi bili su i roditelji, rodbina i prijatelji braće novaka.

Za ovaj čin pripremali su se kroz petodnevne duhovne vježbe kroz koje ih je vodio njihov magistar o. Zlatko Žuvela. Po škapularu Blažene Djevice Marije koji su obukli želimo im svima blagoslovljen nastavak redovničke formacije u Grazu u Austriji, kamo su otputovali u ponедjeljak 5. rujna 2016. godine. +

Aktivirana web stranica karmelskog samostana u somboru

Nakon duljeg vremena ponovno smo aktivirali web stranicu naše male redovničke zajednice – karmeličanskog samostana Gospe Karmelske i svetoga Stjepana kralja:

<http://sombor.karmel.hr/>

Stranica je napravljena tako da je možemo sami uređivati. U skladu s mogućnostima, trudit ćemo se obogaćivati je vijestima i duhovnim sadržajem. Htjeli bismo da "klik" na našu stranicu ne urodi samo informativnim, već i formativnim plodovima.

Namjeravamo donositi sadržaje iz života braće, o sluzi Božjem o. Gerardu Tomi Stantiću te o Svjetovnom karmelskom redu (OCDS) koji ovdje djeluje. Što se tiče o. Gerarda, poveznice za facebook, twitter i wordpress na početnoj stranici upućuju na sadržaje o njemu, pa ćemo ovdje stavljati neke druge sadržaje vezane uz o. Gerarda i rad Duhovnog centra oca Gerarda.

Pošto je stranica još uvijek u izradi, podložna je promjenama i svakako je

potrebno i vrijeme dok se dostatno ne popuni kvalitetnim sadržajima i ustaljenim, recimo tako, rubrikama. Zato vas molimo za razumijevanje i strpljivost. Imamo dobre želje i nakane, no mogućnosti su ograničene.

Dok vas srdačno pozdravljamo, molimo milosrdnog Oca da svojim milosrđem obaspe svakog posjetitelja ove web stranice. +

GRAZ

Karmelski novaci posjetili samostan u Linzu

Karmelski su novaci, predvođeni magistrom o. Petrom Janjićem i u pratnji gosta naše zajednice 28. rujna 2016. posjetili samostan u Linzu povodom održavanja Sabora Austrijske semiprovincije, ali i radi proslave osamdesetog rođendana o. Oktavija Fontanivea, člana zajednice u Grazu. U Linz su se uputili nakon jutarnjih pohvala i doručka, a na odredište su stigli u vrijeme ručka kojeg su blagovali s prisutnom braćom iz zajednica Austrijske semiprovincije. Nakon ručka uslijedilo je kraće druže-

nje i fotografiranje u klaustru samostana. U poslijepodnevnim je satima magistar zajednici predstavio ovogodišnju skupinu novaka navodeći najvažnije podatke o njima. Nakon tog, formalnog dijela susreta, uslijedila je šetnja gradom uz razgledavanje i upoznavanje njegovih ljepota. Šetnja je okrunjena pohodenjem katedrale Bezgrešnog Začeća u kojoj je zajednica, prolaskom kroz Vrata milosrđa, zadobila potpuni oprost grijeha. Nakon okrjepe i ugodnog druženja, zajednica se ponovno uputila prema samostanskoj crkvi u kojoj je u 17 sati, nakon večernje molitve časoslova s okupljenim vjernicima, bila slavlјena Sveta misa koju je predslavio o. Oktavio, uz propovjed mnogopoštovanog oca provincijala Austrijske semiprovincije Roberta Marie Pirastua i uz koncelebraciju sve prisutne braće svećenika. Na kraju mise o. Oktavio obratio se okupljenim vjernicima i subrači kojima se zahvalio te istaknuo važnost njegove pobožnosti Blaženoj Djevici Mariji čiju kapelicu u Grazu pohodi svaki dan, bez obzira na vremenske uvjete i svoju poodmaklu životnu dob te je govor zaključio prigodnom izvedbom Schubertove Ave Marie u vlastitom aranžmanu. Nakon mise uslijedila je večera sa zajednicom uz prigodno druženje nakon čega su se novaci s magistrom i gostom uputili u Graz putem moleći Gospinu krunicu i povečerje. +

BUŠKO JEZERO

Nova slika u Karmelu sv. Ilike

U koru Samostana – duhovnog centra "Karmel sv. Ilike" odnedavno je postavljena slika Gospe s Isusom u naručju. Kako je slika bila oštećena, restaurirao ju je Stanko Alajbeg iz Splita i o njoj je napisao:

"Slika, naslikana u drugoj polovici 18. stoljeća, u tehnici ulja na platnu, autor nepoznat, nastaje kao replika jedne od

više naslikanih slika 'Madone s djetetom Isusom u naručju' poznatog njemačkog renesansnog slikara 16. stoljeća Lucasa Cranacha. Živio je i radio u gradu Passau blizu Münchena. Dakle, riječ je o replici koja, s obzirom na estetske vrijednosti i vrijeme nastanka, zavrđuje pažnju."

Ovu vrijednu umjetninu našoj samostanskoj zajednici iz svog je obiteljskog naslijeda darovala Edith Fiedler, prijateljica naše zajednice koja svake godine u Korizmi dolazi u Karmel sv. Ilike i s nama zajedno moli i radi, te fotografira samostan i okolicu. Nadamo se da ćemo neke od njezinih fotografija uskoro moći izložiti na izložbi pod nazivom "Buško jezero i Karmel sv. Ilike očima jedne Bavarke". +

RIM

Devetnica svetoj Tereziji od Djeteta Isusa i slavlje zlatomisničkog jubileja u Rimu

Za vrijeme devetnice svetoj Maloj Tereziji u Panfilu, koju je po prvi puta u povijesti njenog rimskog svetišta or-

ganizirao naš o. Franjo, propovjednik treće večeri u subotu, 24. rujna, bio je o. Orlando Pietrobono, posljednji župnik negdašnje župe Male Terezije.

U svojoj propovijedi objasnio je smisao Terezijinog čina prikazanja milosrdnoj ljubavi 9. lipnja 1895. "Biti zaručnica Isusova, karmeličanka i majka duša, nije joj više bilo dosta: 'Htjela bih biti ratnik, svećenik, apostol, naučitelj i mučenik za tebe, o Isuse', Terezijine su riječi kojima opisuje porast svoje ljubavi do te mjere da se Isusu želi radikalno i u potpunosti predati, poput Njega ne bježeći od žrtve: 'Ono što si Isuse ti učinio za mene i za sve ljudе.' I nije to samo jedan jedini čin, kako je to bio slučaj kod drugih mučenika u času njihove smrti, nego na tisuće umiranja: 'Pri svakom otkucaju moga srca obnavljam ti svoje prikazanje: živjeti od ljubavi sve do smrti iz ljubavi.'

Odakle želja za ovakvom žrtvom u djevojci od 22 godine? Zar ne bi mogla više dobra učiniti da dulje poživi? Odgovor daje sama Svetica, naglasio je o. Orlando: "Ne radim to za sebe, da bih skupljala zasluge, nego da Isusu udovoljim, da mu srce utješim, da spasim duše koje će ga ljubiti u vječnosti." I

Gospodin je uslišio njeno prikazanje, najprije u velikoj i tamnoj noći vjere, a potom i u preranoj smrti – u svemu tome Terezija je vidjela poseban znak Božje blizine i nježnosti. Zato je i mogla zaključiti svoje prikazanje i cijeli svoj mladi život riječima koje su izišle iz njenih usta s posljednjim izdahom: "Isuse, volim te."

Sljedećeg dana, za vrijeme nedjeljne mise u 11 sati, o. Orlando, koji je sada na službi u gradu Anzio, na poziv o. Franje proslavio je i pedesetu obljetnicu svoga svećeničkog ređenja, u zajedništvu s našom zajednicom i vjernicima kojima je bio posljednji župnik u ovoj crkvi. Sjećanje na njega još je uvijek živo, te su mu vjernici u ovoj prigodi prije mise poklonili štolu i misnicu koju je nosio za vrijeme svete mise. Po završetku misnog slavlja, o. Ervin se pobrinuo za prigodni domjenak za sve naznačne, a potom smo se okupili na svečanom ručku u samostanskoj blagovaonici. To je bio mali dar naše zajednice o. Orlando u njegovom velikom jubileju. +

Svečano slavlje Male Terezije u Rimu

Prvi put nakon dvadeset godina u svetištu Svetе Terezije od Djeteta Isusa in Panfilo u Rimu naša su braća organizirala

la devetnicu za svetkovinu Male Terezije. Svi pozvani propovjednici imali su neku vezu sa svetištem: o. Roberto Marini je župnik, a o. Giacomo Gubert kapelan u župi svete Terezije Avilske kojoj svetište pripada. O. Orlando Pietrobono je bio posljednji župnik dok je svetište još bila župa. O. Roberto Fornara, o. Gabrielle Occhipinti, o. Rocco Visca, te don Carlo Adesso živjeli su i djelovali u ovoj crkvi i njenom samostanu. Budući da se nalazimo u jubilarnoj godini milosrđa, zadatak propovjednika bio je približiti ljudima razne vidove milosrđa u životu i djelu sv. Male Terezije. Po završetku svete mise čitao se tematski ulomak iz njenih djela i molila devetnica ruža.

Svečano slavlje na samu svetkovinu predslavio je mons. Gianricco Ruzza, bivši župnik susjedne župe svetog Bellarminea, a odnedavno pomoćni biskup grada Rima. Pet stotina ruža nije bilo dovoljno svemu onom mnoštву koje ih je raznijelo.

Završetak slavlja svećano je obilježen koncertom u nedjelju nasvečer u 20 sati. Koncert je organizirala članica Pastoralnog vijeća crkve, Maria Concetta Picciotto, sopran. Pjevalo je mješoviti zbor "Jubilate Deo" pod ravnjanjem dirigenta maestra Alfreda Tottija. Solistica je bila i Arianna Rumiz, a orgulje je svirao Alessio Pacchiarotti. Izvođena je glazba duhovnog karaktera, od srednjevjekovnih do suvremenih autora. Gospođa Picciotto inače svake subote čisti crkvu i svojim glasom animira svetu misu uoči nedjelje. +

IZ SESTARSKIH KARMELA

KARMEL - BREZOVICA

Poštovani i dragi Oče Provincijale, drage sestre i braćo!

Žarko ljeto i plodna jesen već su nam odavno mahnuli rukom, zima nam dovičuje, a s njom i nova liturgijska i građanska godina kojoj se radujemo. Dok zahvaljujemo Gospodinu za prijeđeni put, i dok dijelimo neke trenutke toga puta s Vama, pogled upravljamo k Presvetoj Djevici Mariji, s kojom ulazimo u tajnu utjelovljenja i pripremamo put za susret s Emanuелom u svom srcu i u srcima sviju koji su nam darovani. U taj put ugrađeno je naše poniranje u tajnu Boga i čovjeka, naša sva-kidašnjica i minuli događaji kojih se ovdje prisjećamo:

Mladomisničko ljeto u Karmelu

Mladomisnik vlč. Ivan Petrović, svećenik Sisačke biskupije, iz župe sv. Josipa u Belišću, slavio je u utorak, 19. srpnja, euharistiju i obratio se prisutnima pri-godnom homilijom, te je svoje svećeništvo i svoj apostolat preporučio sestrama u molitve. Na blagdan sv. Terezije Benedikte od Križa, u utorak, 9. kolovoza, slavio je svećano misno slavlje mladomisnik vlč. Ivan Lukić, iz župe bl. Augustina Kažotića u Lupoglavlju i naglasio, u zapaženoj homiliji, važnost križa, žrtve, ljubavi i sebedarja koji nas vode do sjedinjenja s Gospodinom, po primjeru sv. Terezije Benedikte. Mladomisnik vlč. Marko Čolak, iz župe sv. Petra apostola u Zaprešiću, predslavio je na blagdan sv. Lovre, mučenika, 10. ko-

lovoza misno slavlje i pozvao vjernike na svjedočenje vjere u duhu sv. Lovre.

Osmoškolci u Karmelu

U srijedu, 5. i 12. listopada, u sklopu vjeronaučne nastave, posjetili su nas, pod vodstvom prof. Ivane Šalamunac Ivančić i njezinih kolegica, učenici i učenice 7. a, b. i d. razreda OŠ „Gustav Krklec“ iz Zagreba, sa željom da bolje upoznaju naš karmelski Red, naše poslanje i život u samostanu. Jednako tako zanimali su se za put do Karmela, osobito kod mladih sestara, kao i za život u papinskoj klauzuri, što ih je posebno začudilo. Bili su zahvalni Gospodinu za lijepo druženje sa sestrama, kao i za svaku izrečenu riječ ohrabrenja i nade koju su im sestre uputile.

Na krilima Providnosti

U školi naše Majke, sv. Terezije Avilske, Providnost je bila važno uporište njezinog života. To se očitavao kako u molitvenom i duhovnom životu, tako i u onom običnom, svagdašnjem, a osobito kod osnutaka novih samostana. I naš Karmel u Brezovici svjedok je malih i velikih djela Božje Providnosti od svog utemeljenja do dana današnjega. Štoviše, utemeljiteljica Karmela č. Majka Regina Terezija, koja je zahvate Božje Providnosti duboko proživjela, osobito za vrijeme drugog svjetskog rata, znala je govoriti da je ona „trublja Božje Providnosti.“ Ta Providnost nije se niti danas umorila s našim Karmelom.

Ona se i ove jeseni poslužila, između ostalih, i župljanima župe Vukovina iz

ravnog Turopolja. Oni su u subotu, 22. listopada posvjedočili svoju darežljivost i velikodušnost prema našem Karmelu i obradovali nas jesenskim plodovima svojih vrtova, njiva i voćnjaka, kao i ostalim kućnim potrepštinama, koje su mještani Mraclin s velikom radošću i hitrošću dovezli u Karmel i istovarili ih. Pažnje vrijedni bili su i najmladi radnici: Lucija Britvec i njezina sestra sedmogodišnja djevojčica Karla Britvec, te trogodišnji Stjepan Cvetnić, koji se nisu dali nadmašiti od ostalih radnika u brzini i marljivosti. Mali Stjepan nije dopustio da mu itko pomogne, rekavši časnoj sestri: „TI mi ne možeš pomoći jer si još mala. Moraš puno papati da narasteš i da mi pomognesh,“ a prvašić Karla, znojna čela i bistra pogleda, ustvrdila je da je ona sva ponosna i sretna što je svojim rukama pomagala radnicima i tetama časnama. Mali ljudi bili su i ovdje u službi velike Božje Providnosti. +

Predavanja - hod do Svjetla

S novom Papinom apostolskom konstitucijom za kontemplativne redove: *Vultum Dei quaerere, Traženje Božjega Lica*, upoznao nas je, koristeći se njezinim izvornim jezikom, naš o. Dario Tokić, OCD, u utorak, 2. kolovoza, na Gospu od Andela. Protumačio nam temeljito i praktično 12 tema za razmišljanje, kao i 14 određenih članaka, te nas potaknuo na dublje proučavanje spomenute konstitucije.

U sklopu redovite sv. Ispovijedi održao nam je također o. Tokić, u utorak 6. rujna predavanje na temu: „Marijanski život u Karmelu,“ a p. Ljudevit Maračić, OFM Conv, upoznao nas je, u srijedu 14. rujna, s doprinosom p. Celestina Tomića, OFMConv, procesu batifikacije bl. Alojzija Stepinca, s osobitom obradom blaženikovih propovijedi. Jednako tako protumačio nam je naš o. Vinko Mamić, OCD, u četvrtak, 15. rujna kontemplativnu dimenziju u apostolskoj konstituciji *Vultum Dei quaerere*, te naglasio, uz ostalo, da je poput Blažene Djevice Marije, uzora kontemplacije, kontemplativna osoba sva zauzeta za

život Crkve. Prof. Ivan Karlić, OFMConv, održao nam je u ponедjeljak 26. rujna blok predavanja na temu: „Vjera: čovjekov odgovor Bogu.“ U nizu izlaganja predavač je ustvrdio da na teološkom nivou vjerujem da Bog postoji, stoga prihvaćam Božji govor i ono što nam Bog kaže, jer: „U Boga sam toliko siguran, da sam spremam staviti svoj život na kocku za Boga.“

U petak, 7. listopada, na spomendan BDM od sv. Krunice, naš o. Srećko Rimac, OCD, provincijal HKP svetog Oca Josipa, govorio nam je znalački i uvjerljivo na temu:

Meditacija i objašnjenje ikone bl. Elizabete od Presvetog Trojstva, što ih pišu sestre bosonoge karmeličanke iz Harisse, bizantskog obreda. Smisao ikona je u tome da se duša susretne s dragim Bogom, rekao je između ostalog Otac provincijal.

O skrivenom životu s Kristom u Bogu, što je poslanje karmeličanke, govorio nam je naš o. Zvonko Martić, OCD, u četvrtak, 13. listopada i naglasio da su vjera i duhovnost stvar ozbiljnosti i odgovornosti, te ako imamo identitet povučenosti s Kristom, da ćemo imati i čudesa. „Sudska proces o bl. Alojziju Stepincu“ bila je značajna tema o kojoj nam je govoio u srijedu, 19. listopada p. Ljudevit Maračić, OFMConv, s posebnim osvrtom na prosudbu na „sudske spise s procesa kardinala Alojzija Stepinca.“ Predavanje o sv. Tereziji de los Andes, karmeličanki iz Anda, održao nam je u petak, 21. listopada, naš o. Danijel Čolo, OCD, i upoznao nas je dublje s njezinim životom, zvanjem i poslanjem.

Prof. Ivan Karlić, OFMConv produbio je, u ponедjeljak 24. listopada, naš hod vjere predavanjem na temu: „Vjerujem u jednoga Boga Oca, svemuogućega, Stvoritelja neba i zemlje.“ Tako je rekao i to da je Bog izvor svega što postoji i da je On punina bitka, posvemašnja savršenost. O važnosti i visokoj cijeni posvećenog života u pismima i spisima bl. Alojzija Stepinca znalački nam je tumačio P. Ljudevit Maračić, OFMConv u srijedu 16. studenog, oslanjujući se na prouku i spise p. Celestina Tomića, OFMConv. U sklopu izvanredne sv. Ispovijedi, u subotu, 19. studenog, govorio

nam je o lažnoj signnosti koja obuhvaća sve ono što nije na vjeri i na Bogu utemeljeno, a u ponедjeljak, 21. studenoga, na Prikazanje BDM u hramu i na Dan kontemplativnih redovnica, slušali smo predavanje prof. Karlića, pod naslovom: „Isus objavljuje Oca u Novom zavjetu.“ Tako je predavač između ostalog naglasio i to da je Božje očinstvo preobilno i besplatno bez obzira na naše zasluge. Dr. Krunoslav Novak, profesor komunikologije, održao nam je u četvrtak, 24. studenog, predavanje na temu: „Pogled na Papinu ekološku encikliku „Laudato si““ Enciklika o brizi za zajednički dom. Enciklika je zapravo poziv čovjeku na obraćenje, na odgovornost za svoje postupke prema čovjeku, prirodi i okolišu, jer prema ekologiji cjelevitosti, „dio smo puta spasenja, pozvani na izgradnju Kraljevstva Božjega,“ rekao je prof. Novak. +

Zajedničke duhovne vježbe

Ovogodišnje zajedničke duhovne vježbe vodio nam je vlč. gospodin Ciril Čuš iz Slovenije, od ponедjeljka 22. kolovoza do nedjelje 28. kolovoza, na aktualnu temu izvanredne jubilarne Godine: „Božje Milosrđe.“ Kroz euharistiju, Časoslov, predavanja, klanjanja pred Presvetim, razmatranja, šutnju, tišinu i sabranost ponirali smo u snagu i veličinu Božjeg Milosrđa, nadahnjujući se na tekstovima Svetoga pisma, vođeni svjetлом Duha Svetoga i pokušali biti svjedoci i mediji toga Milosrđa u svakidašnjici, poput Presvete Djevice Marije.

„Bog je potpuna, apsolutna Ljubav. On uživa kad nam prašta. Bogu nisu važni tvoji grijesi, već tvoje srce. On te nikada neće prestati ljubiti. Bog je moj Otac. Imamo dio njegovog života u sebi i pozvani smo na suživot s njime,“ ustvrdio je uz ostalo vlč. Čuš. Zatim je potanko protumačio put do unutarnjeg mira duše, kao i sedam tjelesnih i duhovnih djela milosrđa. Euharistijskim slavljem i svečanim „Tebe Boga hvalimo“ zavšili smo duhovne vježbe, obogaćeni novim spoznajama i svje-

tlom Duha Svetoga, te otvorenog srca za Gospodina, pokušali smo ih prakticirati u konkretnom životu. +

Blagdan sv. Male Terezije u Stepinčevom Karmelu - Iskustvo Boga malenih

Naš otac Provincijal Srećko Rimac, OCD, predslavio je u subotu, 1. listopada 2016., u Stepinčevom Karmelu u Brezovici, svečanu euharistiju u prigodi blagdana sv. Terezije od Djeteta Isusa i Svetoga Lica, uz oko dvadesetak suslavitelja – svećenika, kanonika, redovnika i bogoslova. Misno slavlje animirao je svojim lijepim pjevanjem zbor mladih iz zagrebačkog Remetinca, a vjernici su im se pridružili.

Na početku misnoga slavlja otac Provincijal je uputio molitvu Svetici iz Večerne molitve karmelskog časoslova bizantskog obreda, u kojoj je sročena Terezijina karizma, poslanje i poruka. Potom je u započetoj homiliji između ostalog rekao da tko ne ljubi, ne poznaje Boga, jer: „Boga se ne poznaje razumom, nego srcem koje ljubi. O toj istini jako dobro nam svjedoče sveci koji su Boga poznivali ne po onome što su čuli o njemu, nego su ga poznivali jer su ga ljubili. Svetica koju danas slavi-

mo, sv. Mala Terezija, spoznala je nadspoznatljivu ljubav Kristovu. Papa sv. Ivan Pavao II. proglašio ju je 33. naučiteljicom Crkve, naučiteljicom ljubavi“, ustvrdio je propovjednik i naglasio da je ona upravo po toj ljubavi dala svoj obol Crkvi, kao i po misionarskom duhu i poslanju, te po iskustvu Božjeg milosrđa. Više o slavlju možete čitati na <http://karmel.hr/?p=8768> od 5. listopada 2016. +

Hodočašće djelatnika Glasa Koncila Maloj Tereziji u Stepinčevom Karmelu

Na spomendan sv. Brune u četvrtak, 6. listopada 2016. godine, hodočastili su djelatnici i suradnici Glasa Koncila i Maloga Koncila svojoj nebeskoj zaštitnici sv. Tereziji od Djeteta Isusa i Svetog Lica, u Stepinčev Karmel u Brezovici. Dr. sc. Krunoslav Novak, profesor komunikologije na Hrvatskom katoličkom sveučilištu u Zagrebu, predslavio je euharistiju, uz suslavitelja msgr. Ivana Miklenića, glavnog urednika i v.d. direktora Glasa Koncila, koji je pozdravio sve prisutne sračnim riječima ohrabrenja i nade.

„Božja stvoriteljska riječ neka nas nadahne da i danas, osluškujući je, dopuštamo Bogu da u nama stvara raspoloživost za njega i otvorenost njegovom Duhu,

da po našim riječima koje izgovaramo ili pišemo, budemo oni koji promiču istinu, pravednost i ljubav. Ljudska riječ može stvarati i razarati. Ljudska misao izražena u riječi je početak svakog djela, svake suradnje, ali i svih neprijateljstava i nemira. Jedino ako je ukorijenjena u istini, ona može graditi, a ako komunicira neistinu, stvara razdore“, rekao je dr. Novak na početku homilije, primjenjujući misna čitanja dana na ulogu medija i medijskih djelatnika. Čitavi članak nalazi se na <http://karmel.hr/?p=8846> od 8. listopada 2016. +

Svetkovina sv. Terezije Avilske i prvi zavjeti sestre Anite u Stepinčevom Karmelu

“U 16. stoljeću jedna je žena čula Božji glas i rekla je Bogu: ‘da!’ I mi smo se okupili da slavimo Boga u ovoj svetkovini sv. Terezije Avilske i da pratimo s. Mariju Anitu od Isusa, Čulo, koja će danas izreći svoj ‘da’ Gospodinu i položiti svoje prve sv. zavjete”, rekao je na početku misnoga slavlja naš o. Danijel Čolo, OCD, predvoditelj slavlja, u subotu, 15. listopada u Stepinčevom Karmelu u Brezovici. Uz njega je bilo desetak suslavitelja: svećenika, kanonika, rektora i redovnika, uz brojne hodočasnike iz Karlovca, iz Nacionalnog svetišta sv.

Josipa, iz Splita, Zagreba i okolice. Misno slavlje animirale su čuvarice svetišta svojim skladnim pjevanjem pod ravnjanjem s. M. Bonite Kovačić, OCD.

O. Danijel prisjetio se svoga prošlogodišnjeg susreta sa samostanom Utjelovljenja u Avili, iz kojega je sv. Terezija započela obnovu karmelskog reda. Kazao je da je sv. Terezija od Isusa bila oduševljena Isusom Kristom i zato je poduzela obnovu. Ona je živjela i molila za Crkvu i duše, kao i za svijet koji je nosila Bogu. Na taj put molitve i nutarnjeg života pozvana je i s. M. Anita, koja će se po sv. zavjetima posvetiti Gospodinu i, u duhu svoje Majke sv. Terezije, živjeti s njim i za njega, na velike nakane Crkve i svijeta. Više o svemu možete čitati na <http://karmel.hr/?p=9000> od 17. listopada 2016. +

Smjena

U petak, 28. listopada, na blagdan sv. Šimuna i Jude Tadeja, na svojim redovitim izborima, kojima je predsjedao zagrebački pomoćni biskup msgr. Valentin Pozaić, a nakon kanonske vizitacije, izabrali smo svoje novo vodstvo zajednice:

- s. Ilijana Terezija od Karmelske Gospe (Ana Cvetnić), priorica

- s. M. Josipa od Presvetog Trojstva (Marija Cerovski), I. savjetnica

- s. M. Alojzija od Krista Kralja (Delfica Čarapina), II. savjetnica,

- s. M. Mateja od Duha Svetoga (Mia Bulić), III. savjetnica

- s. M. Daniela od Duha Svetoga (Verica Sabljak), IV. savjetnica

Zahvaljujemo dosadašnjem vodstvu zajednice, a novo vodstvo povjeravamo mudrosti Duha Svetoga i zagovoru Kraljice svete krunice i bl. Alojzija Stepinca. +

Novo u novicijatu

Na svetkovinu Svih svetih, u utorak, 1. studenoga, započela je svoj novicijat, nakon uspješno završene godine postulature, postulantica Monika Pernar i svoj novi početak obilježila primanjem karmelskog odijela i novim redovničkim imenom: s. Marija Benedikta od Božanskog Milosrđa. Za geslo svog redovničkog života izabrala je misli sv. Pavla apostola iz poslanice Galačanima: „Živim, ali ne više ja, živi u meni Krist.“ (usp. Gal 2, 20). Ovim mislima s. M. Benedikta je očitovala svoju želju i nadu da će se kroz godine formacije, a i kroz čitav karmelski život, oblačiti u Krista Gospodina, u njegovo Srce i u njegov Duh, te svojim životom molitve, služenja i predanja Gospodinu biti blagoslov za svoju zajednicu i za mnoge duše. Našu novakinju preporučamo u Vaše molitve. +

Božićna čestitka

Kad je čovjek zaboravio na Boga, Bog je našao put do čovjeka: postao je malo Djete u krilu Djevice Marije: čovjeku blizak, Emanuel-Bog s nama. Došao je na zemlju da u nju utisne svoj božanski cjelov, kako bi zemlja bila Božje boravište i Božja baština, a svaki čovjek milje i radost Gospodnja. U tom duhu i u susretu s Novorođenim bio vam SRETAN BOŽIĆ I BOGOM BOGATA NOVA 2017. GODINA! S vama su kod jaslica u motrenju Djeteta,

vaše sestre iz Stepinčevog Karmela u Brezovici +

KARMEL - KLOŠTAR IVANIĆ

Svetkovina Male Terezije u njezinom Karmelu

Blagdan sv. Terezije od Djeteta Isusa i Svetog Lica, nebeske zaštitnice Karmela u Kloštar Ivaniću, svečano je proslavljen 1. listopada 2016. u samostanskoj kapeli sestara karmeličanki. Misno slavlje u 11 sati predslavio je karmeličanin o. Jakov Kuhařić iz Karmela sv. Ilike na Buškom jezeru u koncelebraciji s vlač. Ivicom Šimunovićem, župnim vikarom iz Ivanić Grada, te fra Danijelom Maljurom, župnim vikarom iz kloštarske župe, dok je fra Gordan Propa-

dalo iz franjevačkoga samostana u Klanjcu prije i tijekom mise dijelio sakrament svete ispovijedi vjernicima koji su i ovaj dan željeli zadobiti milost potpunog jubilejskog oprosta.

Upravo u ovoj Svetoj godini milosrđa naročito je iznova aktualizirana i duhovna oporuka sv. Terezije iz Lisieuxa, koja je u svom tzv. Malom putu uvijek isticala milosrdje kao najizrazitije obilježje Božjega bića. U nadahnutoj homiliji o. Jakov Kuhařić progovorio je o duhovnoj ostavstini Male Terezije, čije redovničko ime izražava dva otajstva Božje poniznosti koja

je ova svetica osobito živjela i svjedočila: utjelovljenje i smrt na križu. Maleno lice Djeteta Isusa koje je u božićnom vremenu tako milo i privlačno svim ljudima, čak i nevjernicima, u času otkupljenja na Križu blista neshvatljivom ljubavlju koja se u smrtnoj agoniji predaje do kraja za nas. Upravo ova dva imena postaju i program Terezijina života. Od djetinjstva u kojem je bila okružena ogromnom ljubavlju i pažnjom svoje obitelji, Terezija je uzrasla sve do prinosa vlastitoga života kao žrtve paljenice za spas duša. Terezijin put pod kraj njezina života vodio je kroz duboke duhovne tmine, no njezine posljednje riječi, „Isuse, ljubim te!“, otkrivaju potpuno predanje duše svom Zaručniku. U samo 24 godine svoga zemaljskoga života sv. Terezija je postala Ljubav u srcu Crkve, pa i nas danas poziva da živimo milosrdnu ljubav u najsitnijim stvarima svakodnevnog života.

Na kraju svete mise o. Jakov je, u skladu s tradicijom, blagoslovio ruže, koje je vjeroučiteljica Lukrecija Špoljar podijelila okupljenim vjernicima. Župljani Kloštar Ivanića, hodočasnici i prijatelji Karmela i sv. Terezije od Djeteta Isusa u tom su daru sestara karmeličanki primili zagovorne molitve sv. Male Terezije, koja je obećala da će s Neba uvijek bacati latice ruža na one koji Boga traže. +

Mnogopoštovani i dragi oče Provincijale, draga braćo, drage sestre!

Zahvaljujući Gospodinu za obilne plodove milosrđa u protekloj Jubilejskoj godini, dijelimo s vama neka događanja u duhu zajedništva naše karmelske obitelji.

Kako smo slavile blagdan sv. Male Terezije, zaštitnice našeg Karmela, možete čitati u zasebnom članku ovog broja Vjesnika.

Svetkovinu sv. Terezije od Isusa, naše Majke, proslavile smo 15. listopada. Eu-

haristijsko slavlje predvodio je o. Ivan Podgorelec, OCD, redoviti isповједник naše zajednice. O. Ivan je u homiliji naglasio kako Bog u svakom vremenu podiže svece. Tako je i u 16. stoljeću, u vrijeme protestantizma, kada je svijet bio u plamenu, podigao sv. Tereziju od Isusa, Veliku. Sv. Terezija željela je biti u službi svome Gospodinu.

Terezija je za nas učiteljica duhovnog života, osobito učiteljica na putu molitve. Njezina posve jednostavna pouka o molitvi, „biti često na samo s Onim za koga znamo da nas ljubi“ i kojeg mi ljubimo, proistjeće iz njezinog osobnog iskustva te nam pomaže na putu savršenosti, predanja i služenja Gospodinu. „Molitva i lagodan život ne idu zajedno“, poučavala je Terezija svoje sestre potičući ih da svoje molitve i žrtve uvijek prikazuju za navjestitelje Radosne vijesti i spasenje duša. Naglasak je stavljala na promjenu vlastite nutrine, a ne na izvanjsku strogost.

Na kraju homilije propovјednik je istaknuo kako nam život i djelo sv. Terezije poručuju da je već u ovom životu moguće živjeti sjedinjenje s Bogom. Iako je kontemplacija, shvaćena kao gledanje, uživanje Boga, čisti Božji dar, Gospodin nam ga može udijeliti ako se za to pripravimo kreposnim životom.

Samo nekoliko dana kasnije, vrlo zanimljivim predavanjem „Snaga povjerenja“ obogatio nas je o. Danijel Čolo, OCD, župni vikar u Remetama. Ovim predavanjem o. Danijel nam je osvježio život i duhovni nauk sv. Male Terezije. Iako je Mala Terezija bila vrlo jednostavna duša i potpuno uronjena u poruku koju nam je prenijela, potrebno je dobro poznавanje njezinih spisa i životnih okolnosti da bi se ispravno razumio njezin nauk.

Hodočašće vjernika Sisačke biskupije u Svetištu Majke Milosrđa u Kloštar Ivaniću održano je u subotu, 22. listopada 2016. Vjernici s područja Biskupije okupili su se u prijepodnevnim satima u Svetištu Majke Milosrđa gdje su imali vremena za ispovijed i osobnu pobožnost, a u 11 sati sveča-

nu hodočasničku svetu Misu predvodio je sisački biskup Vlado Košić u zajedništvu s rektorom svetišta fra Dragom Brglezom i svećenicima Sisačke biskupije.

Tom prigodom mnogi hodočasnici su posjetili i Karmel, osobito župljani župa Prelošćica, Gušće i Hrvatska Kostajnica. U srdačnom smo susretu naše hodoča-

sničke upoznale s karizmom Reda. Susret s Karmelom prigoda je za otvaranje prostora pitanjima o vlastitom životu. Mnogi ga doživljavaju kao svjedočanstvo vjere i radosti, preporučuju se u molitvu tražeći pomoć od Boga na svom životnom putu.

Toga dana pohodio nas je i naš otac biskup mons. Vlado Košić.

Od predavača izdvojile bismo p. Niku Bilića, DI, rektora Kolegija Družbe Isusove na Jordanovcu i profesora na FFRZ, s kojim smo još od kolovoza, jednom mjesecno, započele sustavno obrađivanje Starog Zavjeta ili našu „malu starozavjetnu školu“. Svojim stručnim znanjem, k tome vrlo živopisnim i pristupačnim stilom, p. Niko nas oduševljava i u nama raspiruje žar ljubavi za Božju Riječ, na što nas poziva i naše Pravilo: „Danju i noću razmatrati Zakon Gospodnji.“

Na kraju ovog našeg javljanja, dok vam čestitamo svetkovinu Bezgrješne i sv. Oca Ivana od Križa, želimo vam plodnu ad-

ventsку pripravu za duboko i radosno slavlje Isusova rođenja. Svima vam čestit Božić i obiljem milosti ispunjena nova godina!

U duhovnoj radosti ostajemo s vama povezane. Toplo vas pozdravljamo i molimo za vas,

vaše sestre iz Kloštar Ivanića +

KARMEL - BREZNICA ĐAKOVAČKA

Proslava blagdana svete Male Terezije u Karmelu sv. Josipa

Blagdan sv. Male Terezije 1. listopada svečano je proslavljen u Karmelu sv. Josipa u Breznici Đakovačkoj. Mnoštvo njezinih štovatelja ispunilo je samostansku kapelu kako bi se pridružilo sestrama karmeličankama u pjevanjoj Večernjoj molitvi časoslova i litanijama. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je mr. Tadija Crnjak, profesor KBF-a u Đakovu zajedno sa svećenicima dr. Davorom Vukovićem, dr. Antonom Japundžićem, domaćim župnikom Mirom Tomasom i konkatedralnim župskim vikarom Stjepanom Matezovićem.

Mr. Tadija Crnjak u svojoj homiliji izdvojio je nekoliko poticajnih crtica iz života sv. Male Terezije koja „nije učinila ništa čudesnoga, ali je u uobičajenosti svojih dana dostigla svetost“. Istaknuo je Svetičinu mladost, zatim malenost, poniznost i skromnost, potom snagu molitve, jednostavnost i ostajanje uz Gospodina u duhovnoj suhoći. Kazao je: „Kad ti se malo dijete osmijehne, čini čuda. I sâm Bog uzima obliće djeteta i silazi među nas ljude. Sâm Bog govori nam kako je bitno biti malen, biti ponizan. To je shvatila, iako vrlo mlada, naša Svetica. Bog koji se rađa kao dijete u obitelji pokazuje mi vrijednost malenosti i poniznosti, vrijednost obitelji.“

Podsjećajući da je Mala Terezija molila odmalena, a uzor su joj bili njezini roditelji, propovjednik je okupljene vjernike potaknuo na preispitivanje molitvenog i duhovnog života: „Ako istinski volim svoga Boga koji me stvorio, koji me ljubi, naći će vremena za molitvu, naći će privilegirano vrijeme za svoga Boga. A hvala Bogu, imamo za koga i za čega moliti – i za sebe, svoju obitelj, ljude koji su u posebnim potrebama. Uvijek imamo za koga moliti. Tamo gdje je molitva, tamo vlada mir i radost, unatoč teškoćama.“

Nadalje, mr. Crnjak je istaknuo Tereziju jednostavnost te pozvao prisutne da, premda ne mogu raditi čuda, tamo gdje ih je Bog poslao svoje poslove rade s ljubavlju i s ljubavlju susreću ljude. A u trenucima duhovne suhoće, kada se čini, kako Terezija kaže, „da Bog spava“, vjernicima je poručio da poput ove Svetice žarko i odlučno mole i takve trenutke prikazuju Bogu znajući da je „moj Bog tu, uz mene, da je moj Bog meni blizu“.

Iznijevši podatak da je Terezijina autobiografija Povijest jedne duše tijekom 25 godina nakon njezine smrti prevedena na 35 jezika, propovjednik je primijetio kako „od tako jedne jednostavne, mlade, malene osobe Bog može po malim stvarima činiti velike stvari“, Izrazio je želju da,

ne prenaglašavajući nijedan element već u ‘balansu’ svih, „poput sv. Male Terezije nastojimo naći vremena i za rad, i za molitvu, i za odmor“, te je zaključio: „Tko to uspije – a ona je to uspjela – ja vjerujem da taj čovjek osjeća u svom životu mir, zadovoljstvo i sreću! Dao Bog da svatko od nas na tom putu i uspije!“

Nakon završnog misnog blagoslova, predslavitelj je blagoslovio ruže te ih je s moćima Svetice podijelio okupljenim hodočasnicima – „da svi koji ih ponesu u svoje domove i sami u vrtu Božjem budu ruže dobrote, vjere i ljubavi“, kako je poručio na kraju euharistijskoga slavlja domaći župnik Tomas. Euharistijsko slavlje, kao i Večernju molitvu časoslova, animirale su sestre karmeličanke.

Hodočasnicima su prisutni svećenici prije mise bili na raspolaganju za sakrament pomirenja, a devetoro hodočasnika pridružilo se karmelskoj obitelji primajući karmelski škapular. Slavlje je završilo preporučivanjem hodočasnika sestrama u molitvu. +

Draga braćo i sestre u Kristu i u Karmelu!

Jubilarna godina milosrđa, koja je obilježila hod Crkve proteklih godinu dana je završila, i vjerujemo da je donijela obilat plod u dušama - da je Božje milosrđe dotaknulo i preobrazilo mnoge živote, ali i potaknulo sve nas na revnije naslijedovanje u konkretnim djelima milosrđa.

Božja milosrdna ljubav obasipala je ovog ljeta i jeseni našu zajednicu nebrojnim, vidljivim i nevidljivim, dobročinstvima, od kojih ćemo za vas izdvojiti sljedeće:

Radosne zbog toga što Isus ne prestaje pozivati mlada i poletna srca da ga slijede, u postulaturu smo primile Đinu Sladoljev iz Vodica. A na blagdan svetih Arkandela Doris Stražanac je primila sveto karmelsko odijelo i redovničko ime s. M. Gabrijela od Isusa, te je započela vrijeme novicijata. Svetu Misu na dan njenog redovničkog

oblačenja predvodio je don Carlos Arturo Fonseca Farfán, župnik u Marčani, a suslavili su vlc. Tomislav Korov, župnik u Koški te naš župnik, vlc. Miro Tomas. Don Carlos je u propovjedi govorio o djelovanju Duha Svetoga, te ju je zaključio riječima: „Pozvani smo na Nebo. Nalazimo se u jednoj trci, i u toj trci naša snaga je Gospodin. Kad nemamo snage, kad dođu krize, jer trebaju doći krize - svaki poziv treba biti

prokušan - trebamo doći do onoga što je biser, da ovo bude istinito, pravo, da On bude na djelu, da se On proslavi.“ Na kraju je izrazio želju da Gospodin dovrši djelo koje je započeo u životu s. M. Gabrijele i svih nas.

U našu se zajednicu nakon tri godine vratila s. M. Andrijana od Presvetog Trojstva (Majstorović). To vrijeme provela je na ispomoći u Karmelu sv. Terezije u Massa Lubrense, Italija, koji je zbog visoke dobi većine sestara u velikoj potrebi za pomoć. Ipak, nadu za budućnost ove zajednice daje jedna novakinja te nekoliko djevojaka koje im se žele pridružiti.

Blagdan svete Male Terezije i svetkovinu naše svete Majke Terezije proslavile smo radosno i svečano, uz lijepo sudjelovanje vjernika na misnim slavljima. (više u zasebnim prilozima).

Molitvom smo pratile rad Izborne skupštine naše udruge „Bl. Alojzije Stepinac“ na kojoj su sudjelovale i naše predstavnice. Za predsjednicu Udruge ponovo je izabrana naša s. M. Jelena od Krista Kralja (Lipić) pa smo joj pripremili lijepi doček. Parlamentarni izbori u našoj domovini bili su također poticaj na zauzetu molitvu i prošnje Gospodinu da blagosloví naš narod dobrim i mudrim vodstvom.

Tijekom tri mjeseca izvedeni su i završni radovi na sanaciji vlage u prizemlju našeg samostana. Nismo očekivale zahvate tolikih razmjera, ali pokazalo se da je to neophodno. Božja dobrota providjela nam je sve potrebno, i sada imamo suhe, novouređene hodnike i govornice.

Zbog tih radova posjeti su nam bili ograničeni, no Gospodin nas je ipak obdario s nekoliko lijepih susreta. Tako smo imale priliku upoznati s. Mariju iz Graza, OCDS, koja nas je upoznala sa životom našeg Svetovnog Reda u Austriji. K nama ju je doveo o. Ivan Podgorelec, OCD, naš izvanredni isповједnik. Do nas su došli i o. Bernardin Viszmeg i br. Boško Roguljić, OCD te smo s njima imale jednu ugodnu bratsko - sestrinsku rekreaciju. Pohodili su nas i vjernici iz župa Ruščica i Sopje sa svojim župnicima te grupa hodočasnika iz slatinskog kraja, kako bi upoznali naš život i preporučili se u molitvu.

Veliku radost donio nam je susret s našim dragim „patrom“ - sada monsinjorom Zdenkom Križićem, gospičko - senjskim biskupom, koji nas je posjetio uoči svetkovine svete Majke Terezije. Zajednička Euharistija te susret u kojem nam je opisao svoj novi život kao biskupa i upoznao nas sa situacijom u svojoj biskupiji, bili su nam dar i obogaćenje.

„Gospode, Isuse Kriste, koji si izvolio sebe pribiti na križ, tebi se molimo: Pribij srca naša uz zapovijedi tvoje. Uzdignut

na križu na Golgoti, uzdigni i naše misli prema Nebu da o visinama razmišljamo. Žučju i octom napojeni, osladi svojom ljubavlju srca naša grijesima zagorčena. Svoje si prečiste ruke raširio da sve primiš: primi i nas grešne. (...) O prečudesna i neizmjerna dubina milosrđa, Kriste Bože naš,

ti koji si se za svoje mučitelje Bogu Ocu molio, podaj i nama takvu milost da i mi neprijatelje svoje ljubimo i za njih se molimo.“ - riječi su završne molitve Akatista časnomu i životvornomu Križu Gospodnjem, kojeg su predmolili u našoj crkvi vladika križevački, mons. Nikola Kekić i trojica svećenika njegove biskupije večer uoči 25. godišnjice pada Vukovara. Molili smo za sve one koji su tamo dali svoje živote za slobodu, ali i za sve one koji još uvijek ne znaju gdje su njihovi dragi te trpe zbog toga. Nakon molitve uslijedio je srađan susret u našoj govornici.

Prigodom 40.-te obljetnice misništva posjetio nas je vlč. Vinko Brezovar, koji je kao mladi svećenik bio župnik u našoj župi krajem sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Prisjetio se svog dolaska u župu, i kroz svoja sjećanja i razne zgode svog zauzetog i samozatajnog svećeničkog života upoznao nas bolje sa životom i prošlošću naše župe.

Osobne duhovne vježbe u našem je samostanu obavio o. Zdravko Knežević, DI. Ujedno je i nas obogatio dubokim i poti-

cajnim propovijedima. Nekoliko dana su kod nas proveli i o. Jure Zečević, OCD, i o. Danijel Čolo, OCD.

Apostolsku konstituciju „Vultum Dei quaerere“ predstavio nam je o. Dario Tokić, OCD, pri čemu je naglasak stavio na zaključne odredbe Konstitucije. Naglasio nam je njezinu važnost, ali i ohrabrio, prikazujući kako je u velikoj mjeri naš život već sukladan onome na što nas Papa poziva ovim dokumentom.

O bl. Ani od sv. Bartola u dva nam je navrata govorio o. Ivan Podgorelec, OCD. Prikazao nam je njezin životni put, značajke i ideale, njezin dubok i povjerljiv odnos s našom sve-

tom Majkom Terezijom te načela koja su je vodila u teškoćama.

Uvodni nagovor o redovničkim zavjetima održao nam je o. Stjepan Vidak, OCD, naš redoviti isповједnik. Protumačio nam je pojmove obećanja i zavjeta, i istaknuo kako se dubina odnosa s Bogom snažno odražava na način življjenja redovničkih zavjeta. U drugom nagovoru govorio nam je o zavjetu siromaštva - Isus je razlog našeg odreknuća od posjedovanja i navezanosti. Istaknuo je važnost svijesti o osobnoj bijedi i potrebitosti te nas kroz neke konkretnе primjere potaknuo na svjesniji odabir življjenja siromaštva.

Sa vlč. Borisom Vulićem, profesorom KBF-a u Đakovu nastavljamo svoj hod kroz antropološke teme. U novom ciklusu predavanja obrađivat ćemo iz tog vidika konkretnе likove iz Svetog pisma. Započeli smo sa svećenikom Zaharijom, prвom osobom koja se pojavljuje u Lukinom Evandelju. Besprjekorna životna, no ipak nesposoban prihvati novost, Zaharija prolazi put od svećenika do proroka, od sumnje ka vjeri...

Dva kratka nagovora održao nam je prigodom svoga posjeta naš dragi prijatelj, o. Mihály Szentmártoni, DI. U prvom nam je nagovoru govorio o Isusovim susretima sa sv. Ivanom Krstiteljem i o analogiji tih susreta u našem životu, a u drugom o tri razine zahvalnosti.

Kao svojevrsni zaključak Godine milosrđa, vlač. Davor Vuković, profesor đakovačkog KBF-a iznio nam je izlaganje o milosrđu i njegovu odnosu s nekim emotivnim pojavama -suojećanjem i empatijom. Zatim nam je prikazao dublji smisao simpatije, te kršćanski pristup smilovanju i sažaljenju.

A simpatičan, ali i znakovit dar povezao nas je posljednjih dana ove jubilejske godine sa Svetim Ocem i cijelom Crkvom. Naime, primile smo jednu od cigli koje su bile uzidane u Sveta vrata Bazilike svetog Petra od zatvaranja Velikog jubileja 2000. godine do otvaranja Izvanrednog jubileja milosrđa. Ovaj materijalni znak simbolizira povezanost s Papom, nasljednikom apostola Petra i udioništvo u duhovnim dobrima Jubileja.

Draga braćo i sestre, neka Kralj milosrđa, čije rođenje s radošću slavimo, ispunи naša srca svojim milosrdjem i mirom, kako bismo ih mogli širiti ovim svjetom koji ih je toliko potreban. Neka nam u tome pomogne zagovor Presvete Djevice i svetog Josipa, koji su u Betlehemu prvi ugledali lice Milosrđa. Sretan Božić i Božji blagoslov u Novoj 2017. godini od srca vam žele i mole

vaše sestre iz Breznice Đakovačke +

Proslava svetkovine svete Terezije Avilske u Breznici Đakovačkoj

Svečanim misnim slavlјem koje je predvodio vlač. Mirko Štefković, svećenik Subotičke biskupije, u koncelebraciji sa četvoricom svećenika, te asistencijom

dvojice đakovačkih bogoslova, 15. listopada 2016. sestre karmeličanke u Breznici Đakovačkoj proslavile su svetkovinu sv. Terezije od Isusa (Avilske), Majke obnovljenoga Karmela. Misu je svojim skladnim pjevanjem animirao zbor Župe Bezgrešnog Srca Marijina iz Slavonskoga Broda pod ravnjanjem s. Ankice Tomas.

Bez putokaza nema vrha

„Tko god je od nas ikada išao planinari, zna koliko je bitan putokaz. Bez putokaza, nema vrha!“, rekao je na početku misnoga slavlja vlač. Štefković, osvrćući se na zbornu molitvu koja naziva sv. Tereziju učiteljicom duhovnoga puta. Duhovni put Karmela označen je i u karmelskom grbu koji sadrži „brdo, a na vrhu tog brda je križ“. To brdo simbol je Isusa, koji je još jednom okupio veliki broj hodočasnika u samostansku crkvu.

Riječi jedne molitve

Sv. Terezija je, kako je podsjetio vlač. Mirko u svojoj propovijedi, u svome časoslovu imala jednu molitvu: „Ništa neka te ne straši. Ništa ne zbuni. Sve prolazi. Bog se ne mijenja.“ „Sveta Terezija Avilska, Velika, moli nešto tako malo i ponizno, i time sebe čini malom i poniznom. Tu je molitvu uvijek imala kraj sebe, to je bilo nešto jako važno za njen redovnički život.“ Imajući u vidu odlučnost i hrabrost sv. Terezije i njenu potrebu za ovakvom molitvom, propovjednik je u nastavku objasnio važnost molitve u životu svakoga vjernika. „I sveti i veliki ljudi bili su izloženi kušnjama. Nije im svetost bila dana unaprijed, od rođenja, nego su se za nju izborili preko kušnji, padova. A kamen temeljac mora biti zdrava savjest, oslobođiti se i malih grijeha te težiti visokim idealima.“ Naglasivši kako danas mnoge ljude plaše razne stvari, od osobnih problema do raznih nerazumijevanja i padova, vlač. Mirko ipak je podsjetio kako to nisu najvažnije stvari u životu. Pozvao je

sve da uđu u vlastitu nutrinu u kojoj boravi Bog, jer se u duši svakog čovjeka vodi borba oko njegova vlastitog spasenja. No ništa ne treba čovjeka strašiti, jer „nitko ne može iz čovjekove duše istjerati Boga.“

Sve prolazi, Bog se ne mijenja

Propovjednik je rekao kako sv. Terezija poziva na hrabro povlačenje u molitvu i šutnju, ali povlačenje koje nije bijeg od svijeta, nego stavljanje pod Božje svjetlo, izlaganje njegovu pogledu. Postajući ranjivi pred Bogom zadobivamo mir, jer, u usporedbi s Božjom beskonačnošću, sve drugo prolazi jako brzo, i loše i dobro. „U duhovnom životu nema jednom zauvijek stečene sigurnosti, nego uvijek naprijed, ne popustiti, sačuvati blago u glinenim posudama. Molitva, sabranost, pogled u nutrinu. Bar malo molimo“, pozvao je vlač. Štefković sve prisutne vjernike. Upozorio je i kako nije lako moliti i ostati budan, jer je molitva teška, ali Bog ipak uvijek daje potrebnu snagu kako bi čovjek ustrajao u vjeri. Na kraju, potaknuo je sve hodočasnike da se ne boje dopustiti da ih Bog osvijetli: tako će osjetiti njegovu blizinu i prisutnost, te će uvijek iznova shvaćati zašto moramo moliti poput svete Terezije: Ništa neka te ne straši. Ništa ne zbuni. Sve prolazi. Bog ostaje! +

KARMEL - MARIJA BISTRICA

Mala Terezija – svetica Božjeg milosrđa

U Karmelu u Mariji Bistrici svečano je obilježen blagdan sv. Male Terezije, najomiljenije karmelske svetice diljem svijeta. Njeno pouzdanje u Božje milosrđe posebno je zasjalo u ozračju ove Jubilarne godine milosrđa. Već je tijekom trodnevne priprave za blagdan vlač. Antun Motočić

u svojim propovijedima predstavio Sveticu kroz njene misli o nesobičnoj ljubavi prema Bogu kao odgovoru na Njegovu ljubav, o samopredanju koje se temelji na pouzdanju u Božju očinsku dobrotu i o poniznosti koja je također utemeljena na djetinjem pouzdanju u Božje milosrđe.

Na sam blagdan 1. listopada 2016. u samostanskoj crkvi u 7,30 sati misno slavlje predslavio je preč. Mijo Gabrić, prebendar Prvostolnog kaptola zagrebačkog, a s njim je suslavio vlač. Antun Motočić. Preč. Mijo Gabrić dragi je gost sestara karmeličanki u Mariji Bistrici jer je bio član odbora za izgradnju samostana. Na početku propovjedi ispričao je nekoliko uspomena iz toga razdoblja, u kojem je ljudima koji su gradili samostan trebao približiti život sestara. S puno ljubavi i oduševljenja govorio je o sv. Maloj Tereziji kao o osobi koja nije htjela biti svetica napolja, nego potpuno. Istaknuo je kako je ona izabrala sve, tražila i prihvaćala sve što Isus želi za nju, pa i trpljenje za spasenje duša. I preč. Gabrić je rekao da je ova Godina milosrđa upravo u duhu Svetice koja je svjedočila Božje milosrđe i potpuno se pouzдалa u njega. Zanimljiva je bila i njegova usporedba sv. Male Terezije i svetice naših dana, koja je

Susret sa živim Gospodinom – ključ Terezijine osobnosti

uzela njeno ime, sv. Majke Terezije iz Kalkute. Obje su se potpuno predale u Isusove ruke, dopustivši da On njima upravlja, i obje su izgarale s Njim za spasenje duša. Po završetku misnog slavlja preč. Gabrić blagoslovio je ruže, koje simboliziraju ljubav sv. Male Terezije prema Isusu. Ruže su podijeljene vjernicima koji su bili na misi, a na čašćenje je bila izložena i relikvija Svetice.

Poslije mise preč. Gabrić je, kao suradnik sv. Majke Terezije iz Kalkute, podijelio sa sestrama nekoliko zanimljivih anegdota o njoj i poklonio im malenu maketu crkve sv. Dizme u kojoj se čuvaju njene sandale. Poklonio im je i medaljon sa slikom sv. Male Terezije, zaštitnice misija i misionara s jedne, a sv. Majke Terezije, najpoznatije misionarke, s druge strane. Taj dar zorno pokazuje da Bog u svakom vremenu podiže duše koje su spremne biti oruđe u njeovim rukama za spasenje drugih duša, te da su kontemplativno i aktivno djelovanje u Crkvi samo dva lica istog medaljona. +

Sv. Terezija bila je snažno svjesna da je Karmel red Blažene Djevice Marije i uvijek je sestrama naglašavala važnost marijanskog duha, stavljajući im Mariju za uzor u molitvi i radu. Upravo je to u ovoj pripravi za njenu svetkovinu došlo do izražaja u

bistričkom Karmelu, koji je bio počašćen dolaskom milosnog kipa Gospe Fatimske 13. listopada navečer, upravo na dan kada se prije 99 godina u Fatimi malim vidiocima Djevica Marija ukazala u karmelskom odijelu. Kip je iz Slovenije, gdje je od 13. svibnja hodočastio po svim biskupijama, dopremljen na tri dana u Mariju Bistrici u pravnji slovenske obitelji Slokan. Tu večer kip su molitvom častile sestre karmeličanke u klauzuri, a sutradan, 14. listopada, postavljen je u samostansku crkvu na štovanje brojnim vjernicima koji su dolazili tijekom cijelog dana, pridruživši se tako sestrama koje su se u samostanskom koru izmjenjivale u molitvi. Tog dana ujutro u 7,30 svetu misu predslavio je novi rektor Svetišta Majke Božje Bistričke vlč. Domašoj Matošević, a s njim su slavili vlč. Antun Motočić i benediktinac o. Jozo Milanović. Propovijedao je, u sklopu trodnevnice sv. Tereziji, vlč. Antun Motočić. Kip Gospe Fatimske dar je sestrama karmeličankama povodom svetkovine njihove obnoviteljice, rekao je rektor Svetišta. U 14 sati sestre su s okupljenim vjernicima molile krunicu i litanije Majci Božjoj, a u 16,30 molitve su svečanu večernju molitvu časoslova uoči svetkovine sv. Terezije. U 19 sati kip je prenesen u Svetište, gdje je sljedeća dva dana bio izložen na štovanje, nakon čega je otpraćen u Sloveniju i potom u Fatimu. Na putu prema Sloveniji nakratko je zastao i u Karmelu u Brezovici.

Na samu svetkovinu sv. Terezije Avilske 15. listopada, u 8 sati svečanu je svetu misu predslavio mr. Andelko Koščak, rektor Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu, a s njim je suslavio vlč. Antun Motočić. Mr. Koščak predstavio je sv. Tereziju kao tražiteljicu Božje volje, Božjeg plana, kao onu koja je bila spremna iskoraknuti i ostvariti Njegovu volju, privršujući sve napore i poteškoće koji su pri takvom pothvatu neizbjegni. Upravo kao takva može biti uzor suvremenom čovjeku, koji se često drži svoje male zamišljene sigurnosti i ne želi se izložiti. Sv. Terezija je uvidjela da je svijetu u kojem živi potrebna molitva te je krenula putem molitve koja nije samoj sebi svrha, nego je sredstvo susreta sa živim Gospodinom. Ona je molitvom tražila Gospodina, susret s Njim. A upravo „susret s Isusom ključ je Terezijine osobnosti i na taj način možemo odškrnuti vrata njenog života, susresti je i sve više je upoznavati“, rekao je mr. Koščak. Traženje volje Božje u molitvi način je da se ide u susret Gospodinu koji je tu za nas i koji nas onda ospozobjava da budemo nositelji Njegove ljubavi u ovaj svijet. Tome trebamo težiti, zaključio je propovjednik.

Nakon propovijedi i zajedničkog moljenja Vjerovanja, s. Marija Ana od Srca Isusova (Vuco) obnovila je svoje redovničke zavjete na godinu dana. Po završetku misnog slavlja na štovanje je bila izložena

relikvija sv. Terezije. Mr. Košćak zadržao se sa sestrama u srdačnom razgovoru, u kojem je u njihove molitve preporučio svoj rad, sve bogoslove i odgojitelje. +

Prvi zavjeti sestre Đurđice Terezije od svete Obitelji

Na svetkovinu Svih svetih, 1. studenoga 2016., u Karmelu Majke Božje Bistričke i bl. Alojzija Stepinca svoje prve redovničke zavjete u ruke časne majke Marije Natanaele od Malog Isusa položila je sestra Đurđica Terezija od Svete Obitelji (Vučković).

Misno slavlje i obred zavjetovanja predvodio je fra Ante Vučković, a s njim su slavili fra Leo Delaš, vlač. Domagoj Matović, bistročki župnik i rektor Svetišta, o. Ivan Podgorelec, OCD, vlač. Stjepan Rusan, župnik župe Remetinec u kojoj je živjela s. Đurđica prije ulaska u Karmel, i vlač. Anton Motočić. Slavlju su doprinijele sestre karmeličanke svojim pjevanjem uz instrumentalnu pratnju s. Josipe A. od Milosrdne Ljubavi na harmoniju i s. Hane od Srca Isusova i Marijina na violončelu.

Fra Ante Vučković je u propovijedi istaknuo kako u životu ima trenutaka „koji su izdvojeni i bacaju neobično svjetlo na Božju Riječ i kako Božja Riječ u nekim važnim trenucima baca istinsko svjetlo na naš život“. Tako je on u ovom važnom tre-

nutku iz bogatstva misnih čitanja izdvojio nekoliko zraka toga svjetla. Jedna je Božji poziv da naučimo gledati ljude Njegovim pogledom, kako bismo u njima otkrili puno više dobrote nego što je vidimo našim pogledom. Druga je spoznaja da, kada svoju nevolju vidimo kroz Isusovu muku, tada iz nas neprimjetno, Njegovom silom, izlazi dobrota. Treća je – što smo bliže Bogu, to bolje poznajemo ljude. Četvrta je izazov blaženstva siromaštva u duhu, koje nas poziva da otkrijemo kako smo potrebiti Drugoga, Boga, i da otvorimo srce kako bi ono moglo primiti dar. Sve te zrake Božje Riječi osvijetlile su redovničke zavjete, koje je fra Ante objasnio kao želju da naš odnos s Bogom, s drugim ljudima i prema stvarima gradimo kroz Krista. Posvjedočio je u ime majke, sestre i braće te druge rodbine i prijatelja s. Đurđice, koji su bili nazočni, kako njena odluka da živi takve odnose ne može ne utjecati na sve njih i da je to način kako Božja milost djeliće, te je pozvao na molitvu da njen odnos s Bogom bude blagovoran za sve.

Sestra Đurđica Terezija od Svete Obitelji rođena je 1976. godine u Sinju. U bistročki Karmel ušla je 2013., a 2014. godine započela je novicijat u trajanju od dvije godine. U samostanu obavlja službu vanjske sestre. +

KARMEL - SARAJEVO

Draga naša braćo i sestre!

U ova tri protekla mjeseca od našeg javljanja na stranicama „Vjesnika“ bilo je veoma živo i u našoj Zajednici. Tri su nam se djevojke pridružile i s nama hodile neko vrijeme: dvije su se vratile svojoj kući a 8. rujna na blagdan Male Gospe u popodnevnim satima pridružila nam se djevojka Paula Miočić iz Zadra (Ražanac). Novi članovi uviјek su poticaj za novi žar duha i preispitivanje postojećeg pa tako možemo biti dragom Bogu zahvalni „za svako nastojanje oko dobra“ i prilike koje nam daje.

14. rujna na blagdan Uzvišenja sv. Križa nakon zajedničke molitve Večernje časoslova, pod kojom su sestre obnovile svoje zavjete, duhovni nagovor održao nam je don Žarko V. Ošap na temu milosrđa. Prethodno nas je ukratko uveo u slavlje današnjeg blagdana i našašća svetog Križa

a imali smo priliku i za sv. isповijed. Također nas Gospodin obdaruje kroz redovne sv. isповijedi i nagovore naših isповједника kako bi nas podržao svojom Riječu „na putu vječnog spasenja“.

Ugodno i dragi iznenađenje doživjeli smo 16. listopada posjetom p. Szentmarionija, DI koji je ovdje u Sarajevu držao duh. vježbe našim bogoslovima. Prisjetili smo se davnih dana kada je Pater nama imao duhovne vježbe, a u našu „Spomen knjigu“ je zapisao: „Lijepo je biti ponovno ‘kod kuće’ – tu je počelo moje duhovno prijateljstvo s dragim Sestrama Karmeličankama“.

Posljednju nedjelju u mjesecu listopadu – Gospinu mjesecu, udomila je i naša Majka u svoju Škapularsku bratovštinu ogrčuci svetim škapularom troje novih članova. Djevojku Emu iz Šibenika, Anteu i Mateja iz Sarajeva.

Zahvalni dragom Bogu na svim tim darovima, sestrinski vas pozdravljamo do novog javljanja.

Vaše sestre iz Sarajeva. +

KARMEL - SORA

August je za našo karmelsko družino prav poseben čas milosti, ko iz dneva v dan vstopamo u nova osebna in skupna praznovanja. Letos lahko izpostavimo dva večja praznovanja, enega na začetku in drugega na koncu: 5. avgusta, na praznik Marije Snežne, je bila preoblečena postulantka Tina Tomc (22 let), ki je s prejemom redovne obleke prejela tudi redovno ime: s. Marija Agnes Božjega Jagnjeta. Sveti mašo je daroval zanjo dr. Roman Globokar, ki je v pridigi poudaril njene naravne darove in kreposti ter jo spodbudil, naj jih še nadgradi, saj se je zato odločila za tako radikalno pot posvetitve Bogu. Poudaril je njeno zavzetost za dobro in pomoč bližnjemu ter veliko občutljivost za drugega, še posebej za tistega, ki je v stiski in pomanjkanju. S hvaležnostjo in veseljem smo s. M. Agnes sprejeli za svojo sestro in jo z molitvijo priporočamo Karmelski

Materi in vsem našim svetnikom ter sv. Neži, ki je sedaj njena godovna zavetnica.

26. avgusta, na praznik Prebodenja srca sv. Terezije, smo sestre izvolile za predstojnico naše redovne družine s. Terezijo Jezusovo, ki ji ne manjka duha naše svete Matere, ter smo jo s hvalnico 'Te Deum' in

s sestrskim objemom toplo pozdravile in jo sprejele za svojo mater, po kateri govorí Gospod in se po njej preliva Božja volja za življenje nas sester. Pozdravile pa smo jo tudi kot sosedstvo, sa je še vedno ena od nas, kakor je tudi sama zatrdila: »Še vedno sem ena od vas«. Po izvolitvi nas je nagonorila z besedami: »Kako je služiti vam, sestre, to že poznam, kako pa je biti mati svojim sosedstram, tega pa se bom morala še naučiti.« In sedaj nam rada reče, da je ona sama največja učenka. Naj jo blagoslavljva dobrí Bog po Mariji, naši Materi, in naša zvesta molitev.

Tudi mesec september ni ostal brez praznovanj. Osrednji praznik je bil povisanje svetega Križa in tri - dnevna duhovna priprava s poglobitvijo zaobljub, ki jo je vodil p. Janez Poljanšek, DJ. Tudi preko meniških izrekov, ki nam jih je pater zvesto pripravljal, smo mogle zaobjemati širino in globino naših zaobljub, ki smo jih smele obnoviti na praznik. Vemo, da so zaobljube so najprej dar Duha in tako za nas moč na poti za Gospodom in 'meč proti silam teme'.

V mesecu septembru so nas spremljali tudi sv. nadangeli: Mihael, Gabrijel in Rafael, s katerimi smo 'poleteli' v praznovanje svete Male Cvetke, ki nas zvesto uči svoje male poti, tako potrebne in zaželjene za naše skrito karmelsko življenje. Sveti mašo je ta dan zjutraj daroval ljubljanski nadškof in metropolit dr. msgr. Stanislav Zore, ki nam je v homiliji podal nekaj močnih točk: življenje Male Terezike v njeni primarni družini, ki se je vsa trudila za najvišje evangelijske ideale, kar je prinašalo vsem članom duha svetosti, ter njen najodločnejšo odločnost, da pusti Jezusu, svojemu Ženinu, da se vedno znova spočije v njenem čolničku, četudi je zanjo pomenilo to najvišjo odpoved sebi in tisti ljubezni, ki bi si jo od Jezusa želeta zase, pa mu jo je vedno znova vračala in govorila: »Jezusove zaprte oči mi imajo toliko povedati...«

Popoldne je daroval sveto mašo naš gospod župnik Jože Čuk, ki je v pridigi poudaril, kako nekaj čudovitega je, da je v tem času vsespolnega napredka, zna-

nosti in racionalizma poudarjena svetost 'male' redovnice, ki je s svojo otroškostjo in preprostotjo prejela naziv cerkvene učiteljice. Po sveti maši je bil, kakor vsako leto, blagoslov vrtnic, ki jih je duhovnik razdelil med vernike.

Tako za tem smo začeli z devetdnevico k sv. Tereziji Jezusovi, naši serafinski Materi. NA njen praznik je slovesno sveto mašo daroval naš zvesti duhovnik dr. Janez Juhant. Sveta daritev, najlepše pesmi ter ubrano petje v zgodnjih jutranjih urah nas je združilo z velikim in večnim slavjem v nebesih ter tako naredilo ves dan prazničen in Bogu prijeten. Ta dan smo razveseljevale tudi naša mater Terezijo, ki nosi ime naše ustanoviteljice in je zato praznovala svoj god in profesni dan. Združene v duhu svete Matere smo preživele dan in v zavedanju, da nas sprembla, uči in vodi 'dobra in močna' Mati, ki nas v trenutkih boja in preizkušnje, ki sta del našega življenja na poti molitve in ljubezni, ne pozablja in ne zapušča.

K praznovanju in slavljenju nas je morala najgloblje vabil prav praznik vseh svetih. Ta praznik združuje v sebi več resničnosti. Prva je ta, da hodimo po isti poti, kot so jo prehodili naši poveličani bratje in sestre. To je pot vere, upanja in ljubezni sredi vsakdanosti, sredi stisk in težav in sredi radosti. Druga je ta, da naši sveti bratje in sestre nenehno prosijo za nas Trodinega Boga, katerega Obliče smejo zreti, da pridemo za njimi in bomo z njimi združeni v Bogu. Torej, smemo vedno pričakovati in računati na njihovo pomoč in priprošnjo. Tretja resničnost pa je ta, da nas resno učijo, da svetost ni nekaj zanesenjaškega, ampak je trdo delo vsakdanjega dne: »To so tisti, ki so izšli iz velike bridkosti in oprali svoja oblačila in Jagnjetovi krvi«, postali so podobni Božjemu Jagnetu in nošenju svojega vsakdanjega križa skupaj z njim, kar zahteva veliko mero pokorščine Božjemu Duhu, ki nas vedno usmerja in vodi v ljubezen do Boga in do bližnjega. In naše skupno praznovanje je lahko pravo in resnično le tedaj, ko so naši odnosi lepi, ko je med nami odpuščanje in sprava, k čemur nas vabi praznik vseh

svetih, ko zmoremo premagati svoj egoizem in napuh zaradi Drugega, ko zmoremo vsaj nekaj spoštovanja do drugačnega mišljenja in značaja..., takrat šele lahko praznujemo, takrat je naše praznovanje večnostno in združeno s praznovanjem in slavljenjem trodinega Boga naših bratov in sester v nebesih. To pot križa in vstajenja, pot premagovanja (askeze) in ljubezni do Boga in bližnjega, so hodili tudi vsi naši karmelski svetniki, katerih god smo obhajali 14. septembra.

Nihče pa ne bi mogel prehoditi te poti, če je ne bi prej prehodil naš Gospod in Odrešenik Jezus Kristus, Kralj, ki je 'zmagal' in zakraljeval s svojo neuničljivo in večno ljubeznijo, z odpuščanjem in usmiljenjem, žrtvovan na križu, Jagnje, ki odjemale grehe sveta.

Pred nami že sije adventna luč, večna luč, ki nikoli ne ugasne. Prosimo za vse, ki hodijo po mestih in ulicah, da bi bili bolj zazrti v večno Luč, kakor pa v luči, ki ne morejo osvetliti in ogreti njihovih src in duš. Prosimo zase in drug za drugega, da nam ta luč, ki je sam naš Gospod Jezus Kristus, vedno kaže smer, pot in cilj, ki je ljubezen do Boga in do bližnjega, in prosimo, da nam Gospod da moč za odpoved svojim načrtom in svoji sebičnosti, da bodo naši odnosi lepi in posvečeni in da bomo resnično lahko praznovali in slavili rojstvo našega Odrešenika in Brata v miru, slogi, zaupanju in bratski ljubezni.

V Duhu Jezusa Kristusa, ki se je rodil za nas vse, vam želimo blagoslovjen adventni čas in vas v teh hladnih dneh toplo pozdravljam,

vaše sestre iz Sore +

SVJETOVNI RED - OCDS

ZAGREB

Zajednica "Sv. Terezija Avilska"

Drage sestre i braćo,

zagrebačka Zajednica OCDS sv. Terezija Avilska odlaskom o. Darija Tokića na novu službu ostala je bez duhovnog asistenta. No, naši susreti održavaju se kontinuirano i redovito, a u našem radu i nadalje nas prati i podržava o. Dario, koji vrši službu provincijalnog delegata za Svjetovni red. O. Provincijal je za našeg novog duhovnog asistenta imenovao o. Viktora Grbešu koji će biti sa nama od siječnja

2017. Hvala dobrom Bogu na daru novog duhovnika. Zahvaljujemo o. Srećku, na brizi za nas i o. Viktoru koji je prihvatio ovu dužnost.

Prije premještaja u Rim, o. Dario je na našem prvom sastanku nakon ljetnog odmora održao predavanje o sv. Ilijici, uzevši kao nit vodilju tekst 17. poglavlja Knjige o kraljevima. Ilijin autoritet, dostojanstvo i snaga izvire iz njegove povezanosti sa Gospodinom. Ilija u stavu „attention amorosa“ (ljubavne pozornosti) osluškuje što mu Bog govori i potom izvršava Njegovu volju. Ilija se povlači u osamu, ali ne u samoču samodostatnosti, nego u samoču u kojoj njeguje ljubav. Okrijepivši se na potoku Ljubavi, poslušavši poticaj Božjeg Duha, odlazi u neizvjesnost i izvršava po-

slanje koje mu dragi Bog povjerava. Sv. Ilija je karmelićanima uzor u karmelskom identitetu. Stoga se i mi, kao karmelićani, trebamo pitati: Da li svoj autoritet temeljimo na povezanosti sa Gospodinom, ili želimo biti netko i nešto na temelju nečega ili nekoga drugoga? Da li naša djela prate naše riječi?

Voditelj trodnevnih duhovnih vježbi održanih u rujnu, za obje remetske zajednice OCDS, bio je o. Srećko Rimac. Članovi Zajednice sv. T. Avilske na duhovnim vježbama imali su malenu „tombolu“. Svaki član naše Zajednice je, uz knjižicu o duhovnom majčinstvu koju smo dobili na poklon od KIZ-a, dobio posebno dragocjen i vrijedan darak – duhovno majčinstvo. Svatko od nas sada molitvom i žrtvom posebno prati i podržava jednog od karmelskih bogoslova.

Redoviti mjesečni susret u listopadu bio je obilježen temom: „Razvoj marijanske svijesti Reda“ koju nam je izložio o. Srećko. „Svjest da je Karmel Marijin Red postojala je od početka, a kasnije se kroz povijest vrlo brzo razvijala. Čvrsto tlo na koje su se karmelićani uvijek, pa tako i dolaskom u Europu, u periodu prilagodbe i traženja svog identiteta oslanjali, bilo je njihov odnos s Marijom“ – naglasio je predavač u uvodnom dijelu. Potom je iznio kronologiju i sadržaj djela ranih pisaca o Mariji i Ilijici, s posebnim naglaskom na ilijansko-marijanske sinteze Philipa Ribota i Arnolda Bostiusa. U informativno-rekreativnom dijelu susreta, podijeljene su knjižice o Mariji koje nam je poklonila Zajednica sestara iz Brezovice.

Na susretu u studenom izlaganje: „Tendencije u suvremenoj duhovnosti u svjetlu iskustva i nauka sv. Terezije Avilske“ održao je o. Franjo Podgorelec. O. Franjo naveo je četiri slična obilježja Terezijine i naše epohe: duhovno buđenje preko crkvenih pokreta, demokratizaciju duhovnosti, stremljenje prema mističkom životu i humanističku tendenciju. Zatim je predstavio neke od tendencija u suvremenoj duhovnosti - duhovnost za-

jedništva, ozračje entuzijazma, interes za izvanredno i spektakularno, iskustvo i(lj) nauk, posvećenje u svijetu - u svjetlu iskustva i nauka naše sv. Majke, pojašnjavajući koliko je korisno sučeliti suvremene tendencije s kvalificiranim iskustvom, da bi se dale ispravne smjernice suvremenim bogotražiteljima.

Sukladno preporuci Generalnog definiitora Reda i poticaju o. Srećka za organizaciju drugog, neobavezognog mjesecnog susreta, članovima Svjetovnog reda predložena je mogućnost priključiti se susretima Zajednice molitelja Karmela (ZaMaK) koji su ujedno i škola molitve, a održavaju se redovito svake srijede poslije večernje sv. Mise, u kapelici Duhovnog centra sv. Ivana od Križa.

Dovršen je i od o. Provincijala odobren Statut i izrađen pečat Zajednice. Savjet je definirao Plan i ciljeve Zajednice za iduće trogodište.

Provincija

Projekt osnutka Hrvatske provincije OCDS je u tijeku. Završetak ovog velikog projekta planiran je do kraja lipnja 2017. Dovršen je i već je u upotrebi Priručnik za formaciju OCDS, napravljen prema programu koji koriste sve zajednice u svijetu. Odobren je „ad experimentum“, na razdoblje od 3 do 6 godina, koliko traje formacija od prijema u kandidaturu do doživotnih obećanja. U ovom razdoblju magistri svih zajednica u HKP će, tijekom rada s kandidatima, novacima i privremenim zavjetovanim članovima, bilježiti svoje primjedbe i prijedloge kako bi konačna verzija Priručnika bila još ljepša i bolja.

Napravljeni su Ciljevi i Plan aktivnosti Provincijalnog savjeta u osnutku, do lipnja 2017.

Web stranica Svjetovnog reda u Remetama rekonstruirana je u provincijski web OCDS-a (ocds.karmel.hr). Na novoj stranici, uz prostor određen za osnovne informacije o Svjetovnom redu, za vijesti i

najave i za upoznavanje s karmelskom duhovnosti, predviđen je i prostor za svaku od 6 zajednica – za sadržaje iz pojedinih zajednica.

Na poziv o. provincijala Srećka Rimca, 28. siječnja 2017. u Zagreb, u samostan Majke Božje Remetske dolazi o. Alzinir Debastiani, generalni delegat za Svjetovni karmelski red. O. Alzinir susrest će se s članovima OCDS HKP sv. oca Josipa. Neke od tema susreta biti će: Aktualna uloga Svjetovnog reda unutar OCD, Misija i vizija OCDS-a, Očekivanja braće i sestara od OCDS-a i kako ih ostvariti?, Bogu milo zajedništvo svih grana Reda, Komunikacija OCDS-a i OCD – kako je poboljšati i staviti u službu svrhe?, Koji su konkretni projekti Reda u kojima se očekuje doprinos OCDS-a?

Zahvaljujemo Gospodinu za dar oca Darija koji je, u proteklom razdoblju kao duhovni asistent Svjetovnog reda u Remetama, uložio puno truda i bratske ljubavi u našu formaciju, i sudjelovao – savjetodavno i djelatno – u svim projektima i akcijama članova OCDS. Želimo mu i molimo puno radosti i obilje blagoslova na novoj službi, u Rimu.

Mir Vam i radost Mladoga Kralja,
s. Snježana Foršek, OCDS TA +

Zajednica "Od Djeteta Isusa"

I. Izvješće o zajedničkim Duhovnim vježbama

Dana 23.9., u petak, obje zajednice (zajednica sv. Terezije Avilske i zajednica od Djeteta Isusa) okupile su se u Duhovnom centru u 9,00 h i započele molitvu Časoslova. Usljedila je kava s kolačićima i nagovor oca Srećka o svetoj Elizabeti od Trojstva.

Otac provincial je najprije napomenuo

da je otac Dario Tokić, naš dosadašnji duhovni asistent otpotovao na novu dužnost u Rim, gdje će predavati na Terezijani i djelovati će kao poglavatar jedne druge zajednice: zajednice male Terezije. Pozivaju se svi članovi Reda da mole za oca Darija i za njegovo novo poslanje.

Dana 22.9., bio je rođendan našeg dragog oca Vjenceslava Miheteca, našeg nekadašnjeg duhovnog asistenta i inicijatora osnutka zajednice na Krku i u Splitu, duhovnika mnogih časnih sestara i redovnika; zahvalimo se dragom Bogu i pomolimo se za njega!

Otac Srećko također se je zahvalio svim članovima Reda OCDS-a na njihovim molitvama za Red OCD-a i na njihovo dosadašnjoj nesebičnoj zauzetosti i doprinosima; naime, često poticaj dolaze i od sestara i braće laika, koji se brinu da se braća i sestre redovnici «ne ulijene u duhu».

Zatim je otac Srećko započeo govoriti o svetoj Elizabeti od Trojstva koju je 1984. papa Ivan Pavao II proglašio blaženom i koja će 16.10. 2016. biti proglašena sveticom.

Otac provincial također je govorio i o sestrarama iz Harise u Libanonu koje su uspješno izradile (napisale, jer ikone se ne crtaju nego se pišu) mnoge ikone svetaca i blaženika, pa nam je pokazao i izložio na ploči sliku ikone svete Elizabete, koju je skinuo s Interneta, kao i ikonu blažene Elizabete izrađenu od drveta koju je dobio od sestara karmeličanki iz Bugarske.

Nakon svakog nagovora uslijedilo je razmatranje u šutnji, pa zatim sv. misa. Popodne su se zajednice okupile svaka za sebe u odvojenim prostorijama. U završnom dijelu je otac Srećko ponovno imao nagovor nakon čega je uslijedilo razmatranje u šutnji i molitva Časoslova.

U subotu 24.9.2016., najprije je brat Ivan predvodio molitvu časoslova, a onda je nakon jutarnje kave i kiflica otac Sreć-

ko nastavio govoriti o svetoj Elizabeti od Trojstva. U 14,00 h ponovno se okupila svaka zajednica za sebe. Popodne u 15,00 h uslijedio je nagovor oca Srećka o Elizabeti od Trojstva i o Mariji, a zatim šutnja i molitva Časoslova.

U nedjelju 25.9.2016., najprije je brat Ivan predvodio molitvu časoslova, a onda je nakon jutarnje kave i kiflica otac Srećko nastavio govoriti o svetoj Elizabeti od Trojstva i o smislu patnje u životu i nauku svete Elizabete. Trebali bismo se upitati kako mi integriramo patnju u naš duhovni život.

Usljedilo je razmatranje u šutnji. Zatim su Duhovne vježbe završile sa nedjeljnom svetom misom. Silno smo zahvalni ocu provincialu, Srećku Rimcu što smo mogli imati naše godišnje trodnevne Duhovne vježbe.

MOLITVA SVETOJ ELIZABETI

Bože, koji si bogat milosrđem, ti si Elizabeti od Trojstva pokazao tajnu svoje otajstvene prisutnosti u duši pravednoga i učinio si je klanjateljicom u duhu i istini. Po njezinu zagovoru daj i nama ustrajnost u ljubavi Kristovoj i da postanemo hram Duha Ljubavi, na hvalu tvoje slave. Po Gospodinu našem Isusu Kristu.

“Gdje god bio, nosiš Boga u sebi.”

sv. Elizabeta od Trojstva (Catez) +

II. Zajednica od Djeteta Isusa

Sestra Davorka, magistra novaka u zajednici od Djeteta Isusa, i sestra Željka, tajnica zajednice, informirale su članove zajednice o radu zajednice. Od prvotne je važnosti donijeti Statut zajednice, na čemu će raditi Savjet zajednice zajedno s priorom Ivanom.

Dana 28.1.2017. najavljen dolazak oca Alzinira Debastiani, generalnog izaslanika za Svjetovni red, koji će razgovarati s članovima zajednice, odgovarati na pitanja i prikupljati prijedloge o daljnoj suradnji.

Svi prijedlozi članova zajednice dobrodošli su. Podijelili smo i posebna zaduženja u zajednici: donošenje cvijeća, čitači i ministranti, paljenje svijeća, kalež, pjevanje i sviranje, oglasna ploča i ostalo (novčani doprinosi, ormari pod ključem s materijalima zajednice). Na oglasnoj ploči nalazit će se obavijesti o o našim susretima i drugi prigodni sadržaji.

Svi su članovi pozvani ponekad na susrete donijeti napitke, kavu, kekse i kolače. Savjetovali smo i preporučili članovima zajednice da se uključe u molitvene susrete srijedom - u sklopu zajednice «Zamak», u kapelici Duhovnog centra u 19,00 h, na kontemplativnu molitvu i na klanjanje pred Prešvetim, pod vodstvom đakona Alena Mažića, budući da se članovi zajednice Svjetovnog reda trebaju sastajati češće od jednom mjesечно. Članovi su dužni na susrete zajednice donositi Časoslov, a na Duhovne vježbe: Časoslov, Sveti pismo ili barem Novi zavjet, Ustanove reda i Statut zajednice.

Brat Darko održati će predavanje o pobožnosti Djetu Isusu, a planiramo i izdati knjižicu o Djetu Isusu u kojoj bismo objasnili tu pobožnost. Naime, dana 25.u mjesecu je klanjanje malom Isusu. Ta je pobožnost došla iz Španjolske preko Praga do nas. Otac Gerard je npr. rješavao sve svoje probleme pred

kipom malog Isusa.

Dosad smo održali 2 zasjedanja Savjeta i uspjeli smo se suglasiti oko prijedloga Statuta zajednice.

Najavljeni su zajedničke trodnevne duhovne vježbe za zajednice u Zagrebu, Splitu, Krku i Somboru – na blagdan Gospe Karmelske u srpnju mjesecu 14., 15. i 16.7. – kod braće u karmelskom samostanu na Buškom jezeru, čemu smo se svi silno obradovali.

Ponuđena nam je nabava i Vlastitog časoslova OCDS-a, s našim karmelskim svećima, kao nadopuna našem dosadašnjem časoslovu.

Naš duhovni asistent, otac Anđelko Jozić, održao je dosad dva vrlo duboka i nadahnjujuća nagovora:

22.10. 2016. - O sedam savjeta sv. Terezije Avilske o pronalaženju prave sreće

i 26.11.2016. – O Došašću, sakramantu pokore i pomirenja.

Drage sestre i braćo, s radošću izvješćujemo da naša mlada zajednica, uspostavljena u lipnju 2016. godine radi punom parom i da smo dosad dobili pet novih članova. Neka dragi Bog blagoslovi zajednicu i neka nas sve vodi i nadahnjuje u dalnjem radu.

s. Željka +

SPLIT

U godini milosrđa, Karmel u Splitu osjeća zahvate nevidljive ruke Boga, živoga Boga, pred čijim licem stojimo. Ova godina je na izmaku, kako crkvena, tako i kalendarska. Promišljajući o proteklom razdoblju, radeći svojevrsnu inventuru, mnogo nas toga može činiti ponosnim, ali i zahvalnim na mnogim Božjim darovima, ali i na zagovoru dragih nam velikana Karmela, prije svega drage naše majke Terezije.

Duhovni centar sv. Terezije Avilske

Hvala dragom Bogu, provincijalu i generalu reda, i svim dobrim ljudima, svetom stopalu Majke Terezije, koja je sama obišla gardilište ovog duhovnog centra u Splitu, napokon se dogodilo i useljenje naših otaca u „Zamak Duše“. Premda još uvijek gradilište, dio centra se ipak priveo svrsi, te se omogućilo useljenje u sjeveroistočni dio objekta. Na taj način se omogućilo ocima karmelićanima da više ne budu podstanari već da žive u svojoj kući. Osposobljen je prostor za stanovanje, župni uredi i niz prostorija koje omogućavaju normalno funkcioniranje i sve ono potrebno za smišljeni pastoralni rad na župi Kamen, u Splitu. Ovom prilikom molimo sve drage nam prijatelje, na poseban način drage sestre u klauzuri da nas se sjete u svojim molitvama, a kako bi ovaj projekt, duhovni centar, čim prije prodisaо punim plućima, da bi se u „Zamku duše“ svaka naša duša osvježila, napila i opila vinom ljubavi, Onoga za kojega znamo da nas ljubi.

Duhovni asistent i zajednica „Zamak duše“

Kako smo i ranije izvještavali naša zajednica Svjetovnog reda, zadnja osnovana od strane oca Vjenceslava, zaživila je punim plućima. Naime, premda je po-

stoјao jedan period lutanja po nepoznatome, zahvaljujući braći iz Zagrebačkih zajednica svjetovnoga reda, dobili smo upravu reda i postavili stvari na stabilne temelje. Vrlo bitna stvar je da smo dobili duhovnog asistenta, našeg oca Branka, a zajedno s njime, dječjom vedrinom ulazimo u posljednu fazu novicijata. Uz Božju pomoć naša zajednica, dogodine, za sv. Malu Tereziju pristupa polaganju svećanih obećanja i postajemo formalno zajednica koja će sama izabrati svoje vodstvo. Izabrali smo ime Zamak duše, dobili statut, provincijal je imenovao v.d. upravu reda i sve ide dobrim putem ka ostvarenju cilja.

Do kraja godine razmišljati ćemo nad temama koje je otac Vjenceslav obrađivao, koje je imao kao nagovor dragoj braći iz Zagreba, a koje smo dobili u zapisanom obliku. Teme su o zajednici, o redu, o pozivu, o poslanju. Takva je radost zatvoriti oči i zamisliti da se otac Vjenceslav ponovno pojavi u Splitu i da nas sokoli „Pazite, Vi ste RED!. Dragi Bog treba nekoga na koga se može osloniti, zato vas je pozvao! Hrabri budite, Bog s nama računa!“

Novaci u Splitu

Od listopada prošle godine, Božjim milosrđem i njegovom providnošću

desetak kandidata prišlo je k nama u zajednicu, žečeći krenuti karmelskim putem. Usljed naših problema, nismo se prepustali očaju, strpljivo smo se brinuli za naše male „piliće“ kako ih od milja zovemo, a ponovno uz veliku pomoć braće iz Zagreba, nabavili sve potrebno da bi se ova prvotna faza ulaska u novicijat odvijala po pravilima reda i statutima. Prije destak dana, točnije 11. studenoga ispunili su se svi preduvjeti da dragi kandidati zatraže od Karmela ulazak u bratsko zajedništvo koristeći se obrednikom izgovorili su one prekrasne riječi:

Molimo, pouzdavajući se u milosrđe Božje i u bratsku pomoć vas sviju, da budemo primljeni u odgoj Bratstva Svjetovnog Reda Bosonogih Karmelićana. Našu krsnu posvetu želimo živjeti po uzoru Terezijanskog Karmela i suradivati u ispunjenju poslanja Crkve.

Sedam novih članova ušlo je u novicijat i sada 26. studenog ćemo imati prvi susret, nakon što su postali novaci. No ono što nas iznimno veseli i raduje je to što ima još zainteresiranih ljudi koji želete pristupiti karmelskom redu. Tiho, polako, ali sigurno raste ovaj Božji vrt, Božji karmel u Splitu. I ovom prilikom vas sve pozivamo da se u svojim molitvama sjetite i nas, da Milosrđe Božje uvelike djeluje u nama, da imamo

snage biti zajednica koja može Isusu biti tako jaki oslonac da u ovom svijetu beznađa budemo najmanje svijetlo, ali ipak svijetlo za život.

Br. Josip od Milosrđa Božjega i Dobroga pastira.

ŽIVI KRIST

Jutro Gospodnje je svanulo
Svijeću u srcu zapalilo
Rođenju se odbrojio sat
Da osluhnemo koraka bat.
Nadolazeća radost rođenja novog

U ljubavi malog Božića ovog
Pohodi nas u srcima čistim
Da gledamo ga pogledom bistrim.

Sada smo svijeće sami mi
Sada smo Betlehem živi.

BISER LJUBAVI

U životu nam se dešavaju lijepo i
ružne stvari, manje lijepo, neugodne
ali i fascinatne i kroz sve nas Krist uči
upućuje, odgaja, vodi i hrani svojom
ljubavlju.

Život je lijep ako u svemu što živiš
pronađeš biser ljubavi koji sjaji u dubi-
nama morskim skriven u školjki srca.
Sjaji neugasivim sjajem i ništa ovoze-
maljsko pomutiti ne može taj sjaj. Sre-
tan je onaj tko pronađe takav biser u
sebi samom, a još sretniji onaj tko ga
osim u sebi pronađe i u drugima.

Kada ga pronađeš više ga nipošto ne
želiš izgubiti i želiš biti oplahivam svi-
jetlom koje isijava iz njega. Želiš ogri-
jati dušu na vatri kojom gori. Želiš biti
osvijetljen svjetlošću bez skrivenosti.
Želiš sjajiti njegovim sjajem.

To je svjetlo ljubavi Gospodnje i tko
otkrije taj biser ljubavi život njegov više
nije isti niti može biti...

I nema povratka, nema nazad jer te
svjetlo ljubavi vuče naprijed, daje ra-
dost, daje nadu, daje da sve i teško i te-
gobno, i tuge i radosti istim intezitetom
sjaje u ljubavi i čine da ljubiš, čine da
budeš ljubljen, čine da činiš, čine da da-
ješ, daješ, daješ, čine da živiš...

i osjetiš život u punini koji nikada ne
prestaje i postaješ dio vječnosti, dio tra-
janja nedokućivog...

I dobivaš puninu u duši, dobivaš mir,
otkrivaš smisao života i postojanja...

I više ništa nije važno već vječno ži-
vjeti u krilu ljubavi i njome ispunjen...

Ljubav - rijeka

Ljubav je Božja ko bistra rijeka,
prozirna, čista i zna da čeka.
Prelijeva se u tisuće kapi,
nježno padaju njezini slapi.
Mirna je, tiha, brijege valja,
u sjaju beskrajnom sve dalja i dalja.
Teče u vječnost i nema kraja,
sve se blješti od njezina sjaja.
Spaja dušu sa dušom čistom,
ljubav rijeka u izvoru istom. ..

Svetlo Gospodnje

Kad svjetlo upali srce
I obasja sobu duše
I pogled padne na bit,
Otvore se vidici
Razori se zidina štit.

A lahor Gospodnji puše
Da raščisti sve tmine,
Čista duša da bude
I spremna se u nebo vine.

Od pogleda Božjeg
Probudi se svo biće
I istina zaiskri u oku
I otkrije vodu duboku.

I smisao zadobije život
Da slobodu prigri srcem
Da čovještvo sačuva dano
I pravedan pred Boga stane,
Od iskona kako je zapisano!

Ljubav Božja ne veže sa tijelom,
trpi, moli i daje se djelom.
Sloboda se u istini rađa
Duhom Svetim dušu oslobođa. +

UDRUGA "BL. ALOJZIJE STEPINAC"

ODRŽANA VI.
SKUPŠTINA UDRUGE
BOSONOGIH
KARMELIĆANKI

Uz redoviti samostanski život prote-
klo ljeto za nas bosonoge karmeličanke
u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini bilo
je dodatno iznimno zanimljivo! Puno
iščekivanja i strepnji! Sve je počelo 4.
travnja kada je naš novi – tek prije go-
dinu dana imenovan – asistent Udruge,
o. Zdenko Križić, imenovan novim
gospičko-senjskim biskupom! Kako

radosna, ali i šokantna vijest! Bile smo
ponosne, pune ushićenja, ali u isto vri-
jeme začuđene stvarnošću jer više ne-
mamo asistenta. To je značilo ponovno
proći od Kongregacije predviđenu pro-
ceduru predlaganja trojice kandidata i
čekanje na imenovanje novog asistenta.
Činilo se da je ovaj put vrijeme uistinu
prekratko, jer u lipnju je pred nama
bila redovita izborna skupština Udruge,
a to nije moguće bez asistenta! Redale
su se dvojbe i mnoga pitanja: Hoće li
se Skupština uopće moći održati? Do
kada je odgoditi? Što je u ovoj situaciji
najpametnije učiniti? O, Bože, kako je
vrijeme presporo i neizvjesno prolazilo
u čekanju za završne dogovore, a potom

u očekivanju konačne vijesti iz Rima... I napokon, zahvaljujući dobroti Božjoj, podršci naše braće iz Generalne kuće, a možda i našim usrđnim molbama za ubrzanje postupka, stigao je začuđujuće brzi odgovor iz Rima. Naime, već 8. srpnja 2016. Kongregacija za ustanove posvećenog života imenovala je o. Jakova Mamića novim asistentom naše Udruge. „Ma, biži!“ rekao je o. Jakov na tu vijest, ali unatoč čuđenju i nevjerici zasukao je rukave i, čim se vratio s gođišnjeg odmora, uključio se u rad naše Udruge.

I konačno, pred nama je bila VI. skupština! Trebalo je pripremiti izvještaje i potrebne materijale. Osim toga tu je i nova apostolska konstitucija *Vultum Dei quaerere o ženskom kontemplativnom životu*, objavljena 22. srpnja 2016., koja je odmah stupila na snagu. I tako, korak po korak, uz ljetnu vrućinu i zahvalnost Bogu za navršenih 15 godina od utemeljenja, od 30. kolovoza do 2. rujna 2016. održana je VI. skupština Udruge u Karmelu Majke Božje Bistrice i bl. Alojzija Stepinca u Mariji Bistrici, pod geslom „O milosrđu Gospodnjem pjevat će dovjeka“. U radu Skupštine sudjelovalo je vodstvo Udruge, priorice i izabrane delegatkinje svih pet pridruženih samostana te novoimenovani asistent Udruge o. Jakov Mamić.

Kao pravi bratski i ohrabrujući duhovni poticaj na početku Skupštine, uz jubilejsku Godinu milosrđa, predavanje „Milosrđe u djelima sv. Terezije Avilske i primjena u životu bosonogih karmeličanki“ održao je provincijal Hrvatske karmelske provincije, o. Srećko Rimac.

Uz predstavljanje izvještaja o zajednicama koje pripadaju Udrizi i radu Savjeta Udruge kroz proteklo trogodište pročitani su i izvještaji iz zajednica bosonogih karmeličanki koje su bliske Udrizi: izvještaji iz zajednica u Sori i Mirnoj Peči u Sloveniji, izvještaj iz Sofije u Bugarskoj, kao i srdačni pozdra-

vi sudionicima Skupštine iz Karmela Nënshat u Albaniji.

Na skupštini je izabrano novo vodstvo Udruge: za predsjednicu je ponovno izabrana s. M. Jelena od Krista Kralja (Lipić) – Breznica Đakovačka, a za savjetnice su izabrane: s. Danijela T. od Sv. Obitelji (Licul) – Kloštar Ivanić; s. M. Gabrijela od Otkupiteljeve Ljubavi (Batelja) – Marija Bistrica; s. M. Alojzija od Krista Kralja (Čarapina) – Brezovica i s. Lucija od Gospe Fatimske (Peša) – Sarajevo.

Prema odredbama najnovije apostolske konstitucije *Vultum Dei quaerere o ženskom kontemplativnom životu*, Skupština je započela rad na izmjenama i dopunama Statuta i Pravilnika Udruge te izradila program djelovanja Udruge za sljedeće trogodište. Između ostalog odlučeno je da će se u sljedećem trogodištu održati dva formativna tečaja, jedan za početnu i jedan za trajnu formaciju, a radi veće promidžbe karmelske duhovnosti i upoznavanja karmela u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini dogovorena je dostava po jednog primjera monografije Sveta Terezija Avilska i njezine kćeri na tlu Hrvatske i Bosne i Hercegovine crkvenim učilištima.

I kao što je svako okupljanje sestara u sklopu rada Udruge ujedno i prigoda za srdačno sestrinsko druženje, upoznavanje i izmjenu iskustava, tako je i prigoda za jednostavno i radosno prijateljevanje. U danima rada VI. skupštine tom su ozračju na osobit način pridonijele i sestre u formaciji našeg Karmela u Mariji Bistrici svojim igrokazom i glazbenim nastupom – pa radosti i smijehu nikad kraja i nikad ih previše! Bogu hvala za svaki osmijeh, za svaku darovanu riječ, kao i za svaki znak srdačnog sestrinskog zajedništva!

I dok prebiremo događaje od 4. travnja do danas, kada Bogu zahvaljujemo za sve primljene milosti kroz proteku godinu, zahvalno se sjećamo još jed-

nog zanimljivog i posve nereditog događaja za našu Udrugu. To je međunarodni susreti redovnika i redovnica održan u Rimu od 28. siječnja do 3. veljače 2016. u organizaciji Kongregacije za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života prigodom završetka Godine posvećenog života, pod geslom „Posvećeni život u zajedništvu“. Tom prigodom prvi put u povijesti Crkve, kako je to u svom predavanju naglasio i sam tajnik Kongregacije, mons. José Rodríguez Carballo, „pozvane su također monahinje i klauzurne sestre da sudjeluju i da žive ovo iskustvo Crkve sa svim drugim institutima posvećenog života“ (iz Pisma poziva). Kako je predviđeno pozivom, našu Udrugu predstavile su dvije sestre, s. M. Jelena od Krista Kralja iz Karmela u Breznici Đakovačkoj u svojstvu predsjednice Udruge i s. Mirjam od Bezgrešnog Začeća iz Karmela u Brezovici kao druga delegirana predstavnica. Program susreta bio je veoma bogat, raznolik i zahtjevan. Uz audijenciju i svečanu Euharistiju sa

Svetim Ocem te hodočašće u jednu od rimskih bazilika kako bismo imali priliku dobiti potpuni oprost u jubilarnoj Godini milosrđa, svakodnevno su bila predviđena predavanja za sve sudionike. Za nas klauzurne monahinje, pustinjačice i nekolicinu pustinjaka molični program, predavanja i međusobni susreti bili su organizirani u Papinskom sveučilištu Urbaniana. Tom prigodom, uz mogućnost diskusije i rada u jezičnim grupama, predstavljene su i obrađene četiri teme važne za klauzurni i monaški život: biblijsko-teološki temelj klauzurnog života; autonomija samostana – mogućnosti i ograničenja; sadašnjost i budućnost federacije; formacija u samostanima, baština prošlosti i otvorenost k budućnosti. Pozdravni govor održao je prefekt Kongregacije, kardinal João Braz de Aviz, a predavanja su imali: tajnik Kongregacije, mons. José Rodríguez Carballo; podtajnik, p. Sebastiano Paciolla, OCist; ravnatelj Ureda za monahinje, mons. Orazio Pepe i s. Fernanda Barbiero, SMSD, djelatnica

u Kongregaciji za ustanove posvećenog života.

Nakon završetka predviđenog programa uz zatvaranje Godine posvećenog života 3. veljače 2016. uslijedio je susret, u Rimu već okupljenih, 106 bosonogih karmeličanki iz cijelog svijeta s generalom Reda, o. Saveriom Cannistràom, generalnim vikarom, definatorima te generalnim tajnikom za sestre, o. Rafalom Wikowskim. Uz zajedničku molitvu i Euharistiju razgovaralo se o važnosti i pripremi programa za trajnu formaciju, o pripremi programa za razmatranja karizme našeg Reda te o mogućnostima kvalitetni-

je razmjene formativnih materijala na međunarodnoj razini, a o. General pozvao je sve okupljene na daljnju otvorenost i međusobno suradnju u rješavanju pitanja od zajedničkog interesa.

I na kraju svih zanimljivih i vrijednih događaja, koji su na poseban način obilježili život i rad naše Udruge kroz proteklu 2016. godinu, što drugo reći nego veliki i iskreni BOGU HVALA! +

KARMELSKA IZDANJA

KIZ

NOVO U KARMELSKIM IZDANJIMA

Ove 2016. godine cijelu našu hrvatsku karmelsku obitelj na osobit je način obradovao izlazak iz tiska Vlastitog misala OCD i Vlastitog časoslova OCD za hrvatsko govorno područje. Time je dovršen dugogodišnji vrlo složeni i zahtjevni proces i projekt kojim je hrvatski Karmel dobio primjereno "instrumentarij" za njegovanje liturgijskog i molitvenog života u duhu Karmela.

Izdanie vlastitog Misala i Časoslova o. Srećko Rimac, provincijal HKP sv. oca Josipa, popratio je slijedećim riječima: "Mnogo je truda i vremena uloženo u pripremu hrvatskog izdanja Vlastitoga misala i Vlastitoga časoslova i stoga želim zahvaliti svima koji su na bilo koji način, radom, molitvom i podrškom, pridonijeli uspješnom dovršetku ovoga zahtjevnog i za hrvatski Karmel vrlo važnog izdavačkog projekta. Svima neka po zagovoru karmelskih svetaca i blaženika Gospodin bude trajna nagrada."

I Misal i Časoslov u potpunosti su "ażurirani", tj. odgovaraju aktualnom stanju u vlastitom kalendaru Reda, uključujući, primjerice, i kanonizaciju sv. Elizabete od Trojstva 16. listopada 2016. godine.

Sukladno propisima Sv. Stolice Vlastitim misalom OCD i Vlastitim časoslovom OCD, služe se sve grane karmelske obitelji, naravno, svaka na sebi svojstven i primjeren način: Red

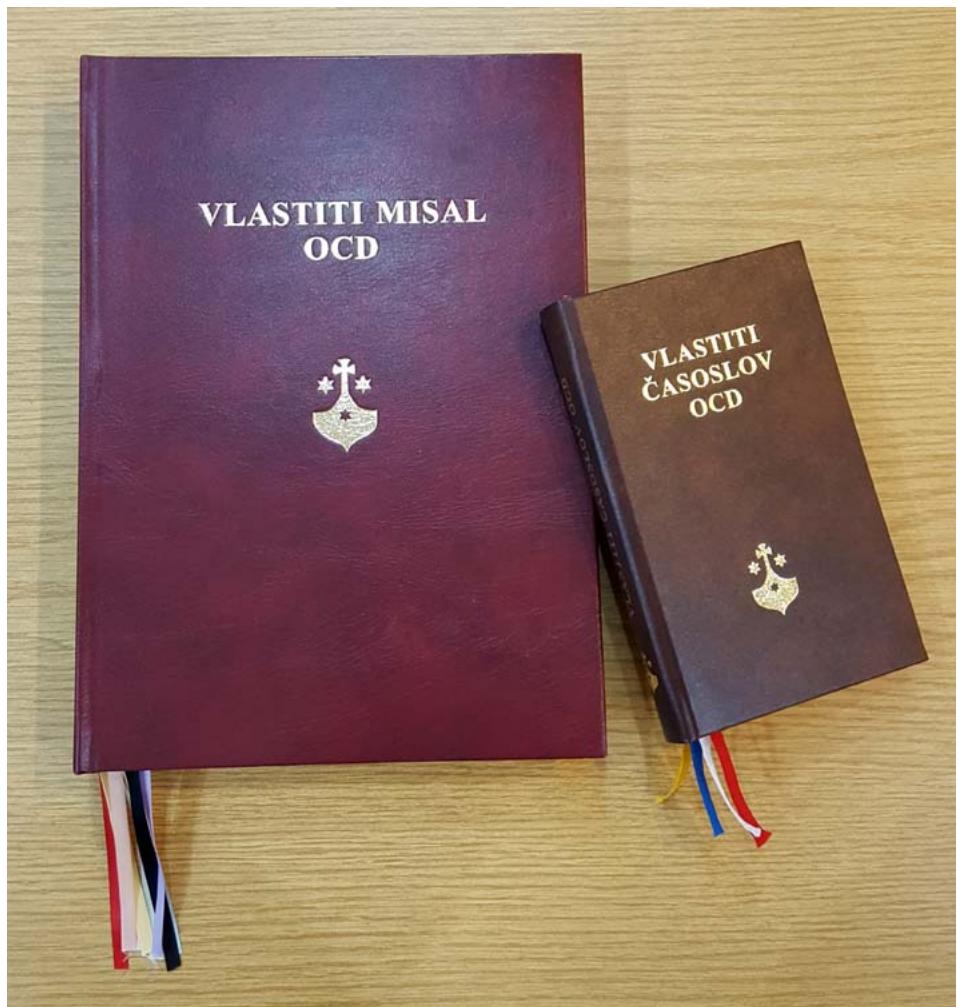
bosonoge braće BDM od gore Karmela (OCD), Bosonoge sestre Reda BDM od gore Karmela (OCD), Karmeličanke Božanskog Srca Isusova (CDCJ), Karmelski svjetovni red (OCDS) i Bratovština.

Vlastiti misal OCD ima točno 300 stranica. Opremljen je i tiskan u, za liturgijsku namjenu, prikladnom izdanju: tvrdi uvez, šivano, naslovi na koricama i hrptu su u zlatotisku, s osam vrpci različitih boja koje omogućuju da svaki tematski dio Misala bude prepoznatljivo označen, a tekst je tiskan na kvalitetnom papiru ("Munken"). Koncipiran je tako da u potpunosti može dostajati za slavljenje Sv. Mise, bez Rimskog misala i Lekcionara, tj. sadrži Red mise i čitanja za sva obvezatna slavlja, kao i druge za euharistijsko slavlje potrebne sadržaje.

Vlastiti časoslov OCD ima sveukupno 504 stranice. I on je opremljen i tiskan u najkvalitetnijoj opremi: tvrdi uvez, šivano, naslovi na koricama i hrptu su u zlatotisku, s četiri vrpce različitih boja koje omogućuju da se tematske cjeline prepoznatljivo označe, a tekst je na najkvalitetnijem biblijskom papiru.

Uz standardne dijelove časoslova kao što su vlastiti kalendar i vlastita svetačka slavlja, časoslov sadrži i niz korisnih dodataka kao što su prijedlozi zamjenskih himana, molitava i čitanja, izbor svakodnevnih molitava, gregorijanskih napjeva, tumač kratica i pokrata biblijskih knjiga i karmelskih naziva itd.

Cijena Vlastitog misala OCD je 380 kuna, a Vlastitog časoslova OCD 100 kuna. Mogu se naručiti i preuzeti u bilo koje vrijeme preko distribucije u Kar-

melu u Brezovici na broj 0997221806 ili na broj u 0998777758, odnosno preko e-maila: kiz.distribucija@karmel.hr.

br. Jure Zečević, OCD +

KNJIGE KARMELSKIH IZDANJA NA HRVATSKOM KATOLIČKOM RADIJU

Karmelska izdanja su cijelokupnom slušateljstvu Hrvatskog katoličkog ra-

dija, tijekom sedam susljednih dana, od 31. listopada 2016. do 6. studenog 2016., predstavila čak 14 naslova svojih knjiga, i to na dva načina: kao sponzor nagradne igre za slušatelje koji se javljaju u eter i kao darivatelj knjige za prijatelje HKR-a koji slave rođendan. Knjige su ljepe primljene i komentirane od strane slušatelja i voditelja Hrvatskog katoličkog radija, snimljene emisije, ako bi ih tkogod od čitatelja Karmelskog vjesnika i sam želio preslušati, može se javite na e-adresu o. Jure Zečevića, pa će mu ih on dostaviti u mp3 formatu. Također se, kod o. Jure, u mp3 formatu, može dobiti i emisija na Radio Mariji u kojoj su, 13.

listopada 2016., poglavarica svjetovnog reda, s. Teodora Živković i o. Jure uživo, a s. Jelena Lipić telefonom, zajednički predstavili monografiju "Sv. Terezija Avilska i njezine kćeri na tlu Hrvatske i Bosne i Hercegovine".

br. Jure Zečević, OCD +

NOVA ZVUČNA KNJIGA »KARMELSKIH IZDANJA«

Već smo ranije javljali da knjige »Karmelskih izdanja«, sukladno ugovornoj suradnji KIZ-a sa Zakladom »Čujem, vjerujem, vidim«, postupno doživljavaju i svoja zvučna izdanja. Dosad su kao zasebne zvučne knjige bili objavljeni slijedeći KIZ-ovi naslo-

vi: Dario Tokić, Govor o oprštanju u Evandelu po Luki, Zagreb 2006., Antonio Sagardoy, Razgovor s Bogom – Piše vam Terezija Avilska, Zagreb 32011. i Angelo Albani i Massimo Astrua, Dušovna nauka Ivana od Križa, Zagreb 32010. Tim naslovima pridružila se i knjiga o sv. Maloj Tereziji »Dnevnik rajske loptice« autorice Sonje Tomić. I dok su tekst prethodno spomenutih knjiga interpretirali Tanja Popec i Dubravko Sidor, tekst knjige o sv. Maloj Tereziji interpretira sama autorica, Sonja Tomić, a za instrumentalnu podlogu pobrinuli su se s. Marija Beroš i Ana Miličević.

Vrijedi ovdje ponoviti već ranije izrečenu konstataciju: »Na taj je način čitateljima i ljubiteljima KIZ-ovih izdanja omogućen i novi, audijalni, kreativnošću i specifičnim naglascima vrsnih interpretatora obogaćeni pristup našim probranim duhovnim i teološkim temama.«

Svi prihodi ostvareni prodajom zvučnih knjiga namijenjeni su isključivo radu Zaklade »Čujem, vjerujem, vidim«, za potrebe slijepih osoba i pomaju mladim osobama s invaliditetom pri njihovom obrazovanju, usavršavanju i duhovnom profiliranju. Stoga se i sva navedena zvučna izdanja KIZ-ovih knjiga mogu nabaviti isključivo u samoj Zakladi: e-mail: zakladacvv@gmail.com; tel: +385916000618; Zaklada »Čujem, vjerujem, vidim«; Andrije Medulića 16, 10000 Zagreb. Zaklada također moli da se zvučne knjige kupuju a ne kopiraju, budući da se neovlaštenim umnožavanjem šteti onima zbog kojih Zaklada postoji.

Br. Jure Zečević, OCD +

KATOLIČKA OSNOVNA ŠKOLA

KNJIŽEVNI ODLAZAK NA 'INTERLIBER'

Dana 10. studenog viši su razredi otišli na sajam knjiga, takozvani INTERLIBER.

Krenuli smo na put svojim super izdržljivim nogama, otišli na superbrzi tramvaj, malo propješaćili i uskočili u još jedan superbrzi tramvaj i konačno se našli na Velesajmu. Uputili smo se do mjesta gdje je predivnim slovima pisalo INTERLIBER. Kada smo ušli, dočekala nas je vrućina kao u Africi, ali to nam nije smetalo jer su sadržaji bili toliko zanimljivi da smo samo trčali uokolo sa željom da ništa ne propustimo.

Gledali smo razne knjige i stripove. Vjerovali ili ne, na Interliberu ste neke stripove mogli kupiti po čak DESET puta

manjoj cijeni. Tamo se moglo pronaći zaista svaki ukus ponešto; od stripova, preko dječjih slikovnica, svih udžbenika do beletristike, pa do enciklopedija i još puno toga.

Posebno bih htio naglasiti da smo u nakladi Ljevak imali priliku čitati na mikrofon, što su neka djeca, uključujući i mene, i učinila. To je zaista bio poseban doživljaj! S druge strane, jedna skupina djece iskoristila je priliku i fotografirala se, kako bi imala trajnu uspomenu na ovaj prekrasan dan.

Ovaj sajam podsjetio nas je da su knjige ipak nabolji izvor znanja, ali i zabave. Interliber sigurno neću ni dogodine propustiti! +

VUKOVARSKI VODOTORANJ - SIMBOL HRVATSKEGA ZAJEDNIŠTVA

U petak 18. studenog 2016. obilježili smo Dan sjećanja na žrtvu Vukovara. Ove godine učenici naše škole kupnjom lampiona sudjelovali su u humanitarnoj akciji obnove vukovarskog Vodotornja. Sa svojim učiteljicama, učiteljima, razrednicama i razrednikom uputili su se do ulice Grada Vukovara, te upalili lampione u spomen svim žrtvama Domovinskoga rata.

Sudjelovanjem u obnovi Vodotornja želimo sudjelovati u priči o hrvatskom zajedništvu, prkosu iz Domovinskoga rata, kada je upravo Vodotoranj sa sti-

jegom koji se vijorio na vrhu iz dana u dan odolijevao silnim pogotcima granata i napadu neprijateljskih snaga, a njegove su rane i danas vidljive. Povijest nas uči da smo najvažnije uspjehe i pobjede ostvarili u vremenu najvećeg hrvatskog zajedništva te da i ovoga puta, na zadovoljstvo svih nas, ostvarimo još jednu pobjedu i da ovaj veličanstveni simbol zaštitimo od propadanja, čineći ga još veličanstvenijom vječnom uspomenom. +

KATOLIČKA OSNOVNA ŠKOLA

MATURALAC OSMOG RAZREDA

Krenuli smo 19.listopada u 7 ujutro. Putovali smo i vodičica nam je pričala o zanimljivostima pojedinih krajolika. Pričala je o legendama, riječima, reljefu... Prvo smo posjetili grad Solin i njegove ostatke terma starih Rimljana. Tamo nam je vodičica objasnila da je to zapravo mali ostatak nekoć velikog rimskog grada, potom smo otišli u Split gdje nam je druga vodičica pokazala maketu Splita i vidjeli smo stari dio grada s Dioklecijanovom palačom. Nakon dugog dana došli smo u Primošten u hotel Zora gdje smo odsjeli idućih pet dana.

Drugog dana smo išli u Trogir i posjetili trogirsку katedralu i kaštel Kammerlenzo, odmah pored utvrde igra nogometni klub NK Trogir. Imali smo pristup riznici katedrale i vidjeli smo brojne knjige i biskupske štapove. Nakon zanimljivog obilaska imali smo slo-

godno poslijepodne.

Treći dan zaputili smo se u Šibenik. Zatim smo slušali kako zanimljivo predavanje u sokolarskom centru. Naučili smo puno toga o sovama i ostalim pticama. Zatim smo ručali u restoranu i unatoč kiši otišli smo u Nacionalni park Krka. Umorni smo se vratili u hotel.

Četvrti dan brodom smo išli na otok Prvić i posjetili smo memorialni centar Fausta Vrančića. Slušali smo o Faustovom životu i upoznali smo se sa njegovim izumima poput padobrana i mlinova. Nakon edukativnog programa brodom smo se vratili u Primošten gdje smo i proveli ostatak dana.

Posljednji dan proveli smo u Zadru. Prošetali smo se gradom, vodič nam je pokazivao ostatke grada, a zatim smo imali slobodno vrijeme. Poslije smo posjetili samostan i muzej. Nakon zanimljivog obilaska grada zaputili smo se u Nin. U Ninu smo bili u solani. Jako nas se dojmio ručni rad solane. U suvenirnici imali smo priliku kupiti jedinstvene proizvode također ručnog rada. Nakon dugog dana pošli smo kući. U Zagreb smo došli oko 9 sati navečer. +

PROSLAVA JUBILEJA MILOSRĐA

U subotu, 12.11.2016., učenici i roditelji Prve katoličke osnovne škole u Gradu Zagrebu na poseban su način

obilježili izvanredni Jubilej milosrđa u zagrebačkoj katedrali.

Unatoč kiši i lošijem vremenu, u velikom broju skupili smo se u katedrali te smo se kao zajednica smjestili odmah ispred glavnog oltara.

Misno slavlje započelo je u 9 sati, a posebno za ovu priliku predslavio ga je rektor zagrebačke katedrale monsinjor Josip Kuhić, dok je na misnom slavlju koncelebrirao naš dragi ravnatelj o. Vinčko Mamić. Na početku sv. Mise mons. Kuhić posebno je pozdravio nas iz škole te je pred popunjenošću katedralom posebno pohvalio našu inicijativu obilježavanja Godine milosrđa.

Tijekom sv. Mise roditelji su sudjelovali u misnim čitanjima, a na poseban način sudjelovali su u čitanju molitava vjernika koje su za ovu prigodu obilježavanja Godine milosrđa sami napisali. Molitve vjernika roditelji su napisali temelju krunice i devetnice Božanskog milosrđa, na način kako ih je Isus objavio sv. Faustini Kowalskoj. Tako je u molitvama vjernika bilo obuhvaćeno i Božansko milosrđu prikazano cijelo čovječanstvo, svi ljudi, a osobito svi grješnici.

Nakon sv. Mise i nakon što nam je mons. Kuhić udijelio Božji blagoslov, svi zajedno uputili smo se prema grobu jednog od najvećih hrvatskih sinova, našeg proslavljenog mučenika za svetu katoličku vjeru, blaženog Alojzija Stepinca. Sabrani oko groba našeg duhovnog velikana, u sabranosti srđaca izmolili smo molitve potrebne za dobivanje potpunog oprosta svih grijeha, a također smo izmolili i molite za proglašenje blaženog Alojzija Stepinca svetim.

Osnajeni snagom Duha Svetoga i okupani u neizmijernom Božanskom milosrđu, mons. Josip Kuhić pozdravio nas je i prepustio nas katedralnom vodiču. On nas je proveo kroz cijelu katedralu, objašnjavajući nam detaljno njezinu stoljećima bogatu povijest. +

DODATCI

buku i uzdizala se do Boga. „Čini mi se da nas ništa ne može odvojiti od Njega kad radimo samo za Njega, uvijek u njegovoj svetoj nazočnosti, pod onim božanskim pogledom koji prodire u najintimniji dio duše. Možemo Ga slušati i posred svijeta u tišini srca koje želi pripadati samo Njemu.“

Sestra Elizabeta posebno je štovala svetu Katarinu Sijensku zbog nauke te velike dominikanske mističarke o „nutarnjoj čeliji“. Ta je čelija bila stalno utočište sijenskoj djevici posred ljudskog nemira i njenog čudesnog djelovanja u službi papinske politike.

Ova nutarna šutnja, toliko draga sestri Elizabeti, morala je brzo preuzeti kod nje oblik jedne opće askeze i prvo mjesto u njenom mističnom životu. To je čisto Evanelje. Onaj koji se razmatranjem želi uzdići do Boga, mora ušutkati u sebi

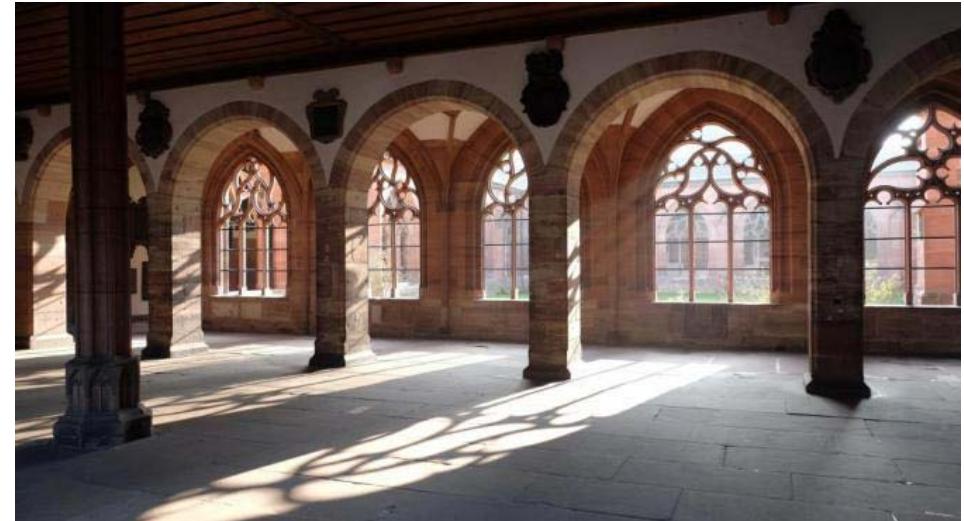
NUTARNJA ŠUTNJA

Prava je šutnja karmelićanke šutnja duše, gdje ona nalazi Boga. Kao vjerna učenica svete Terezije i svetog Ivana od Križa, sestra Elizabeta od Trojstva se vježba u sabranosti i odjeljuje se od svega stvorenenog. Nemilosrdnim žarom ona sve žrtvuje: pogled, misao, srce.

„Karmel je kao nebo: treba se odijeliti od svega, da bi posjedovali Onoga koji je sve.“

Ovo potpuno odjeljivanje od stvorova živo je privlačilo njezino djevojačko srce. „Ispraznimo sve, odijelimo se od svega. Neka od sada bude On, On sam.“ „Napustimo zemlju, ostavimo sve stvoreno, sve osjetno.“

Kad se nalazila posred svjetovnih sastanaka i svečanosti, njena bi duša izbjegavala

isprazni vanjski nemir i nutarnju buku, povući se u najdublji dio svog bića i onđe u tajnosti, „zatvorivši sva vrata“ (Mt 6,6) živjeti u sabranosti pred Licem Očevim. Tako je molio Krist za onih tihih palestinskih noći, kad bi navečer polazio sam u goru, da onđe ostane do jutra „moleći se Bogu“ (Lk 6,12).

Anahoreti i pustinjki oci prvih crkvenih stoljeća, živeći daleko od svakog nepotrebnog dodira s ljudima, lijepo ističu kakvu je ulogu pročišćenja imala šutnja u prvotnom shvaćanju kršćanske askeze. Pustinja je dovodila do šutnje dušu u kojoj je stanovao Bog.

Sestra Elizabeta od Trojstva shvatila je ovu evandeosku istinu u posve karmelskom značenju: šutnja svih duševnih osjetila koje se čuvaju jedino za Boga. Nikakve više buke u vanjskim osjetilima, u mašti i osjećajnosti, u pamćenju, razumu, volji. Ništa ne vidjeti. Ništa čuti. Ništa ne okusiti. Ne zaustaviti se ni na čemu što bi moglo rastresti srce ili zadržati dušu koja ide prema Bogu.

Prije svega treba paziti na pogled. Zar nije Učitelj rekao: „Oko je tijelu svjetiljka. Ako je dakle oko bistro, sve će tijelo twoje biti svjetlo.“ (Mt 6,22). Nečistoća i mnoštvo nesavršenosti dovode do nedovoljne pažnje u pogledima. David je to bolno iskusio, pa zato žarko moli Boga: da odvrati njegove oči od zemaljskih ispravnosti zbog kojih je njegova duša bila posrnula – „Odvrati moje oči da ne vide ništavost, život mi čuvaj na putu svojem!“ (Ps 118,37). Djevičanska duša ne dopušta sebi gledati bilo što drugo osim Krista.

Nije manje potrebna šutnja mašte i ostalih duševnih osjetila. Mi nosimo u sebi cijeli jedan nutarnji svijet osjeta i dojmova koji nam neprestano prijeti da nas odvoji od Krista. I ovdje mora djelovati askeza šutnje. Duša, koja se još zabavlja sa svojim uspomenama, „koja goji bilo kakvu želju“ izvan Boga, nije šutljiva duša kakvu je zamišljala sestra Elizabeta od Trojstva.

U njoj ostaju „neskladnosti“, odviše bučni osjećaji koji smetaju onom skladnom koncertu, što bi ga duševne moći bez prestanka morale uzdizati sve do Boga.

I um mora u sebi ušutkati svaku ljudsku buku. „I najmanja nepotrebna misao“ bila bi jedna kriva nota, koju treba pod svaku cijenu odstraniti. Cjepidlačarski intelektualizam, koji ostavlja odveć veliko polje umu zbog njega samog, prepredena je zapreka pravoj šutnji duše, gdje nalazimo Boga u čistoj vjeri. Sestra Elizabeta od Trojstva pokazuje se ovdje nemilosrdna, kao i njezin učitelj – sveti Ivan od Križa. „Treba ugasiti svako drugo svjetlo“ i doprijeti do Boga po jednostavnom duhu, a ne po mudroj građevini lijepih misli.

Šutnja osobito mora vladati u volji. U njoj se odigrava borba za našu svetost. Pomoću volje ljubimo. Sveti Ivan od Križa s pravom uz nju veže posljednje pripravno pročišćenje za preobražajno sjedinjenje. Ništa, ništa, ništa na putu. I na Gori: ništa. Sestra Elizabeta htjela je slijediti svog duhovnog učitelja do te krajnje točke „uske staze“, koja vodi na vrhunac Karmela. Dušu, koja želi doći do božanskog sjedinjenja, ona hrabro potiče da se uzdigne iznad svojih osobnih najduhovnijih naklonosti, sve do odreknuća svake vlastite volje. „Više ništa ne znati“, „ne činiti više razlike između osjećati i ne osjećati, uživati ili ne uživati“, ostati kod odluke da se uzdigne iznad svega, kako bi se sjedinila samo s Bogom, zaboravljajući sebe i odrekavši se svega. Sestra Elizabeta od Trojstva tako je daleko razvila svoj ideal šutnje i apsolutne samoće, daleko od svega stvorenoga. Znamo da su posljednji dani njenog života bili živo ostvarenje tog idealja.

Treba dakle shvatiti poput nje ovu askezu šutnje u njenom najdubljem smislu: „Nije to materijalno odvajanje od vanjskih stvari, nego samoća duha, odjeljivanje od svega što nije Bog“. Duša koja je u šutnji za sve nutarne i vanjske događaje, „ne čini više razlike između tih stvari. Ona ih prelazi, uzdiže se iznad njih, da se smiri iznad

svega, u samom svom Učitelju.“

To je noć svetog Ivana od Križa, smrt za svako prirodno djelovanje. „Duša koja teži da živi u dodiru s Bogom, u neosvojivo tvrđavi svete sabranosti, mora biti odijeljena, mora se odreći svega, mora biti udaljena od svih stvari, barem u duhu“. To je apsolutna šutnja pred Bogom samim.

Sestra Elizabeta od Trojstva posvetila je čitavo jedno razmatranje svojih posljednjih duhovnih vježbi da opjeva ovo blaženo stanje duše, oslobođene svega po nutarnjoj šutnji.

„Ima jedna druga pjesma Kristu, koju bih bez prestanka htjela ponavljati: „Sačuvat ćeš Tebe svoju snagu“. Moje mi Pravilo veli: „Vaša će snaga biti u šutnji“ (Ps 58,10; Iz 30,15). Čini mi se, dakle, da sačuvati svoju snagu za Gospodina znači ujediniti čitavo svoje biće po nutarnjoj šutnji. To znači sakupiti sve svoje snage da se bave jedino ljubavlju. To znači imati jednostavno oko, koje vam omogućuje da vas svjetlo obasjava.“

Ta šutnja obuzima sve.

„Duša koja raspravlja sa svojim „ja“, koja se bavi svojim osjećajnostima, koja ide za nekorisnom mišlju, za bilo kakvom željom, takva duša raspršuje svoju snagu, ona nije sva upravljena prema Bogu. Njena lira nije ugodena, i kad je Učitelj takne, ne može iz nje izvesti božanske harmonije. U toj duši ima još previše ljudskog, to je nesklad zvukova. Duša koja u svom nutarnjem kraljevstvu pridržava nešto za sebe, koja nije sabrana u Bogu, ne može biti savršena pohvala slave. Ona ne može neprekidno pjevati „Canticum magnum“, o kojem govori sveti Pavao, jer u njoj ne vlada jedinstvo. Umjesto da nastavlja svoju pohvalu kroz sve stvari u jednostavnosti, ona neprestano mora sakupljati žice svoga glazbala koje su se pomalo izgubile na sve strane“. +

OPIS DUHOVNE KRIZE SV. TEREZIJE

Prema o. Castellanu, karmelićaninu, dobrom poznatatelju djela sv. Terezije Avilske, u jednoj usporedbi između perioda života sv. Terezije i opisa stanja odaja u Zamku duše, Terezija proživljava stanja I, II, III i djelomično IV odaje od rođenja 1515. do 1544. godine kada ima 29 godina. Taj duhovni put opisan u Zamku duše može se sažeti ovako:

Prve odaje sadržavaju opis stanja duše koje žele autentičan kršćanski život ali su još zaokupljene svijetom, ne obaziru se na lake grijehe i sklone su moliti samo za svoje vremenite potrebe. Trebale bi bježati od prigoda za grijehe, ozbiljno se odlučiti za Krista i tražiti samoću i prilike da prodube svoju vjeru. Stanje ovih duša je skloni grijehu ako već nisu u grijehu, milost ih potiče na autentično obraćenje, a imaju prve molitvene stupnjeve koji se najčešće očituju u usmenoj molitvi.

Druge odaje predstavljaju duše koje već imaju neku odlučnost da žive u milosti, trude se oko molitve i ponekad oko mrtvljena. Pa ipak, uz tolike napasti ne žele se potpuno odreći duha ovoga svijeta. Stanje ovih duša je označeno borborom, milost ih potiče i vodi prema ustrajnosti a razmatranje je molitva koja označava stupanj njihova duhovnog života.

Treće odaje označuju stanje onih duša koje su već uredile svoj nutarnji i vanjski život, ne padaju u svojevoljne ni teške ni lake grijehe. To je stanje jednog dosegnutog stupnja prividnog savršenstva kršćanskog života. Ali u njima je još prisutno u velikoj dozi duhovno sebeljublje i samodopadnost. Za daljnji put treba im više poniznosti i poslušnosti. Stanje duša je označeno jednom postojanošću kršćanskog života, Božja milost ih vodi u kušnje a molitva većoj otvorenosti prema Bogu. To je jedno stanje koje je naglašeno u molitvi sabranosti.

U jednoj usporedbi opisa paralelizma duhovnog puta sv. Terezije i sv. Ivana od Križa na ovom razvojnem stupnju duhovnog života za daljnji duhovni rast duša treba proći tamnu noć sjetila.

Duhovnu krizu koja je zahvatila sv. Tereziju, odnosno u vrednovanju negativnih aspekata koje svetica navodi u ovom vremenu da bi ih se dobro razumjelo treba shvatiti da je ona to pisala kada je već proživjela duboki mistični život milosti, treba ih shvatiti u cjele vnosti duhovnog puta svetice koja puno puta naglašava da nikada ne bi učinila svjesno teški grijeh. Valja primijetiti da ta asketska borba Terezije iako je bila jaka nije bila naglašenog pokorničkog tipa nego su to bile napetosti i padovi u volji i neka mala popuštanja u afektivnom dijelu bića. Uza sva nastojanja vlastite volje svetica ne uspijeva pobijediti svu nedosljednost i nedostatke koji će samo mistične milosti nakon ovoga perioda duhovnog života u njoj ostvariti, iako su mistične milosti bile na neki način već prisutne u ovom periodu duhovnog života.

U dobi od 27 godina Terezija je zadobila zdravlje i živi redoviti redovnički život u samostanu Od Utjelovljenja, ali na njenoj duhovnom putu slijedi dugi niz godina krize u duhovnom životu. Iste godine 1542. papa Pavao IV u Rimu po uzoru na Španjolsku osniva rimsku inkviziciju koja će ipak biti fleksibilnija i manje tvrda od španjolske.

U svom duhovnom životu Terezija je morala kročiti sama, bez pravog duhovnoga vodstva i zbog toga kaže da nikada nije naišla na isповjednika koji ju je razumio te joj je i to bila dodatna poteškoća koja ju je gurala unatrag (Ž 4,7; 5,3.10; 6,4; 8,11).

Prihvaća prijateljstva od ljudi izvana koja ju potiču na ispravnost (Ž 7,6). Terezija je imala srce koje je lako odgovaralo na naklonost i ljubav bližnjeg, a istovremeno iako i bez primisli teškoga grijeha u sebi je još živjela neusklađenost Božanske

i ljudske ljubavi. Sama svjedoči: „Mogli su me osvojiti jednom sardinom.“ (Pismo 248).

Jednom zgodom svom rođenom oču priznaje da se više ne bavi nutarnjom molitvom (Ž 7,12). Istovremeno kušala je taštinu u srcu (Ž 7,17) i nakon proživljene bolesti javljaju se čisto naravne želje.

Terezija kuša i Isusovu vjernost usprkos svega što proživjava: „Blagoslovjen budite Isuse uvijek jer premda sam ja vas ostavljala vi niste ostavili mene samu, tako da ne bih opet ustala time što ste mi uvijek pružali ruku. Mnogo je puta Gospodine, nisam htjela, niti sam htjela shvatiti da ste me opet dozivali, kako ću sada ispričati“ (Ž 6,9).

Terezija nije poslušna jasnim prekoravanjima vlastite savjesti. Krist je prekorava a ona i to odbacuje. Oponinje je jedna starija redovnica, njena rođakinja. Terezija i to odbacuje i ljeti se. Doživjava veliku prazninu i suhoću u molitvi. Terezija je svjesna svoje dvoličnosti koju bolno proživjava: „Ja sam zasluzila da budem sa zlodusima, a varala sam ljudе jer sam se izvana pričinjala dobra..“ Zapliće se u stanje nutarnje kontradikcije: „Prolazila sam ovo olujno more gotovo 20 godina s ovim padovima pridižući se i to slabo, budući da sam ponovno padala i životom tako slabe savršenosti, jer se nimalo nisam obazirala na male grijehе, premda sam se bojala smrtnih, nisam onakva kako je trebalo biti budući da se nisam klonila opasnosti. Znam reći da je to jedan od najmučnijih života što se može zamisliti. Nit sam uživala Boga, nit sam imala zadovoljstva svijeta.“ Terezija kuša iskustvo da se ne može opustiti, njeno nutarnje stanje joj ne dopušta da se odmori: „Već je moja duša bila umorna i premda je htjela, nisu je nevaljale navike koje sam imala pustile da se odmori“. Terezija dolazi sve do paradoksa jer druge uči molitvi, a ona sama je u velikim

poteškoćama vezanim uz molitvu. Njene suhoće i tame će potrajati više od 10 godina. U biti Terezija prilagođava svoj duhovni put duhovnom stanju opuštenosti samostana Utjelovljenja u kojem se nalazi. Sama kaže da bi nekada radije više dana podnosila teške pokore nego da se sabere na molitvu. Ali ipak Isus ne odustaje od njene duše i obasipa je duhovnim radostima, a za nju je bila velika muka primati te milosti jer se smatrala nedostojnom. Terezija „je često lomila samu sebe“ (Pismo 338). Terezijina duhovna borba je dovodi do velikih nutarnjih razdiranja. Usprkos svega ne upada u teške grijehе. Jasno je osjećala da je zarobljena a isповjednici su je uvjeravali suprotno, uvjeravali su je da nema ničega lošeg viđati se sa tim osobama. U jednom ozračju nutarnje nevjernosti Bogu skoro godinu i pol dana (1542 i 1543) napušta nutarnju molitvu. Negdje u prvim godinama te krize 1543. umire joj otac. Doživjava da je jedan isповjednik p. Barron, dominikanac, shvaća u njenom duhovnom stanju. Ukazuje joj na ozbiljnost njenog nutarnjeg stanja i na veliku opasnost od gubljenja u kojoj se nalazi. Nalaže joj pričest svakih 15 dana. Nalaže joj da se ponovno počinje baviti nutarnjom molitvom. Sama svjedoči: „Započeh iznova nutarnju molitvu, ne izbjegavajući ipak prigode za grijeh, ali više nikada nisam zapustila molitve“. „Život mi bijaše veoma težak jer sam u molitvi vidjela bolje svoje pogreške. Ispunilo se ono što je predvidio ovaj poznavaoč duše: s jedne me strane zvao Bog, a s druge sam strane išla za svijetom. Sve što je dolazio od Boga pružalo mi je veliko zadovoljstvo, ali svijet me spuštao. Činilo mi se da želim pomiriti ove dvije suprotnosti... duhovni život i sjetnilna zadovoljstva, užitke i razonođe. 1546. godine događa se nova tragedija u obitelji: brat Antonio u Americi pogiba u ratu s Indijancima. Svetica odbacuje prigodne opomene časne sestre koja joj je bila prijateljica i koja kao da je bila nešto shvatila o njezinom

duhovnom stanju. Terezija odbacuje i neke druge poticaje, npr. viđenje Kristova lica. Prilagođava se općoj duhovnoj klimi prosječnosti samostana od Utjelovljenja. Tijekom 10 godina imat će veliku borbu sa vlastitom nedosljednošću. Terezija će provesti prema nekim autorima 18, a prema nekim čak 22 godine potpune suhoće u molitvi. Isповjednici koje je konzultirala nisu je shvaćali i nisu znali razlučiti njene nutarnje poticaje da prekine druženja, prijateljstva i razgovore s ljudima koji su dolazili u govornicu. Smatrali su da u tome nema ništa lošega, ali nisu uviđali navezanost koja je priječila daljnji duhovni rast da nju zbog toga grize savjest te da je trebala neopozivo slušati poticaje vlastite savjesti da bi dalje duhovno napredovala. Vođena vlastitom neodlučnošću i tim savjetima Terezija je ostajala u stanju nutarnje navezanosti na ta prijateljstva koja je bila velika zapreka za daljnji osobni duhovni put. Terezija kuša i za nju bolno iskustvo da usprkos njenoj nevjernosti Isus je obasipaje velikim nutarnjim milostima i doživljajima koju kod nje potiču bolno kajanje i doživljaj duboke nedostojnosti: „Ah Gospodaru! Kako li ću moći uzveličati milosti koje ste mi tijekom tih godina udijelili. I kako ste me u to vrijeme dok sam vas najviše vrijedala, za kratko vrijeme pripravljali, uz vrlo velika kajanja, da uživam vaše blagodati... Zapravo posezali ste, kralju moj, za najprofijenijom i najmučnijom kaznom koja je za mene postojala... moja ste nedjela kažnjavali velikim darovima“. Povremeno uspijeva da se oslobođi tih prijateljstava i razgovora u parlaonici za koje je savjest optužuje, ali ne sa svom odlučnošću koja bi definitivno prekinula te veze. +

NAJAVE

Redovite sjednice Provincijalnog savjeta:

06. ožujka 2017. (9.00 h) – Sombor

01. svibnja 2017. (10.00 h) – Graz
Kapitul Provincije

05. do 09. lipnja 2017. u Karmelu sv.
Ilike na Buškom jezeru

